

371.14
ม ๒๔๘๓
๕.๓

ความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา

ปริญญานิพนธ์
ของ
ประทีป แสงปัญญา

18 ส.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

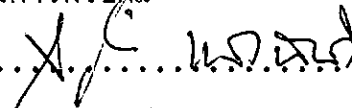
สิงหาคม 2534

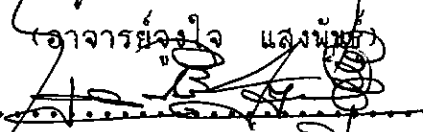
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

180223

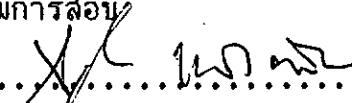
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน

.... กรรมการ
(รศ.ดร.เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์)

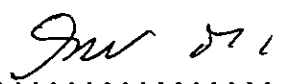
คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

.... กรรมการ
(รศ.ดร.เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.สมบูรณ์ อุปถัมภ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร ขวัญทอง)

วันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ด้วยความอนุเคราะห์ แนะนำ ตรวจ
แก้ไข อย่างดียิ่งจากอาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ
รองศาสตราจารย์สมบูรณ์ อุปถัมภ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ
ต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ คุณบุญเรือง ตันยา คุณเกษมศักดิ์ โยธการี คุณสุรวัฒน์ ปริญญะจิตตะ
คุณวิมาน วรรณคำ คุณวิระ ยาวินธุ์ คุณสมาน ดวงสูงเด่น และคุณภิรมยา อินทรกำแหง
ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขแบบสอบถามและให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณรังสรรค์ วิบูลอุปถัมภ์ ที่กรุณาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
และให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณท่านศึกษาธิการอำเภอ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ นักวิชาการศึกษา และ
ท่านผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณประชม สุนธิรักษ์ คุณเสริมไญญา เทียมวัน คุณมาลี บะวงศ์
คุณจิตร แฉ่วสกุล คุณมาลินี แซ่เตื่อง คุณไฉ่ จังจริง และคุณณมล สุขปรีดี
ที่กรุณาชี้แนะ และให้กำลังใจแก่ผู้ทำวิจัย จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ประทีป แสงไญญา

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	ความพึงพอใจ	10
	หลักการและทฤษฎีสำหรับสร้างความพึงพอใจ	11
	ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน	16
	การจัดสวัสดิการ	17
	หลักการจัดสวัสดิการ	18
	สวัสดิการของข้าราชการ	20
	สวัสดิการของครูในโรงเรียนรัฐบาลกับครูในโรงเรียนเอกชน	24
	ครูสภากับการจัดสวัสดิการ	27
	ความเป็นมาของครูสภา	27
	อำนาจหน้าที่ของครูสภา	28
	นโยบายของครูสภา	29
	สวัสดิการของครูสภาที่จัดให้แก่สมาชิกครูสภา	31
	ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	40

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการ	42
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครุสภา	45
สมมติฐานการวิจัย	51
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	53
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	54
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	55
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
อภิปรายผล	106
ข้อเสนอแนะสำหรับครุสภา	112
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	114

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	121
ประวัติย่อผู้วิจัย	133

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
2	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาตามสังกัด จำแนกเป็น รายด้านทั้ง 5 ด้าน	61
3	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาตามวุฒิการศึกษา จำแนก เป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน	62
4	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่	63
5	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ตามรายได้ของสมาชิก จำแนกเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน	64
6	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านสุขภาพ จำแนกตามสังกัด	65
7	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย จำแนกตามสังกัด	67
8	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านบริการ อำนวยความสะดวกสบาย จำแนกตามสังกัด	68
9	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพ และสงเคราะห์สมาชิก จำแนกตามสังกัด	70
10	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านบริการ วิชาการ จำแนกตามสังกัด	72

11	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านสุขภาพ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	74
12	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย จำแนกตามวุฒิการศึกษา	76
13	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านบริการ อำนวยความสะดวกสบาย จำแนกตามวุฒิการศึกษา	77
14	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพ และสงเคราะห์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	80
15	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	83
16	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านสุขภาพ จำแนกตามระดับรายได้	86
17	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย จำแนกตามระดับรายได้	88
18	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านบริการ อำนวยความสะดวกสบาย จำแนกตามระดับรายได้	89
19	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพ และสงเคราะห์สมาชิก จำแนกตามระดับรายได้	91
20	เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในสวัสดิการด้านบริการ วิชาการจำแนกตามระดับรายได้	94

21	สวัสดิการที่ครูสภาควรจัดเพิ่มมากขึ้น	96
22	สวัสดิการที่ครูสภาควรจัดให้น้อยลง	98
23	สวัสดิการที่ครูสภาควรเลิกจัด	99
24	สวัสดิการของครูสภาที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกครูสภา	100

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แสดงลำดับความต้องการของมาสโลว์	12
--	----

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ และส่วนสำคัญในองค์ประกอบนั้นคือ "ครู" ดังคำกล่าวของ พล.อ.มานะรัตนโกเศศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวในวาระการประชุมศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2532 ว่าสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนและเยาวชนของชาติคือ การปรับปรุงครูให้มีคุณภาพ จึงต้องหันมาเน้นในเรื่องการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูให้ดีขึ้น เพื่อให้มีเกียรติภูมิเหมือนครูในสมัยก่อน เพื่อให้ครูเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน เพื่อนำกระทรวงศึกษาธิการไปสู่ภาพจน์ที่ดีงามในสายตาของประชาชน

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับตัวครูมี 3 ประการคือ ตัวครู วิชาชีพครู และองค์การครูที่มีคุณภาพดี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ เป็นที่ยกย่องเลื่อมใสของคนทั่วไป และผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีความรู้ลึกมั่นคงในอาชีพทั้งทางเศรษฐกิจและครอบครัว ภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การครูนั้น จะต้องจัดสวัสดิการที่ดี ส่งเสริมในด้านวิทยฐานะ เพื่อให้ครูมีกำลังใจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คุรุสภาเป็นองค์การครูที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 และครูทุกคนจะต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาตามกฎหมายดังกล่าวด้วย ปัจจุบันคุรุสภาเป็นองค์การวิชาชีพครูที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีหน้าที่หลักอยู่ 2 ประการคือ ด้านส่งเสริมวิชาชีพครู และด้านสวัสดิการครู คุรุสภาได้ปรับปรุงบทบาทหน้าที่และโครงสร้างมาหลายครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้เต็มที่

จากรายงานการวิจัยสภาพครูจังหวัดต่าง ๆ โดย สรุพล อรุณรัตน์ (2530 : 2) สมุทร นุชนาก (2531 : 5) และสำเร็จ นิลประดิษฐ์ (2532 : 9) พบว่า เงินเดือนครูส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 3,501 - 4,500 บาท แต่มีรายจ่ายประมาณ 3,001 - 5,001 บาทต่อเดือน ซึ่งครูส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพรอง สำหรับครูโรงเรียนเอกชนนั้นมีรายได้ส่วนใหญ่ประมาณ 1,001 - 3,001 บาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับภาวะค่าครองชีพปัจจุบัน

ฝ่ายติดตามประเมินผล กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 232) สํารวจสภาพการปฏิบัติงานของครูเมื่อปี 2531 สรุปว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของครูทุกสังกัด คือ การปรับปรุงอัตราเงินเดือนของครูให้สูงกว่าเดิม การปลูกบ้านให้ครูได้เข้าซื้อเป็นที่ย่อยอาศัยในราคาถูก การปรับปรุงระเบียบค่าเช่าบ้านให้ครูทุกคนมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ การจัดหาแพทย์ตรวจสุขภาพของครูที่โรงเรียนเป็นประจำทุกปี รัฐบาลควรจะเลิยภาษีให้แก่ครู แจกผ้าตัดชุดข้าราชการให้ครูปีละ 1 ชุด เพิ่มเงินค่าช่วยเหลือบุตรเป็นคนละ 100 บาท มีโรงพยาบาลครู ประกันชีวิตให้แก่ครูทุกคน โดยเฉพาะครูโรงเรียนเอกชนควรได้รับเงินเดือนตรงตามวุฒิ ได้ขึ้นเงินเดือนทุกปี พร้อมทั้งได้เงินบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการอื่น ๆ เช่นเดียวกับข้าราชการครู

สำหรับความต้องการที่ครูจะให้คุรุสภาช่วยเหลือ มีดังนี้ (สำนักงานคุรุสภา. 2532 : 232)

1. การส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ได้แก่ การจัดอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ การให้การช่วยเหลือด้านการสอน ให้ทุนวิจัย ให้ทุนศึกษาต่อ จัดทัศนศึกษาออกไปใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม การยกย่องเชิดชูเกียรติคุณครูและวิชาชีพครู ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สนับสนุนให้มีการอบรมต่าง ๆ

2. การส่งเสริมด้านสวัสดิการ ได้แก่ สวัสดิการด้านเงินกู้เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย บริการด้านเครื่องอำนวยความสะดวกสบายแก่ครู ด้านยานพาหนะ ด้านการรักษาพยาบาล การลดค่าโดยสารยานพาหนะต่าง ๆ การให้ทุนการศึกษาบุตร การทำประกันชีวิตครู การ

ตั้งธนาคารครู และการกระจายสวัสดิการสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อให้สมาชิกได้รับการบริการอย่างทั่วถึง

3. การส่งเสริมสวัสดิภาพ ได้แก่ การหาทางเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครูเพื่อยกฐานะการพักพิงลี้ภัยครู

4. การพัฒนาองค์การ ได้แก่ งานประชาสัมพันธ์ส่งข่าวโดยตรงไปยังสถานศึกษา การปรับปรุงด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ครูสภา การกระจายการบริการสู่ส่วนภูมิภาค การเปิดบริการในวันหยุดราชการ

จากการวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่า ความต้องการด้านสวัสดิการโดยทั่วไปของครูนั้น คงไม่แตกต่างกับผู้ทำงานประเภทอื่น คือ มีความต้องการปัจจัยการดำรงชีวิตพื้นฐาน ได้แก่ ที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล อาหาร และสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ ความมั่นคงในชีวิตและครอบครัว ต่อมาก็เป็นความสะดวกสบายในการประกอบอาชีพ เช่น การเดินทางไปทำการสอน ความปลอดภัยในการทำงาน ความสะดวกสบายในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับอาชีพ ดังรายงานการวิจัยของ สนั่น พาหอม (2530 : 28) การจัดสวัสดิการเพื่อเป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีอาชีพครูจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังที่ ยุติ อรุณรักษ์ (2531 : 34 - 35) ศึกษาพบว่า ในประเทศญี่ปุ่นนั้น รัฐบาลเห็นเป็นเรื่องสำคัญในการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการให้สวัสดิการแก่ผู้ประกอบอาชีพครู โดยให้เงินเดือนครูมากกว่าข้าราชการประเภทอื่น ครูในประเทศญี่ปุ่นจึงรักอาชีพครู และพยายามเอาใจใส่กับงานด้านให้การศึกษาแก่เยาวชนญี่ปุ่นอย่างเต็มที่

ครูสภาได้พยายามหาแนวทางปรับปรุงสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้ทันกับความต้องการของสมาชิก จะเห็นได้จากการปรับปรุงนโยบายของครูสภาตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของครูสภา โดยเน้นการพัฒนาครู วิชาชีพครู และสถาบันวิชาชีพครูตามนโยบายของครูสภา ปรับปรุงโครงสร้างและระบบงานของครูสภาใหม่ โดยการกระจายโครงสร้างของครูสภาออกสู่ส่วนภูมิภาค ในรูปของคณะกรรมการครูสภาจังหวัด คณะกรรมการครูสภาอำเภอ

ซึ่งคณะกรรมการคุรุสภาเหล่านี้จะรับนโยบายจากคุรุสภาไปถือปฏิบัติในพื้นที่ของตนให้บรรลุเป้าหมาย แต่การให้บริการด้านสวัสดิการต่าง ๆ ของคุรุสภา สมาชิกยังเห็นว่ายังไม่ทั่วถึง มีข้อบกพร่องอยู่มาก ดังเช่น จากการวิจัยของ สนั่น นาคหอม (2530 : 119) เรื่องบทบาทการจัดดำเนินการของคุรุสภาในเขตการศึกษา 9 ได้สรุปผลการวิจัยออกมาว่า สมาชิกคุรุสภาที่ไปติดต่อสำนักงานคุรุสภานั้น โดยเฉลี่ยปีละครั้งต่อคน งานที่ไปติดต่อ ได้แก่ งานด้านบริการและสวัสดิการ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดสวัสดิการเป็นนโยบายสำคัญของคุรุสภา ส่วนงานด้านอื่น ๆ สมาชิกไปติดต่อน้อย มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของคุรุสภาคือ สมาชิกไม่ทราบล่วงหน้าในเรื่องการให้บริการของคุรุสภาในโครงการต่าง ๆ ส่วนปัญหาเรื่องสมาชิกคุรุสภาในเขตอำเภอไม่ให้ความสนใจต่อกิจกรรมของคุรุสภา และไม่สนใจสมัครเป็นกรรมการคุรุสภาอำเภอ เนื่องจากสมาชิกเห็นการดำเนินงานของคุรุสภายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่สมาชิกต้องการ โดยเฉพาะการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ผู้ที่ได้รับประโยชน์คือสมาชิกคุรุสภาในเขตกรุงเทพมหานคร สมาชิกคุรุสภาในส่วนภูมิภาคจึงมองไม่เห็นว่คุรุสภาทำอะไร มีบทบาทอย่างไรที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกบ้าง ปัญหานี้เนื่องมาจากการขาดทรัพยากรทางการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกจึงขาดความเชื่อถือในองค์การ การพัฒนาองค์การของคุรุสภาในด้านต่าง ๆ จึงมีปัญหาและอุปสรรค ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

สำหรับจังหวัดนครราชสีมาซึ่งมีสมาชิกคุรุสภาทุกสังกัด 20,457 คน ในปีการศึกษา 2533 นี้ มีผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับคุรุสภา ได้แก่ คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ เจ้าหน้าที่คุรุสภาจังหวัด และเจ้าหน้าที่คุรุสภาอำเภอ การปฏิบัติงานที่ผ่านมาพบกับปัญหาและอุปสรรคในหลาย ๆ ด้าน ดังผลการวิเคราะห์จากรายงานการประชุมของคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด และรายงานการประชุมของคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2531 - 2532 ปัญหาเหล่านั้นได้แก่ คณะกรรมการเหล่านั้นมาประชุมไม่ครบ ปัญหาไม่มีผู้สนใจมาเลือกตั้งคณะกรรมการคุรุสภาระดับต่าง ๆ ในจังหวัด การเก็บค่านำรุงประจำปีซึ่งเก็บไม่ได้เต็มที่ สวัสดิการถูกสมาชิกร้องเรียน

เพราะเกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ เช่น การสร้างบ้านจัดสรรให้แก่สมาชิก ในจังหวัด ปัญหาการจัดสวัสดิการไม่ทั่วถึง ไม่มีความเหมาะสมสอดคล้องสนองความต้องการ ของสมาชิก สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคในการดำเนินการจัดสวัสดิการของคุรุสภา นอกจาก ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ การดำเนินงานของคุรุสภายังไม่บรรลุเป้าหมายอย่างเต็มที่ ซึ่งการ จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายนั้นจะต้องทำการตรวจสอบว่าสิ่งที่คุรุสภาจัดบริการนั้น สมาชิก มีความต้องการอยู่ในระดับใด มีความพึงพอใจหรือไม่ ดังนั้นหากได้มีการศึกษาถึงสภาพ ความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาเท่าที่ เป็นอยู่ ก็จะเป็นสิ่งตรวจสอบว่ากิจกรรมการจัดสวัสดิการของคุรุสภา เรื่องใดควรดำเนินการ ต่อไปหรือไม่ จะเป็นแนวทางแก้ปัญหาการจัดสวัสดิการของคุรุสภาทั้งในระดับจังหวัดและ คุรุสภาทั่วไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่เป็นครูสังกัดกรมสามัญศึกษาและ เป็นครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา
2. เพื่อสำรวจความต้องการและความคิดเห็นของสมาชิกคุรุสภาดังกล่าวแล้ว ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับ ปรับปรุงการดำเนินการจัดสวัสดิการเพื่อนำเสนอคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด คณะกรรมการ คุรุสภาอำเภอ และคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของการจัดสวัสดิการของคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้สนองตอบต่อ ความต้องการของสมาชิกคุรุสภาภูมิภาค ตลอดจนแสวงหาข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบ

การให้สวัสดิการด้านต่าง ๆ ของครูสภาให้เกิดประสิทธิภาพ มีความเพียงพอและทั่วถึง ให้ความยุติธรรมแก่สมาชิกครูสภาทุกสังกัด ทุกประเภท ซึ่งจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างดียิ่ง นอกจากนี้แล้วจะได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของสมาชิกครูสภาเสนอต่อครูสภาเพื่อจะได้หาทางดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาจังหวัด นครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของครูสภา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้เป็นสมาชิกครูสภาในจังหวัด นครราชสีมาในปีการศึกษา 2533 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 3,153 คน และครู โรงเรียนเอกชน จำนวน 1,595 คน รวมทั้งสิ้น 4,748 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยเป็นสมาชิกครูสภาที่เป็นข้าราชการครู จำนวน 245 คน กับสมาชิกครูสภาที่เป็นครูโรงเรียนเอกชน จำนวน 125 คน ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งพวก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะข้าราชการครู กรมสามัญศึกษา กับครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สังกัด วุฒิ และรายได้ของสมาชิกครูสภาใน จังหวัดนครราชสีมา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาที่มีต่อการจัด สวัสดิการด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 3.2.1 สุขภาพ
- 3.2.2 ที่อยู่อาศัย
- 3.2.3 บริการอำนวยความสะดวกสบาย
- 3.2.4 สวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก
- 3.2.5 บริการวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สวัสดิการ หมายถึง สิ่งที่เอื้ออำนวยให้สมาชิกคุรุสภามีสภาพชีวิตการทำงานที่ดี ได้รับความสะดวกสบายพอสมควรแก่ฐานะ ตลอดจนถึงการสร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิกคุรุสภา เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความพอใจ ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งการจัดสวัสดิการของคุรุสภาออกเป็น 5 ประเภท คือ

1.1 สวัสดิการด้านสุขภาพ หมายถึง การช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาให้มีสุขภาพดี สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ เช่น การจัดบริการสถานพยาบาลของคุรุสภา การเผยแพร่ความรู้ การลดค่ารักษานายาบาล ที่นักรักษาตัว การจัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ของคุรุสภา

1.2 สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การช่วยเหลือของคุรุสภาด้านที่อยู่อาศัยของสมาชิก เช่น การจัดสวัสดิการเคหะสงเคราะห์ การจัดแหล่งเงินกู้เพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย การสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูกจำหน่ายให้แก่สมาชิก เป็นต้น

1.3 สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย หมายถึง ความช่วยเหลือของคุรุสภาให้สมาชิกได้มีเครื่องใช้ในการดำรงชีวิตเพื่อความสะดวกสบาย โดยคุรุสภาได้ร่วมมือกับสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้บริษัทผู้ผลิตสินค้าจำหน่ายในราคาถูกให้แก่สมาชิก และผ่อนชำระเงินจำนวนไม่มาก ได้แก่ รถยนต์ จักรยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการจัดสวัสดิการร้านค้าในเครือที่ลดราคาสินค้าให้แก่สมาชิกใน

ด้านการจัดหาสถานที่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีการจัดบริการห้องพักของครูสภา การจัดบ้านพักตากอากาศ การจัดบริการห้องประชุม สถานที่สมรส การลดค่าโดยสารรถไฟ เป็นต้น

1.4 สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก หมายถึง ความช่วยเหลือของครูสภาเพื่อสร้างความมั่นคงแก่สมาชิกและครอบครัว เช่น การจัดหาประกันภัยสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกครูสภา (ช.พ.ค.) การจัดหาประกันภัยสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกครูสภาในกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม (ช.พ.ส.) การใช้ดาบสนสถานครูสภา (ผ.ค.ส.) การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิกครูสภา การช่วยครอบครัว การช่วยครูที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายและภัยชายแดน การช่วยเหลือสมาชิกครูสภาที่ประสบอัคคีภัยและภัยธรรมชาติ การพิทักษ์สิทธิครูและเรื่องราวร้องทุกข์ การช่วยเหลือให้ได้รับรายได้ที่เป็นธรรม เป็นต้น

1.5 สวัสดิการด้านบริการวิชาการ หมายถึง การช่วยเหลือให้สมาชิกมีวุฒิทางครูหรือวิชาการศึกษา การส่งเสริมเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ได้แก่ การเปิดอบรมเพื่อการศึกษาภาคฤดูร้อน (อ.ศ.ร.) การอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู การเดินทางเพื่อการศึกษาของครูสภา (ด.ศ.ค.) การจัดสัมมนาภายในประเทศ การจัดสัมมนาต่างประเทศ การจัดส่งวิทยากรจากครูสภาไปบรรยาย การรับทุนวิจัยจากครูสภา การมีส่วนร่วมมูลนิธิรางวัลครูสภา การรับเอกสารจากครูสภา การบริการห้องสมุดของครูสภา การให้ความช่วยเหลือสมาคมชมรมของครูสภา เป็นต้น

2. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของสมาชิกครูสภาจังหวัด นครราชสีมา ที่มีต่อการจัดสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานของอำเภอ อันได้แก่ คณะกรรมการครูสภาจังหวัด คณะกรรมการครูสภาอำเภอ เจ้าหน้าที่ครูสภาจังหวัด เจ้าหน้าที่ครูสภาอำเภอ ได้บริการหรืออำนวยความสะดวกสบายให้แก่สมาชิกครูสภาจนได้รับความพึงพอใจ

3. สังกัด หมายถึง หน่วยงานเจ้าสังกัดของสมาชิกครูสภา ซึ่งจำแนกเป็น ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา และครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

4. สมาชิกคุรุสภา หมายถึง ผู้สอนที่เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา และผู้สอนที่เป็นครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

5. รายได้ของสมาชิก หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกรายได้ของสมาชิกคุรุสภาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

5.1 สมาชิกที่มีรายได้มาก หมายถึง สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้หรือค่าตอบแทนเดือนละ 5,001 บาทขึ้นไป

5.2 สมาชิกที่มีรายได้น้อย หมายถึง สมาชิกที่มีรายได้หรือค่าตอบแทน ในการปฏิบัติงานเดือนละ 5,000 บาทลงมา

6. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดทางด้านวิชาครูของสมาชิก คุรุสภา จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่า ปริญญาตรี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจ
 - 1.1 หลักการและทฤษฎีสำหรับสร้างความพึงพอใจ
 - 1.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน
2. การจัดสวัสดิการ
 - 2.1 หลักการจัดสวัสดิการ
 - 2.2 สวัสดิการของข้าราชการ
 - 2.3 สวัสดิการของครูในโรงเรียนรัฐบาลกับครูในโรงเรียนเอกชน
3. คุรุสภากับการจัดสวัสดิการ
 - 3.1 ความเป็นมาของคุรุสภา
 - 3.2 อำนาจหน้าที่ของคุรุสภา
 - 3.3 นโยบายของคุรุสภา
 - 3.4 สวัสดิการที่คุรุสภาจัดให้แก่สมาชิกคุรุสภา

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยา ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มีจากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษา

จะต้องรู้ถึงสิ่งที่จะช่วยก่อให้เกิดความพึงพอใจขึ้นได้ และฉลาดพอที่จะพยายามศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พอใจขึ้นได้ ดังเช่น กูด (Good. 1968 : 320) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่องาน สมยศ นาวิการ (2524 : 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจคือ ความรุนแรงของความต้องการของพนักงานเพื่อผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ความพึงพอใจอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบภายใต้สถานการณ์การทำงาน ค่าตอบแทน การเลื่อนตำแหน่ง การได้รับยกย่อง ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจในทางบวก ส่วนความขัดแย้ง การตำหนิ หรือการลงโทษแบบต่าง ๆ ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจในทางลบ กิตติมา ปรีดีดิolk (2529 : 321) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการสนองตามความต้องการ

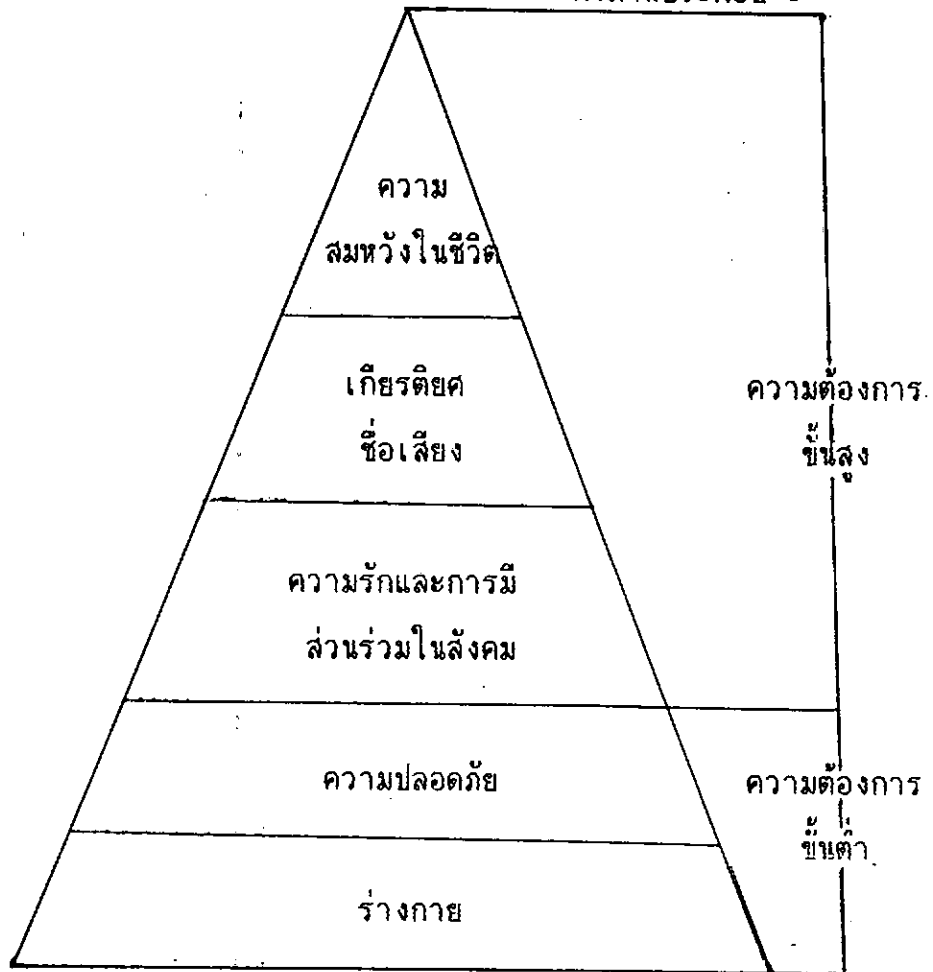
สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นผลรวมของความรู้สึกชอบของบุคลากรอันเกิดจากทัศนคติที่มีต่อคุณภาพและสภาพของหน่วยงาน อันได้แก่ การจัดองค์การ การจัดระบบงาน การดำเนินงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ประสิทธิภาพของหน่วยงาน ตลอดจนการบริหารบุคคล ซึ่งคุณภาพและสภาพของหน่วยงานดังกล่าวมีผลกระทบต่อความต้องการของบุคคล และมีผลต่อความพึงพอใจของบุคลากร

หลักการและทฤษฎีสำหรับสร้างความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการทำงาน มีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์และการจูงใจโดยตรง ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าและเขียนไว้มากมาย แต่ในที่นี้จะขอนำมากล่าวเฉพาะหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ ๆ พอสังเขปดังนี้

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์

มาสโลว์ (Maslow. 1954) มีความเชื่อว่าองค์การจะบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายได้ต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างดีนั้น จะบังเกิดได้เมื่อผู้บริหารองค์การเข้าใจความต้องการของมนุษย์และเลือกใช้วิธีการจูงใจ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจ ตั้งใจทำงาน มาสโลว์ได้จัดลำดับความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs) ไว้ 5 ระดับ คือ ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) ความปลอดภัย (Safety Needs) ความรักและการมีส่วนร่วมในสังคม (Social Needs) เกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) และความสำเร็จสมหวังในชีวิต (Self Actualization) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

ธงชัย สันติวงศ์ (2529 : 381 - 384) อธิบายสมมติฐานของมาสโลว์เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ว่า ทุกคนมีความต้องการ และมีตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการเหล่านี้จะเริ่มจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนอง

ดังนั้นผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงหลักของการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้สนองตอบความต้องการของบุคคลในองค์การ ความต้องการในระดับต่ำอาจได้รับการตอบสนองเพียงบางส่วน และในส่วนที่ตอบสนองแล้วจะไม่เกิดแรงจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป เช่น ในหน่วยงานที่จัดให้มีรายได้พอสมควรแล้ว และสภาพแวดล้อมของงานดีแล้ว การปรับปรุงสิ่งเหล่านี้ให้ดีขึ้นจะไม่เพิ่มแรงจูงใจเลย เนื่องจากบุคคลส่วนใหญ่ได้รับการตอบสนองความต้องการในระดับนี้เป็นอย่างดีแล้ว

ทฤษฎีแรงจูงใจของแมคเกรเกอร์

แมคเกรเกอร์ (อาร์ริคีน หิรัญโร. 2531 : 37 - 38 ; อ้างอิงมาจาก McGreger. n.d.) ได้ชี้ให้เห็นแบบของการบริหาร 2 แบบ คือ ทฤษฎี X ซึ่งมีลักษณะเป็นเผด็จการ และทฤษฎี Y หรือแบบมนุษยสัมพันธ์ (สุนทร ศิริรักษา. 2527 : 21) แต่ละแบบเกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่มีต่อลักษณะของคน ดังนี้

ทฤษฎี X เชื่อว่า

1. โดยธรรมชาติของคนจะต่อต้านการทำงาน
2. คนจำเป็นต้องใช้การบังคับควบคุม และข่มขู่ด้วยการลงโทษ ถ้าต้องการให้เขาทำงานได้ผลตามเป้าหมายขององค์การ
3. คนโดยทั่วไปชอบการขึ้นาหรือสั่งการ พยายามหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ มีความทะเยอทะยานน้อย แต่ต้องการความมั่นคงสูง

ทฤษฎี Y เชื่อว่า

1. การทำงานเป็นการตอบสนองความพอใจ

2. การช่วยเหลือด้วยวิธีการลงโทษไม่ได้เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการจูงใจให้คนทำงาน บุคคลที่มีความผูกพันต่อการบรรลุถึงความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การจะมีแรงจูงใจด้วยตนเองและความมุ่งมั่นตนเอง

3. ความผูกพันของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย ขึ้นอยู่กับรางวัล และผลตอบแทนที่พวกเขาคาดหวังว่าจะได้รับเมื่อเป้าหมายบรรลุถึงความสำเร็จ

4. ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน เป็นการจูงใจให้บุคคลยอมรับและแสวงหาความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน

ทฤษฎี Y เน้นถึงการพัฒนาตนเองของคน ซึ่งให้เห็นว่าคนนั้นรู้จักตนเองได้ถูกต้อง รู้จักความสามารถของตน

ทฤษฎี Z

วิลเลียม อูชิ (William Ouchi) (สุนทร ศรีรักษา. 2527 : 18 - 21) เป็นผู้เขียนหนังสือ Theory Z กล่าวว่า การอนุญาตให้ลูกจ้างหรือผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะเป็นผลให้มีแรงจูงใจและมีผลผลิตเพิ่มขึ้น การบริหารแบบนี้เน้นการวางแผนระยะยาว การตัดสินใจแบบเห็นพ้องต้องกัน และความจงรักภักดีระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง หรือผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ทฤษฎีการบริหารแบบนี้เป็นการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ อาศัยสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. ทั้งผู้บริหารและลูกจ้างต้องการให้มีการจ้างระยะยาวหรือตลอดชีวิต
2. บุคลากรในหน่วยงานต้องการเสถียรภาพและโอกาสที่จะเจริญงอกงาม
3. การตัดสินใจเป็นการตัดสินใจของกลุ่ม ซึ่งหมายถึงผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา

ด้วย

4. ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนถือว่าเป็นกลุ่มคนที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานร่วมกัน
5. ผู้บริหารมีความห่วงใยสวัสดิการของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างยิ่ง
6. วิธีการสื่อสารแบบเปิดระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นไปทั้งในรูป

แนวนอนและแนวตั้ง

7. มีความเข้าใจกันระหว่างคนในกลุ่มและระหว่างบุคคลต่อบุคคล เพราะต่างก็มีเป้าหมายเดียวกัน นั่นคือ ความสำเร็จของหน่วยงาน

8. ความสัมพันธ์เบื้องต้นของคนในหน่วยงานเป็นแบบการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ไม่ใช่แข่งขันกัน

ทฤษฎีการบริหารทั้ง 3 ทฤษฎี คือ ทฤษฎี X ทฤษฎี Y และทฤษฎี Z แต่ละทฤษฎีมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ได้มีการพัฒนามาตามลำดับ จากทฤษฎี X และทฤษฎี Y เป็นทฤษฎี Z สำหรับทฤษฎี X มุ่งทำงานไม่ค่อยสนใจคน ทฤษฎี Y มุ่งที่คนไม่ค่อยสนใจงาน ทฤษฎี Z นำเอาหลักการของทฤษฎี X และทฤษฎี Y มาปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยมุ่งทั้งระบบงานและความสัมพันธ์ของคน

ทฤษฎี 2 ปัจจัยของเฮิร์สเบิร์ก

เฮิร์สเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 60 - 63) ได้เสนอทฤษฎีการจูงใจของมนุษย์ โดยแยกพิจารณาเป็น 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น เป็นปัจจัยที่ช่วยให้มนุษย์มีความพอใจที่จะทำงาน ได้แก่ การได้รับความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ การมีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่การงาน การได้รับผิดชอบงาน และการพอใจในงานที่ทำ

2. ปัจจัยบำรุงรักษาหรือปัจจัยค้ำจุน เป็นปัจจัยที่ป้องกันมิให้มนุษย์เกิดความไม่พอใจในการทำงาน ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ การบริหารงานและนโยบายของหน่วยงานที่ยุติธรรม วิธีการปกครองบังคับบัญชา สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เงินเดือนหรือผลตอบแทนที่เป็นธรรม ความมั่นคงของงาน สภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี

การที่จะนำทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์สเบิร์กไปประยุกต์นั้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยทั้งสองด้านควบคู่กันไปด้วย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

ในแต่ละหน่วยงาน มีปัจจัยหลายประการที่สามารถตอบสนองให้กับบุคคลเกิดความรู้สึกพอใจในการปฏิบัติงาน มีผู้ให้รายละเอียดที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

เกคินี หงสนันท์ (2518 : 129 - 130) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานไว้ 7 ประการ คือ

1. การให้เกียรติและตระหนักในผลงานที่ทำ
2. เป็นงานที่ควรแก่การสนใจ ทำท่ายความสามารถ
3. การทำงานเป็นกลุ่มที่มีการประสานงานเป็นอย่างดี
4. มีอิสระในการวินิจฉัยปัญหา
5. มีความมั่นคงในการทำงาน
6. มีความก้าวหน้าซึ่งได้รับการพิจารณาความเสมอภาคและยุติธรรม
7. มีการควบคุมที่ดี

อรุณ รักธรรม (2522 : 205) ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างขวัญและความพึงพอใจในการทำงานไว้ว่า การสร้างขวัญและความพึงพอใจในการทำงานเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้นำทุกระดับพึงสร้างและปลูกฝังให้มีในหน่วยงาน เพราะว่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานเป็นหัวใจของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยความสนใจของคนทำงานเอง นอกจากนี้ยังได้เสนอวิธีการสร้างขวัญและความพอใจในการทำงานไว้ดังนี้

1. ต้องสร้างและปลูกฝังให้ทุกคนมีความพอใจ มีความรักและกระตือรือร้นในการทำงาน
2. ชมเชย ยกย่องให้กำลังใจแก่ผู้ที่มีความดีความชอบ
3. ดูแล เอาใจใส่ และให้ความสนทนสนมแก่คนงาน
4. ให้โอกาสในการสร้างความมั่นคงของชีวิตการทำงาน
5. สร้างสภาพการทำงานที่ดีและเหมาะสม
6. ให้โอกาสแสดงความคิดเห็นและปรับปรุงงาน
7. ให้โอกาสหรือมีระบบที่เที่ยงธรรมในการร้องทุกข์

สมพงค์ เกษมสิน (2526 : 320 - 321) แบ่งปัจจัยที่เป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคคลในหน่วยงานเกิดความพึงพอใจในการทำงาน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นเงิน ได้แก่ สิ่งจูงใจที่มีลักษณะเห็นง่ายและมีประสิทธิภาพ โดยตรงต่อความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน บำเหน็จบำนาญ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น
2. สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่เงิน ได้แก่ สิ่งที่สามารถสนองต่อความต้องการทางจิตใจ เช่น การยกย่องชมเชย การยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ โอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เท่าเทียมกัน เป็นต้น

สรุปได้ว่า คนที่จะทำงานใด ๆ สำเร็จหรือมีความสุขในชีวิตนั้นจะต้องมีแรงจูงใจในการทำงาน มีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในหน่วยงาน บุคคลเมื่อเกิดความพึงพอใจแล้วจะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ดี ส่วนหนึ่งของแรงจูงใจที่สำคัญคือ สวัสดิการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้บุคลากรในหน่วยงานนั่นเอง

การจัดสวัสดิการ

สวัสดิการในวงการบริหารบุคคล อาจเรียกกันหลาย ๆ อย่าง เช่น ผลประโยชน์ เกื้อกูลหรือผลประโยชน์พิเศษ เป็นต้น ซึ่งก็มีความหมายเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังที่มีผู้ให้ความหมายไว้ว่า สวัสดิการคือ ประโยชน์ที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์การได้รับนอกเหนือจากเงินเดือน ซึ่งสวัสดิการนั้นอาจเป็นตัวเงินหรือไม่ก็ได้ (สมพงค์ เกษมสิน. 2516 : 354) สำหรับ วิทยุ สาธิต (2517 : 387) ให้ความหมายว่า สวัสดิการ หมายถึง ประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้บุคลากรในหน่วยงาน ทั้งในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ หยุดพักชั่วคราว และในระหว่างพ้นจากงาน เพื่อบำรุงขวัญบุคลากรทำงานอย่างมีความสุขพอใจในการทำงาน และมีประสิทธิภาพ สวัสดิการอาจให้เป็นเงินหรือบริการความสะดวกต่าง ๆ ก็ได้ แต่จะต้องเป็นการให้พิเศษเพิ่มเติมเงินเดือนหรือค่าจ้างปกติ สวัสดิการ

ที่หน่วยงานจัดให้อาจเกี่ยวกับสุขภาพ ความปลอดภัยและความสะดวกสบายต่าง ๆ การศึกษา และข่าวสารประกอบความรู้ ความมั่นคงทางการเงิน การพักผ่อนหรือนันทนาการ การให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาทั้งในด้านส่วนตัวและครอบครัว และการให้ผลประโยชน์หรือความสนใจในส่วนที่เกี่ยวกับชุมชนหรือสังคมทั่วไป

ดิวดี (Dwivedi, 1982 : 239) กล่าวว่า การจัดสวัสดิการต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศแห่งความสัมพันธ์อันดีในองค์กร เพื่อเพิ่มผลผลิตที่ได้จากคนงาน ทำให้คนงานมีความจงรักภักดีต่อองค์กร และรู้จักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และประชุม รอดประเสริฐ (2528 : 112) ได้ให้ความหมายว่า สวัสดิการ หมายถึง บริการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้นเพื่อให้คนงานได้รับความสะดวกสบายในการทำงาน ซึ่งจะทำให้คนงานมีความมั่นคงในอาชีพ มีหลักประกันแน่นอนในการดำรงชีวิตหรือได้รับประโยชน์อื่นนอกเหนือจากเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ ทั้งนี้เพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้คนงานมีขวัญและกำลังใจดี มีความพอใจในงาน มีความรักงาน และเต็มใจที่จะทำงานให้มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า สวัสดิการเป็นการจัดหรือบริการให้คนในหน่วยงานได้รับความสะดวกสบาย เป็นสิ่งจูงใจให้คนงานมีขวัญและกำลังใจ มีความสุขในการทำงาน และเต็มใจที่จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการจัดสวัสดิการ

สมพงษ์ เกษมสิน (2516 : 355 - 256) เสนอหลักการจัดสวัสดิการไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. จัดให้ตรงกับความต้องการของคนงานอย่างแท้จริง
2. จัดให้สนองกับความต้องการของคนส่วนใหญ่
3. จัดให้สม่ำเสมอ
4. จัดให้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์ของการจัดบริการ
5. บริการที่จัดต้องไม่เป็นภาระแก่คนงาน

6. คำนึงถึงต้นทุนขององค์การให้ถ่องแท้

7. จัดในลักษณะที่คนงานช่วยตนเองได้

วิทยุ สาร (2517 : 388 - 389) ได้ให้หลักการจัดสวัสดิการไว้ 10 ข้อ ดังนี้

1. หลักความเสมอภาค สวัสดิการทุกชนิดต้องให้แก่บุคคล โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมกันให้มากที่สุด อย่าให้มีการใช้อภิสิทธิ์ในด้านการรับสวัสดิการ

2. หลักแห่งประโยชน์ สวัสดิการทุกชนิดในการจัดสรรควรคำนึงถึงประโยชน์ที่คุ้มค่าในการจัด และเมื่อดำเนินการไปแล้วจะได้ผลทั้งหน่วยงานและส่วนตัวตรงตามเป้าหมาย

3. หลักแห่งความสนใจ การจัดสวัสดิการต้องเป็นสิ่งที่มีความสนใจทำให้เกิดกำลังใจ มีแนวโน้มที่จะกระทำหรือทำงานให้เกิดผลแก่ตนเอง และความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงานให้ทวีขึ้น

4. หลักแห่งการสนองความต้องการ การจัดสวัสดิการต้องคำนึงถึงว่าสิ่งที่จัดให้อำนวยความสะดวกแก่กลุ่มสมาชิกกันตรงกับความต้องการของสมาชิกหรือไม่ ถ้าจัดไปโดยไม่คำนึงถึงความต้องการมักจะก่อให้เกิดอะไรขึ้น

5. หลักแห่งประสิทธิภาพ การจัดสวัสดิการนั้น จะต้องคำนึงถึงว่าได้ผลดีที่สุด เกิดประโยชน์มากที่สุด สิ้นเปลืองเวลาและการลงทุนน้อยที่สุด ได้รับบริการการจัดทั้งปริมาณและคุณภาพ

6. หลักแห่งการประหยัด การจัดสวัสดิการเรื่องใดควรคำนึงถึงหลักของความสิ้นเปลือง ถ้าหากทำโดยไม่ประหยัดแล้วจะกลายเป็นเรื่องของความฟุ่มเฟือย จะเสียประโยชน์

7. หลักแห่งการบำรุงขวัญและกำลังใจ การจัดสวัสดิการก็เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นการจัดสวัสดิการในเรื่องใด ถ้าไม่ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจไม่ควรจะกระทำ

8. หลักแห่งความสะดวก การจัดสวัสดิการถ้าจะให้เกิดผลดีจะต้องมีระบบระเบียบในการจัด ซึ่งเป็นการเอื้ออำนวยความสะดวก คล่องตัว ไม่ติดขัด ไม่ชักช้าในการรับบริการในการจัด

9. หลักแห่งงบประมาณ ในการจัดสวัสดิการใด ๆ ต้องคำนึงถึงงบประมาณในการจัดว่าทำโครงการใด เรื่องใด ที่เป็นประโยชน์แก่กุลแก่บุคลากร มีทุนดำเนินการหมุนเวียนให้หรือสูญเปล่าหมดไป มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอหรือไม่

10. หลักแห่งความยุติธรรม การจัดสวัสดิการต้องคำนึงถึงผลที่ได้รับของบุคลากรในโรงเรียน ไม่มีใครได้รับเลื่อมล้ำสูงต่ำกว่ากัน ควรจะคำนึงถึงหลักแห่งความยุติธรรมในการจัดโครงการทุกกรณีไป

สรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการสำหรับบุคคลในองค์กรนั้น จะต้องคำนึงถึงความจำเป็น ความเหมาะสมในการจัด สวัสดิการนั้นจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร เหมาะสมกับงบประมาณของหน่วยงาน ให้บริการอย่างยุติธรรม จัดให้ทั่วถึง และจัดให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

สวัสดิการของข้าราชการ

ถ้าเราจะจัดแบ่งประเภทของสวัสดิการออกตามลักษณะการจัดสวัสดิการ จัดแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ (สำนักสวัสดิการ. 2531)

1. สวัสดิการของข้าราชการตามกฎหมาย
2. สวัสดิการของข้าราชการระเบียบว่าด้วยการจัดสวัสดิการในส่วนราชการ
3. สิทธิและประโยชน์เกื้อกูลของข้าราชการ

1. สวัสดิการของข้าราชการตามกฎหมาย เป็นสวัสดิการทั่วไปที่ข้าราชการทุกคนมีสิทธิได้รับโดยทั่วถึงกัน ได้แก่

1.1 สวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรเป็นรายเดือน สำหรับบุตรคนที่ 1 ถึงคนที่ 3 รวมทั้งบุตรแฝดคนที่ 3 ด้วย โดยได้รับเดือนละ 50 บาท ต่อบุตร 1 คน แต่ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรม บุตรซึ่งมิได้อยู่ในอำนาจการปกครองของตน บุตรซึ่งมีอายุเกิน 18 ปีบริบูรณ์ หรือบุตรที่บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

1.2 สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ข้าราชการรวมทั้งบิดา มารดา คู่สมรส และบุตรซึ่งชอบด้วยกฎหมายที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ มีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล ตามระเบียบเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

1.3 สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย คนที่ 1 ถึงคนที่ 3 รวมทั้งบุตรแฝดด้วย บุตรต้องอายุไม่เกิน 25 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 พฤษภาคม ของทุกปี ในกรณีที่มิบุตรคนหนึ่งตาย ล่วงก่อนอายุครบ 25 ปีบริบูรณ์ ให้นับบุตรลำดับถัดไปแทน

1.4 เงินเบี้ยกนดาร์ จ่ายสำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติราชการอยู่ในท้องที่ กนดาร์และโรงเรียนกนดาร์ ซึ่งได้แก่ ท้องถิ่นที่ทางคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีรถยนต์หรือ เรือยนต์โดยสารไปมาตลอดปี มีโรคภัยไข้เจ็บชุกชุม โดยให้ได้รับสวัสดิการนี้ได้ ในอัตรา ร้อยละ 10 ของเงินเดือนหรือค่าจ้าง แต่ต้องไม่น้อยกว่า 200 บาท

1.5 เงินยังชีพภาคใต้ ทางราชการจ่ายเงินยังชีพภาคใต้ให้แก่ข้าราชการ ครุที่ปฏิบัติราชการอยู่ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ในอัตราเดือนละ 50 บาท เป็นการเพิ่ม ค่าครองชีพเนื่องจากค่าครองชีพภาคใต้สูง

1.6 เงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ ทางราชการให้ข้าราชการมีสิทธิเบิก ค่าเช่าบ้านได้ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527

2. สวัสดิการของข้าราชการตามระเบียบว่าด้วยการจัดสวัสดิการในส่วนราชการ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการในส่วนราชการ พ.ศ. 2530 กำหนดให้มีในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ (อนวัช ชีรประสาธน์. 2532 : 15 - 18)

- 2.1 การออมทรัพย์
- 2.2 การให้กู้เงิน
- 2.3 การเคหะสงเคราะห์
- 2.4 การสงเคราะห์ข้าราชการ
- 2.5 การฌาปนกิจ
- 2.6 การกีฬาและนันทนาการ
- 2.7 ร้านสวัสดิการ
- 2.8 กิจกรรมอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร ✓

สวัสดิการดังกล่าวเป็นสวัสดิการที่กรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัด จะต้องดำเนินการจัดขึ้นนอกเหนือจากสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลที่ทางราชการให้แก่ข้าราชการอยู่แล้ว ทั้งนี้ได้หมายความว่า จะต้องดำเนินการให้มีสวัสดิการทุกประเภทในขณะเดียวกัน ส่วนจะดำเนินการจัดให้มีประเภทใด ๆ นั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมและการเห็นสมควรจะจัดตามกำลังความสามารถของส่วนราชการนั้น ๆ

3. สิทธิและประโยชน์เกื้อกูลข้าราชการ สวัสดิการในลักษณะนี้มีทั้งประโยชน์เกื้อกูลที่ข้าราชการได้รับระหว่างอยู่ในราชการ และออกจากราชการไปแล้ว

3.1 การลา ข้าราชการสามารถลาได้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2520 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2525 ได้แบ่งการลาออกเป็น 8 ประเภท คือ การลาป่วย การลาคลอดบุตร การลากิจส่วนตัว การลาพักผ่อนประจำปี การลาอุปสมบทหรือการลาไปประกอบพิธีอัยย์ การลาเข้ารับการระดมพลเข้ารับการทดลองความพร้อม หรือเข้ารับการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย การลาไปต่างประเทศ สำหรับข้าราชการในสถานศึกษามีการลาได้ 7 ประเภท ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลาของข้าราชการในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2527 คือ การลาป่วย การลาคลอดบุตร การลากิจส่วนตัว การลาอุปสมบทหรือการลาไปประกอบพิธีอัยย์ การลาเข้ารับ

การระดมพลเข้ารับการฝึกวิชาทหาร หรือเข้ารับการทดลองความพร้อมพร้อม การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูกาน หรือปฏิบัติงานวิจัย การลาไปต่างประเทศ

3.2 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นเครื่องประดับเกียรติยศซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบแก่ประเทศชาติ การขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กระทรวงเจ้าสังกัดจะเป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.3 เงินช่วยเหลือค่าจัดการศพ ข้าราชการที่เสียชีวิตระหว่างรับราชการหรือผู้รับบำนาญเสียชีวิต ทางราชการจะจ่ายเงินช่วยเหลือค่าจัดการศพตามอัตราที่ทางราชการกำหนด คือ ข้าราชการจ่าย 3 เท่าของเงินเดือน และผู้รับบำนาญจะจ่าย 1 เท่าของเงินเดือน

3.4 เงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งได้รับอันตรายหรือเจ็บป่วยจนถึงพิการสูญเสียอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งไป เพราะเหตุปฏิบัติราชการหรือถูกประทุษร้ายเพราะกระทำตามหน้าที่ แต่ยังสามารถรับราชการได้ โดยได้รับเงินทำขวัญตามอัตราที่ทางราชการกำหนด

3.5 เงินบำเหน็จบำนาญ เป็นประโยชน์เกื้อกูลที่รัฐจัดให้เมื่อนั้นจากราชการแล้ว บำเหน็จ หมายถึง เงินตอบแทนความดีความชอบที่รับราชการมา ซึ่งจ่ายให้ครั้งเดียว บำนาญ หมายถึง เงินตอบแทนความดีความชอบที่ทางราชการจ่ายมาให้ เป็นรายเดือน

สรุปได้ว่า สวัสดิการของข้าราชการปัจจุบันนี้ ได้จัดให้มีในหลายประการ แต่อย่างไรก็ตามสวัสดิการบางอย่างก็ยังไม่เพียงพอเหมาะสมกับค่าครองชีพ ในปัจจุบันจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสม ข้าราชการครูก็ได้รับสวัสดิการเช่นเดียวกับข้าราชการทั่วไป และกระทรวงศึกษาธิการก็ได้เริ่มจัดตั้งหน่วยงานสวัสดิการขึ้นในกระทรวง ขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความเหมาะสม

สวัสดิการของครูในโรงเรียนรัฐบาลกับครูในโรงเรียนเอกชน

ถ้าพิจารณาการจัดสวัสดิการของครูโรงเรียนรัฐบาลกับครูโรงเรียนเอกชน จะเห็นได้ว่ามีสวัสดิการทั้งที่มีส่วนคล้ายคลึง และสวัสดิการในส่วนที่แตกต่างกันในหลายประการ ดังนี้

1. สวัสดิการของครูในโรงเรียนรัฐบาล สำหรับสวัสดิการของข้าราชการครู ก็มีส่วนได้รับเหมือนข้าราชการประเภทอื่น คือ ได้รับเงินเดือนและผลตอบแทนในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสวัสดิการอื่น ๆ ตลอดเวลาที่รับราชการอยู่ และเมื่อนั้นจากราชการไปแล้ว

2. สวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชน ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ได้กำหนดการอุดหนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือโรงเรียน ครูใหญ่ การคุ้มครองการทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน ประมิน วังศรี (2532) ได้รวบรวมการจัดสวัสดิการของโรงเรียนเอกชนไว้ดังนี้

2.1 สวัสดิการจากกองทุนสงเคราะห์ ได้จากกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่ และครูโรงเรียนเอกชน กำหนดให้มีเงินกองทุนสงเคราะห์เพื่อจ่ายให้แก่ครูใหญ่และครู กองทุนนี้มีเงินมาจาก 3 ทาง คือ เงินสมทบซึ่งได้มาจาก 3 ส่วน คือ จากครूर้อยละสาม ของเงินเดือน เงินสมทบที่ผู้รับใบอนุญาตออกให้ครูเท่ากับที่ครูออกเป็นรายคน และเงิน สมทบที่รัฐบาลออกเป็น 2 เท่าของเงินสมทบเป็นรายคน นอกจากนี้แล้วยังได้จากเงินหรือ ทรัพย์สินจากผู้บริจาคกับรายได้อื่นของกองทุน เงินจากกองทุนสงเคราะห์นั้นนำมาใช้จัด สวัสดิการดังนี้

2.1.1 เงินทุนเลี้ยงชีพประเภทที่ 1 เป็นเงินที่ครูจะได้รับเมื่อ ออกจากงาน ทุกกรณีเท่ากับเงินที่ครูส่งสมทบไว้

2.1.2 เงินทุนเลี้ยงชีพประเภทที่ 2 เป็นเงินที่ครูจะได้รับเท่ากับ เงินสมทบทั้งในส่วนของตนของโรงเรียน และของรัฐบาลออกให้ เมื่อมีเวลาทำงานครบ 5 ปี หรือโรงเรียนเลิกกิจการ หรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ถึงแก่กรรม

2.1.3 เงินค่ารักษายาบาล ครูโรงเรียนเอกชนจะได้รับเงินสวัสดิการในอัตราที่คล้ายคลึงกับข้าราชการครู แต่ไม่จำกัดจำนวนบุตร โดยจ่ายจากเงินกองทุนสงเคราะห์

2.1.4 เงินสวัสดิการค่าการศึกษาบุตร ครูโรงเรียนเอกชนจะได้รับเงินสวัสดิการค่าการศึกษาบุตรคล้ายคลึงกับสวัสดิการเกี่ยวกับค่าการศึกษาบุตรของข้าราชการครู แต่เบิกจ่ายจากเงินกองทุนสงเคราะห์

2.1.5 เงินสวัสดิการค่าช่วยเหลือบุตร เป็นสวัสดิการประเภทหนึ่งซึ่งครูโรงเรียนเอกชนได้รับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2530 เป็นต้นมา โดยช่วยเหลือบุตรคนละ 50 บาท ต่อบุตร 1 คน ซึ่งเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย ลำดับที่ 1 - 3 บุตรอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์

2.2 สวัสดิการที่เป็นค่าทดแทนและเงินทดแทน สถานศึกษาเอกชนอยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน และแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งประกาศตามคำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดระเบียบว่าด้วยเงินทดแทนขึ้น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2519 โดยผู้รับอนุญาตไม่ต้องส่งเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนตามกฎหมายแรงงาน และระเบียบนี้ได้กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ มีสาระสำคัญว่า เมื่อครูประสบอันตรายถึงกับเจ็บป่วยหรือเจ็บป่วยถึงแก่ความตาย หรือสูญเสียอวัยวะเนื่องจากการทำงานให้แก่โรงเรียน หรือเนื่องจากโรคอันเกี่ยวเนื่องจากการทำงานนั้น ครูหรือทายาทได้รับค่าทดแทน ค่ารักษายาบาล ค่าทำศพตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน

2.3 การคุ้มครองการทำงาน ครูโรงเรียนเอกชนได้รับสิทธิในการคุ้มครองการทำงาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการคุ้มครองการทำงาน พ.ศ. 2526 และระเบียบอื่น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายแรงงานและเหมาะสมกับสภาพลักษณะของงาน การเรียนการสอน เช่น กำหนดวันเวลาทำการ กำหนดวันลา อัตราเงินเดือนหรือค่าสอน การจ่ายเงินค่าชดเชยเมื่อนอกเลิกสัญญา สัญญาการเป็นครู การลงโทษ

2.4 สิทธิการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของครูโรงเรียนเอกชนนั้นได้มีมานานแล้ว แต่ครั้งก่อนได้ขอตามเกณฑ์ของผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและประชาชน ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดระเบียบไว้สำหรับประชาชนโดยทั่วไป ปัจจุบันนี้คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักเกณฑ์สำหรับครูโรงเรียนเอกชน โดยเฉพาะตามหลักเกณฑ์ใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527

สรุปได้ว่า การได้รับสวัสดิการของครูโรงเรียนรัฐบาลซึ่งเป็นข้าราชการครูกับครูโรงเรียนเอกชน จะมีบางส่วนของการจัดสวัสดิการที่คล้ายคลึงกัน อันได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาบุตร เงินช่วยเหลือบุตร ซึ่งมีอัตราการเบิกจ่ายที่เท่าเทียมกัน สำหรับประโยชน์เกื้อกูลที่มีจัดให้เหมือนกันคือ การลา การขอรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่สวัสดิการที่แตกต่างกันระหว่างข้าราชการครูกับครูโรงเรียนเอกชน ในส่วนของข้าราชการครูนั้น ได้รับบำเหน็จบำนาญเป็นเงินตอบแทนเมื่อออกจากราชการ สำหรับครูโรงเรียนเอกชนจะต้องส่งเงินสมทบกองทุนสงเคราะห์ตามที่กำหนดแล้ว เมื่อลาออกจากโรงเรียนจึงจะได้รับทุนเลี้ยงชีพประเภทต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของกฎหมาย

สำหรับส่วนที่แตกต่างที่ยังไม่ได้กล่าวไว้ในรายละเอียดของการจัดสวัสดิการ คือ เงินเดือนซึ่งเป็นผลตอบแทนในการปฏิบัติงาน ข้าราชการครูมีโอกาสเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นประจำทุกปีตามระเบียบที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด แต่สำหรับโรงเรียนเอกชนนั้น การเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นไปได้ยากเพราะรัฐบาลได้กำหนดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมไว้ค่อนข้างต่ำ (รุ่ง แก้วแดง. 2531 : 3) แหล่งรายได้ของโรงเรียนจึงไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กนั้นจะมีรายได้ค่อนข้างน้อย โรงเรียนจึงประสบปัญหาเรื่องงบประมาณเงินเดือน และการจัดสวัสดิการภายในโรงเรียน

ดังนั้นในส่วนที่แตกต่างหรือไม่เพียงพอ จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบช่วยเหลือขององค์การวิชาชีพครูที่จะมาเกี่ยวข้อง ครูสภาเป็นองค์การครูในกระทรวงศึกษาธิการ จะช่วยเหลือครูทุกประเภท ทุกสังกัด ให้อยู่ดีมีกินดี มีสวัสดิการ ตลอดจนส่งเสริมวิทยฐานะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คุรุสภากับการจัดสวัสดิการ

ความเป็นมาของคุรุสภา

คุรุสภาตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2488 เรียกว่า "สภาไทยอาจารย์" มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งกลางสำหรับเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ครู โดยเปิดสอนและอบรมความรู้ให้แก่ครูในวันหยุดราชการ ต่อมาอีก 2 ปี กรมศึกษาธิการได้จัดตั้งสโมสรขึ้นที่โรงเรียนทวีธาภิเศก เรียกว่า "สมาคมอาจารย์สโมสรสถาน" มีพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ (เจ้าพระยาสุเรนทราริบัติ) อธิบดีกรมศึกษาธิการ เป็นสภานายกคนแรก (นันทา นิยมศิริจันทร์. 2518 : 1) ต่อมาเปลี่ยนเป็น "สมาคมอาจารย์สมาคม"

ปี พ.ศ. 2488 มีการตราพระราชบัญญัติครูขึ้น กำหนดให้มืองค์การครู เรียกว่า "คุรุสภา" โดยรวมเอากิจการของสมาคมอาจารย์สมาคมเข้ากับคุรุสภา ผู้ให้กำเนิดพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มในด้านช่วยเหลือผู้ประกอบวิชาชีพครูมากที่สุด ท่านผู้นี้คือ นายทวี ญูเกตุ ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีนายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น

นับตั้งแต่ พ.ศ. 2488 เป็นต้นมา คุรุสภาเป็นองค์การวิชาชีพครูมาโดยตลอด โดยสภาพตามกฎหมาย คุรุสภาเป็นสภาในกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ให้ครูทุกคนเป็นสมาชิกคุรุสภา ในช่วงปี พ.ศ. 2488 ถึง พ.ศ. 2523 คุรุสภาได้เน้นเรื่องการบริหารบุคคล เช่น การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง งานอุทธรณ์ร้องทุกข์ วินัย เป็นต้น ในปีพลาปี 2523 คุรุสภาได้โอนงานบริหารบุคคลไปให้สำนักงานข้าราชการครู (ก.ค.) ดำเนินการ ดังนั้นนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 คุรุสภาจึงกำหนดนโยบายในการดำเนินงานสำคัญ 2 ด้านคือ 1. นโยบายด้านส่งเสริมสวัสดิการครู และ 2. นโยบายด้านวิชาชีพครู (เจริญ มลิจันทร์. 2527 : 4)

อำนาจหน้าที่ของครูสภา

ตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2523

มาตรา 6 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของครูสภาไว้ดังนี้

1. ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการ ในเรื่องการจัดการศึกษาโดยทั่วไป หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดและการประเมินผล การศึกษา การนิเทศการศึกษา และเรื่องอื่นโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2. ควบคุมสอดส่อง จรรยา มารยาท และวินัยของครู พิจารณาโทษครู ผู้ประพฤตินิ็ด และพิจารณาคำร้องทุกข์ของครู

3. พิจารณาลิขสิทธิ์ครูภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

4. ส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการตามสมควร

5. พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู

พระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 ในมาตรา 12 ได้กำหนดประเภทของสมาชิกครูสภาไว้ 3 ประเภทคือ

1. สมาชิกครูสภาประเภทสามัญ

2. สมาชิกครูสภาประเภทวิสามัญ

3. สมาชิกครูสภาประเภทสมทบ

นอกจากสมาชิก 3 ประเภทนี้แล้ว คณะกรรมการอำนวยการครูสภาอาจแต่งตั้งสมาชิกกิตติมศักดิ์ได้ คุณสมบัติของสมาชิกนั้นสอดคล้องกับคุณสมบัติทั่วไปของผู้ที่จะเข้ารับราชการ แต่คุณสมบัติเฉพาะนั้นแตกต่างกัน

สมาชิกสามัญจะเป็นได้เฉพาะครูในสถานศึกษาที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีประกาศนียบัตรวิชาชีพครูหรือสำเร็จชั้นอุดมศึกษา สมาชิกเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกสามัญ และสมาชิกนี้ถ้าเป็นครูเกิน 15 ปี แม้พ้นจากอาชีพครูก็ยังมีสิทธิ์เป็นสมาชิกสามัญอยู่ได้ นอกนั้นผู้เคยเป็นกรรมการอำนวยการก็มีสิทธิ์เป็นสมาชิกสามัญตลอดไป

สมาชิกวิสามัญ ก็คือครูในสถานศึกษาดังกล่าว แต่ไม่มีคุณวุฒิทางครู ไม่สำเร็จชั้นอุดมศึกษา ส่วนใหญ่จะมีอยู่ในสถานศึกษาเอกชน

สมาชิกสมทบ คือผู้ที่มีคุณลักษณะจะเป็นครู แต่ไม่ได้เป็นครูหรือผู้ที่เคยเป็นสมาชิกสามัญแต่พ้นอาชีพครูแล้วไม่มีสิทธิ์เป็นสมาชิกครูสภาตามกฎหมาย ก็มีสิทธิ์เป็นสมาชิกต่อไปโดยเปลี่ยนเป็นสมาชิกสมทบ

ตามมาตรา 26 ของพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 นั้น กล่าวว่า ครูทุกคนเป็นสมาชิกครูสภา ซึ่งตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2523 ได้แก่

1. ข้าราชการครู
2. (ยกเลิกโดยมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ครู ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2523)
3. พนักงานครูเทศบาล
4. ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่งประจำในสถานศึกษา

ของกรุงเทพมหานคร

5. ผู้ทำการสอนในสถานศึกษาที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการและได้รับเงินเดือนประจำ

และมาตรา 27 ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิ์เป็นสมาชิกสามัญของครูสภา

1. เป็นครูที่ทำการสอนติดต่อกันมาตั้งแต่เวลา 15 ปีขึ้นไป แม้จะดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นเกี่ยวกับการให้การศึกษาในการบริหารส่วนท้องถิ่น

2. เป็นพนักงานเทศบาลซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นในเทศบาลอื่นเกี่ยวกับการศึกษาที่กำหนดโดยระเบียบของครูสภา

นโยบายของครูสภา

สำนักงานครูสภาจะเปลี่ยนคณะกรรมการทุก ๆ 4 ปี และกำหนดนโยบายของตนเองตามอำนาจหน้าที่ของครูสภา ในปี พ.ศ. 2531 เป็นปีที่เริ่มกำหนดนโยบายของคณะกรรมการชุดนี้ เน้นการพัฒนาครู วิชาชีพครู และสถาบันวิชาชีพครู ให้สามารถ

ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เล่าธิการครูสภา. 2532 : 9 - 10) ซึ่งรายละเอียดของนโยบายมีดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีการยกมาตรฐานวิชาชีพครู ให้ครูสภาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ โดยกำหนด

1.1 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

1.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของการผลิตครู

1.3 เกณฑ์มาตรฐานหน่วยงานควบคุมมาตรฐานการใช้ครูทั้งของรัฐและเอกชน

2. ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณและวินัยครู

3. ดำเนินการให้บริการทางด้านวิชาการและวิชาชีพครู ทั้งระดับชาติและระดับจังหวัด

4. ดำเนินการประสานงานให้ครูมีสวัสดิการที่จำเป็นด้านสุขภาพที่อยู่อาศัยและเครื่องอุปโภคบริโภค

5. ดำเนินการจัดประสานให้มีการยกย่องผู้ประกอบวิชาชีพครูรูปแบบต่าง ๆ

6. ดำเนินการจัดและประสานด้านสวัสดิภาพครู ให้ครูมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

7. ดำเนินการจัดประสานงานและให้บริการนิเทศสิทธิ์ครูด้านต่าง ๆ ดังนี้

7.1 รายได้ที่เป็นธรรม โดยสอดคล้องและทัดเทียมกับผู้ประกอบวิชาชีพครูในองค์กรต่าง ๆ

7.2 สภาพการทำงานของครู ให้สอดคล้องกับลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ

7.3 ความเป็นธรรม ในกรณีที่ถูกดำเนินการทางวินัย/ต่องหาทางคดี

7.4 การป้องกันเกียรติยศ ชื่อเสียงของผู้ประกอบวิชาชีพครู

8. จัดระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับครู เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและประกอบวิชาชีพครู

9. ดำเนินการให้ครุสภาเป็นศูนย์กลางการประสานงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูและหน่วยผลิตครู ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่มวลชนสมาชิก เพื่อให้เกิดความรักความศรัทธา ในการร่วมมือกันพัฒนาองค์กรวิชาชีพครูและมาตรฐานวิชาชีพ

10. เร่งรัดพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาองค์กรวิชาชีพครู ให้เกิดเอกภาพในด้านความคิด ความคล่องตัว ความสอดคล้องประสานสัมพันธ์เกื้อกูล โดยเน้นในด้านข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ การวางแผน การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินการตามแผน การตรวจติดตามประเมินผลตามนโยบายและแผน

11. เร่งรัดพัฒนาระบบงานและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้กระทำบทบาทหน้าที่ตามภารกิจความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12. เร่งรัดพัฒนาบุคลากรของครุสภา ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

13. ดำเนินการสำรวจศึกษาสถานการณ์การจัดการศึกษาในเรื่องนโยบาย หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดและประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา เพื่อเสนอแนะให้เห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อพิจารณาจากนโยบายของครุสภาแล้ว จะเห็นว่านโยบายหลัก ๆ ของครุสภานั้นแบ่งเป็นเรื่องใหญ่ ๆ ได้ 4 ด้าน คือ ด้านมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านสวัสดิการครู ด้านสวัสดิภาพครู และด้านพัฒนาองค์กร (97 ปี กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 173)

สวัสดิการที่ครุสภาจัดให้แก่สมาชิกครุสภา

การจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกครุสภา เป็นนโยบายสำคัญของครุสภาตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 จึงถือว่าเป็นงานสำคัญของครุสภา แต่ก็ได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพความต้องการของสมาชิกแต่ละยุค ปัจจุบันครุสภาได้จัดสวัสดิการให้สมาชิก ซึ่งแบ่งตามนโยบายของครุสภาปัจจุบันได้ 5 ด้านดังนี้

1. สวัสดิการด้านสุขภาพ
2. สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย
3. สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย
4. สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก
5. สวัสดิการด้านบริการวิชาการ

1. สวัสดิการด้านสุขภาพ สุขภาพของครูเป็นสิ่งสำคัญต่ออาชีพครู เพื่อให้สมาชิกคุรุศึกษามีสุขภาพดี สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ คุรุสภาจึงจัดสวัสดิการด้านสุขภาพครู โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 สถานพยาบาลคุรุสภา คุรุสภาได้จัดสถานพยาบาลคุรุสภาซึ่งตั้งอยู่บริเวณสำนักงานคุรุสภา ทำการตรวจรักษาโรคทั่วไปเฉพาะคนไข้นอก ป้องกันโรค ตรวจพิเศษเฉพาะโรค รักษาฟันให้แก่สมาชิกคุรุสภาและครอบครัวจนถึงประชาชนทั่วไป และใบเสร็จของสถานพยาบาลคุรุสภาสามารถนำไปเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ตามระเบียบของทางราชการ ส่วนสมาชิกคุรุสภาที่แสดงบัตรสมาชิกจะได้ลดค่าบริการร้อยละ 10

1.2 เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่ การจัดทำเอกสารความรู้ด้านสุขภาพอนามัย เผยแพร่แก่สมาชิกคุรุสภาและประชาชน เสนอบทความทางด้านสุขภาพในข่าวคุรุสภา จัดทำโครงการรณรงค์ ส่งเสริมสุขภาพสมาชิกคุรุสภา โดยทำสไลด์ประกอบเสียงส่งให้คุรุสภาจังหวัดเพื่อนำไปเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ

1.3 การดำเนินการรื้อขอความร่วมมือไปยังกระทรวงสาธารณสุข ขอให้โรงพยาบาลทั่วประเทศดำเนินการตรวจสุขภาพประจำปี โดยไม่คิดค่าตรวจรักษาหรือหากว่าจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายก็สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขก็ได้ให้ความร่วมมือกับคุรุสภาในการตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่สมาชิกคุรุสภา โดยไม่คิดค่าบริการ และหากพบผู้ใดมีความผิดปกติต้องตรวจด้วยเครื่องมือหรือวิธีพิเศษซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายก็มีสิทธินำใบเสร็จรับเงินไปเบิกค่าใช้จ่ายทดแทนจากทางราชการได้

1.4 ขอความร่วมมือสมาคมโรงพยาบาลเอกชนแห่งประเทศไทย ขอให้โรงพยาบาลเอกชนทั่วประเทศที่เป็นสมาชิกของสมาคม ลดค่าบริการและค่ารักษาพยาบาลแก่สมาชิกครูสภาที่มีบัตรไปแสดง ขณะนี้ได้รับการตอบรับและลดค่ารักษาพยาบาลค่าบริการแล้ว จำนวน 40 แห่ง

1.5 จัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ ครูสภาได้จัดบริการสมาชิกถึงตัว โดยจัดสถานพยาบาลครูสภาเคลื่อนที่ไปบริการสมาชิกตามจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งจะมีการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบก่อนดำเนินการตรวจรักษา

2. สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย ครูสภาได้มองเห็นความจำเป็นของสมาชิกในด้านที่อยู่อาศัย จึงได้พยายามหาทางสงเคราะห์สมาชิก โดยจัดดำเนินการดังนี้

2.1 การจัดสวัสดิการเคหะสงเคราะห์ให้แก่สมาชิกครูสภา มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกที่มีความต้องการทางด้านนี้ และมีรายจ่ายผ่อนชำระค่าบ้านและที่ดินได้ เนื่องจากครูสภาไม่มีเงินพอที่จะดำเนินการได้ จึงต้องอาศัยเอกชนเป็นผู้ดำเนินการโดยได้รับการสนับสนุนเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาวจากธนาคาร ปัจจุบันนี้มีโครงการสวัสดิการสงเคราะห์ที่ได้รับรองจากครูสภา และได้ดำเนินการปลูกสร้างไปแล้วจำนวน 6 โครงการ คือ โครงการเคหะสงเคราะห์จังหวัดนครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี อุดรธานี นครราชสีมา และขอนแก่น สำหรับจังหวัดนครราชสีมาได้ดำเนินการด้านนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530

2.2 การจัดโครงการเงินกู้เพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยของธนาคารกรุงเทพ โดยครูสภาร่วมกับธนาคารกรุงเทพ เพื่อสนองความต้องการของสมาชิกที่ประสงค์จะมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง โดยวงเงินกู้ร้อยละ 80 ของราคาทรัพย์สิน ทั้งนี้ไม่เกิน 400,000 บาท

2.3 การจัดโครงการเงินกู้เพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยของธนาคารกสิกรไทย ครูสภาร่วมกับธนาคารกสิกรไทย โดยกำหนดวงเงินกู้ไม่เกินร้อยละ 90 ของราคาซื้อขายทรัพย์สิน ทั้งนี้ไม่เกิน 400,000 บาท

2.4 โครงการจัดสวัสดิการปลูกสร้างบ้านสำเร็จรูป โดยครุสภาได้ร่วมกับภาคเอกชนผลิตวัสดุสำเร็จรูปประกอบเป็นตัวบ้าน สามารถเคลื่อนย้ายเครื่องมือประกอบ การไปได้ทุกท้องที่ มีราคาตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป

2.5 โครงการช่วยเหลือครู เป็นโครงการส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยครุสภาร่วมกับธนาคารกรุงเทพ ส่งเสริมให้สมาชิกครุสภาออมทรัพย์ไว้ใช้เมื่อเกษียณอายุราชการหรือเมื่อคราวจำเป็น โดยให้สมาชิกฝากตั้งแต่เดือนละ 100 บาทขึ้นไป และจะได้รับสิทธิกู้ได้ไม่เกิน 6 เท่าของเงินเดือน หรือกู้เพื่อการเคหะไม่เกิน 1,000,000 บาท

3. สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย ครุสภามองเห็นความจำเป็น ในชีวิตประจำวันของสมาชิกที่จะดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ สะดวกสบาย มีประสิทธิภาพ รวมทั้งผ่อนคลายความตึงเครียดประจำวัน จึงได้ช่วยเหลือสมาชิก ด้วยสวัสดิการด้านนี้ในหลาย ๆ ชนิด ได้แก่

3.1 การจัดสวัสดิการด้านเครื่องอุปโภคบริโภค ครุสภาได้ร่วมมือกับบริษัท เอกชนจัดสินค้าอุปโภค เช่น รถจักรยาน รถกระบะ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล จักรยานยนต์ จักรเย็บผ้า เครื่องดนตรี เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องไฟฟ้า เครื่องกรองน้ำ เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกได้ซื้อสินค้าได้ทั้งเงินสดและเงินผ่อนในราคาถูกพิเศษ

3.2 การจัดโครงการสวัสดิการร้านค้าในเครือเพื่อบริการแก่สมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ร้านค้าและสถานบริการต่าง ๆ สมัครเป็นสมาชิกร้านค้าในเครือเพื่อ บริการสมาชิกครุสภา ผู้มีบัตรสมาชิกครุสภาจะลดเป็นพิเศษระหว่างร้อยละ 5 - 30 สำหรับในจังหวัดนครราชสีมา ร้านค้าใหญ่ ๆ เช่น คลังนลาชา ห้างพาต้า ห้างธารา ฯลฯ ยินดีลดราคาสินค้าในห้างจากราคาปกติร้อยละ 10

3.3 การจัดบริการด้านที่พักครุสภา โดยจัดบริการห้องพักสำหรับสมาชิก และครอบครัว มีห้องพัสดมพักได้ 138 เตียง ห้องปรับอากาศรวม 96 เตียง และห้องเดี่ยว อีก 61 ห้อง

3.4 สวัสดิการบ้านพักตากอากาศชายทะเล ที่จังหวัดชลบุรี สมาชิกและครอบครัวติดต่อขอพักได้ที่เจ้าหน้าที่ครูสภาจังหวัดชลบุรี และที่เจ้าหน้าที่สวัสดิการครูสภา

3.5 การลดค่าโดยสารรถไฟให้แก่สมาชิก การรถไฟลดค่าโดยสารให้แก่สมาชิกร้อยละ 25 ของอัตราค่าโดยสารไป - กลับ เพื่อหาความรู้ระหว่างปิดภาคเรียน และสมาชิกที่เดินทางไปร่วมประชุม สัมมนา ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น ติดต่อขอหนังสือรับรองได้ที่เจ้าหน้าที่ครูสภาจังหวัด หรือกองสวัสดิการ สำนักงานเลขาธิการครูสภา

3.6 การให้สถานที่ประชุมของครูสภา สมาชิกครูสภาสามารถใช้สิทธิขอประชุมครูสภาและบริเวณโดยรอบได้ตามระเบียบครูสภาว่าด้วยการใช้สถานที่ประชุมของครูสภา พ.ศ. 2522 โดยผู้ขอใช้สถานที่ยื่นความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเลขาธิการครูสภา

3.7 การใช้สถานที่ประกอบพิธีมงคลสมรส ผู้มีสิทธิใช้สถานที่ของครูสภาประกอบพิธีมงคลสมรสจะต้องเป็นสมาชิกครูสภา หรือบุตรของสมาชิกข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ และบุตรข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ

3.8 การใช้รถยนต์ของครูสภา ครูสภามีรถยนต์ให้ใช้ได้สำหรับสมาชิกครูสภาที่นำคณะไปทัศนศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน และกิจการอื่น ๆ แล้วแต่เลขาธิการครูสภานิยามอนุญาต

4. สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก เป็นการดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ครู โดยครูจะได้รับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 มูลนิธิช่วยการศึกษาบุตรสมาชิกครูสภา เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่บุตรสมาชิกครูสภาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสศึกษาต่อ เป็นทุนให้เปล่าไม่มีพันธผูกพันใด ๆ ทั้งสิ้น สำหรับการให้ทุนนั้น มูลค่าของทุนมีดังนี้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุนละหนึ่งพันบาท ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุนละหนึ่งพันสองร้อยบาทต่อปี ขอรับทุนได้ที่เจ้าหน้าที่ครูสภาจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่ครูสภาอำเภอที่สมาชิกครูสภาสังกัดอยู่ภายในเดือนมกราคม

4.2 มูลนิธิช่วยครูอาวุโสในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อให้เครื่องหมายเชิดชูเกียรติและช่วยเหลือครูทางด้านการเงิน โดยช่วยเหลือสมาชิกครูสภาที่เป็นครูมานานหรือเกษียณอายุ เป็นการยกย่องเทอดทูนผู้มีอาชีพครู ผู้มีประวัติชีวิตการทำงานดีตลอดมา มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี โดยให้ครูอาวุโสที่ประสงค์จะรับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ประกาศนียบัตร และเงินช่วยเหลือ ยื่นหนังสือต่อมูลนิธิช่วยครูอาวุโส หรือเจ้าหน้าที่ครูสภาที่ตนสังกัดอยู่ภายในวันที่ 30 มีนาคมของทุกปี

4.3 มูลนิธิช่วยเหลือสมาชิกครูสภาผู้ประสบอัคคีภัยและภัยธรรมชาติ เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าแก่สมาชิกครูสภา รวมทั้งภัยจากเหตุการณ์ชายแดน ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการช่วยเหลือเฉพาะหน้าแก่สมาชิกที่ประสบอัคคีภัยและภัยธรรมชาติ รวมทั้งภัยจากเหตุการณ์ชายแดน วงเงินที่ช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยธรรมชาติช่วยเหลือรายละไม่เกิน 1,000 บาท สมาชิกที่ประสบอัคคีภัยช่วยเหลือรายละ 2,000 บาท และอาจช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษแล้วแต่ดุลยพินิจของกรรมการมูลนิธิ

4.4 มูลนิธิช่วยครูที่ประสบภัยจากการก่อการร้าย เพื่อช่วยครูที่ประสบภัยจากการก่อการร้าย หรือโจรก่อการร้ายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือภัยจากการสู้รบถึงแก่เสียชีวิต หรือถูกจับตัวไป โดยสมาชิกครูสภาขอรับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ครูสภาจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ครูสภาอำเภอ ครูสภาจะจ่ายเงินบำรุงขวัญให้แก่สมาชิกครูสภาแล้วแต่กรณี รายละไม่เกิน 5,000 บาท หรือตามที่กรรมการมูลนิธิพิจารณา

4.5 การจัดงานปณิสงเคราะห์เมื่อสมาชิกครูสภาถึงแก่กรรม (ช.พ.ค.) คือ การจัดงานปณิสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกครูสภา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการกุศล ช่วยจัดงานศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิกครูสภาที่เป็นสมาชิก ช.พ.ค. เมื่อถึงแก่กรรม ช.พ.ค. เริ่มกิจการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2494 ปัจจุบันมีสมาชิก 442,361 คน เมื่อสมาชิกคนใดถึงแก่กรรม สมาชิก ช.พ.ค. ที่มีชีวิตอยู่ มีหน้าที่ชำระเงินให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรม คนละ 30 สตางค์ ครอบครัวจะได้รับดังนี้

(1) เงินค่าจัดการศพ ๆ ละ 16,000 บาท หากยังไม่ทำการปลงศพจะได้รับเพียง 8,000 บาทก่อน อีก 8,000 บาท จะได้รับเมื่อกำหนดการปลงศพ

(2) เงินสงเคราะห์ครอบครัวอีกประมาณ 106,900 บาท

4.6 การจัดฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกคุรุสภา (ช.พ.ส.)

คือ การฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกคุรุสภา ในกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการช่วยจัดงานศพคู่สมรสและสงเคราะห์สมาชิกคุรุสภาที่เป็นสมาชิก ช.พ.ส. เมื่อคู่สมรสถึงแก่กรรม ช.พ.ส. เริ่มกิจการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2518 ปัจจุบันมีสมาชิก 137,709 คน เมื่อคู่สมรสของสมาชิก ช.พ.ส. ถึงแก่กรรม สมาชิก ช.พ.ส. มีหน้าที่ชำระเงินช่วยจัดงานศพคู่สมรสที่ถึงแก่กรรมนั้น ๆ คนละ 50 สตางค์ ซึ่งสมาชิก ช.พ.ส. ได้รับเงินสงเคราะห์ ดังนี้

(1) - เงินค่าจัดการศพ ๆ ละ 12,000 บาท หากศพโดยังไม่ทำการปลงศพจะได้รับเพียง 6,000 บาทก่อน อีก 6,000 บาท จะได้รับเมื่อกำหนดการปลงศพ

(2) เงินสงเคราะห์อีกประมาณ 51,000 บาท

4.7 การใช้ฌาปนสถานคุรุสภาวัดสระเกศ คุรุสภาร่วมกับวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ได้จัดการสงเคราะห์ฌาปนกิจสถานให้แก่สมาชิกคุรุสภาซึ่งเป็นการเพิ่มพูนสวัสดิการ โดยใช้ชื่อว่า "ฌาปนสถานคุรุสภาวัดสระเกศ" (ฌ.ค.ส.) โดยมีความมุ่งหมายให้คนสมาชิกและครอบครัวได้ประกอบพิธีอย่างสมเกียรติและประหยัดรายจ่าย สำหรับค่าบริการจะลดร้อยละ 30 แก่สมาชิกคุรุสภา เจ้าหน้าที่คุรุสภา ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการและครอบครัว โดยนำบัตรประจำตัวสมาชิกและทะเบียนบ้านไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ของวัด

4.8 สวัสดิการด้านนิทกษลัทธิครุด้านต่าง ๆ ได้แก่

(1) การช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาด้านกฎหมาย เพื่อช่วยนิทกษลัทธิและผลประโยชน์ของสมาชิกในกรณีเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพครู ให้ความช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาเกี่ยวกับกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา กฎหมายปกครองและกฎหมายอื่น ๆ ตามควรแก่กรณี

(2) รักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม จะดำเนินการส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพครูได้รับเงินเดือนตรงตามวุฒิและเท่าเทียมกันทุกสังกัด

5. สวัสดิการด้านบริการวิชาการ อาชีพครูเป็นอาชีพที่บริการสังคมโดยไม่มีการชื้อซ้อนกับอาชีพอื่น กล่าวคือ การให้บริการสังคมในเรื่องการสอนคนที่ไม่มีความรู้ ครูที่เข้ามาสู่อาชีพนี้จำเป็นจะต้องมีวุฒิทางครูหรือวิชาการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้เรื่องเทคนิคการสอน การประเมินผล และจิตวิทยาที่จะใช้ประกอบอาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูสภาจึงจัดให้มีการส่งเสริม เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูทางวิชาการและวิชาชีพครู ดังนี้

5.1 งานส่งเสริมครูประจำการผู้ไม่มีวุฒิทางครู งานนี้ครูสภาได้ดำเนินการหลายประการ เช่น

(1) จัดอบรมครูประจำการผู้ไม่มีวุฒิทางครูให้มีวุฒิทางครู โดยจัดอบรมเพื่อการศึกษาระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน (อ.ค.ร.) ซึ่งเปิดอบรมทั้งประเทศในสถานศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ วิทยาลัยครู วิทยาลัยนวัตศึกษา วิชาที่อบรม 2 ระดับ คือ วิชาชุดครูพิเศษมัธยม และวิชาชุดครูพิเศษประถมศึกษา โดยเปิดรับสมัครประมาณ 1 - 20 ธันวาคมของทุกปี ที่สำนักงานครูสภาจังหวัดและสำนักงานครูสภาอำเภอที่สมาชิกสังกัดอยู่

(2) การจัดอบรมวิชาการชุดครูประถมช่างและวิชาชุดครูมัธยมช่าง เพื่อเลื่อนวิทยฐานะและความรู้ความถนัดทางช่าง และศิลปแขนงต่าง ๆ ที่จัดอบรมที่วิทยาเขตเพาะช่าง และที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา เปิดรับระหว่างเดือนสิงหาคมกับกันยายน

(3) การสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์ ครูสภาจัดบริการแก่สมาชิกที่จะสอบวิชาชุดครู เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถทั่วไป ตลอดจนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ปฏิบัติหน้าที่โดยกรมการฝึกหัดครูจัดให้สอบ

5.2 การเดินทางเพื่อการศึกษาของครูสภา (ด.ศ.ค.) เพื่อให้สมาชิกและครอบครัวได้ศึกษาและดูงานด้านการศึกษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิประเทศและความเจริญก้าวหน้าด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปเปรียบเทียบประยุกต์ใช้ในการเรียน

การสอนในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพครู ส่งเสริมให้สมาชิกได้เดินทางไปทัศนศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศในรายการค่าธรรมเนียมเชื่อถือได้ ติดต่ได้ที่ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู กองมาตรฐานวิชาชีพครูสภา

5.3 การจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพครูเพิ่มเติมและสูงขึ้น โดยจัดอบรมในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้นว่า การจัดอบรมดนตรีสากล การจัดอบรมคอมพิวเตอร์ การจัดอบรมการสร้างประสิทธิภาพการทำงานตามระบบ Q.C. อบรมดนตรีไทย

5.4 งานอบรมส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อตำแหน่งหน้าที่การงานของครู งานนี้จัดส่งเสริมให้ครูได้เขียนเอกสารทางวิชาการเพื่อเสนอเลื่อนระดับตำแหน่งหน้าที่การงานของครู โดยการจัดอบรมแนวทางการจัดเขียนเอกสารทางวิชาการ และการจัดอบรมการทำวิจัยเบื้องต้น

5.5 การให้ทุนการวิจัย สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ให้ทุนการวิจัย โดยจัดให้แก่นิสิต นักศึกษา ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นเงินทุน 5,000 - 10,000 บาท

5.6 การจัดนิพนธ์เผยแพร่เอกสารทางด้านวิชาการ เพื่อให้สมาชิกที่อยู่ห่างไกลได้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างคุรุสภากับสมาชิก คุรุสภาได้จัดทำขณะนี้ได้แก่ วารสารวิทยาสาร วารสารประชาศึกษา วารสารการศึกษาออกโรงเรียน ข่าวคุรุสภา จัดทำแผ่นพับเพื่อเผยแพร่งานคุรุสภาให้สมาชิกสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

5.7 การจัดบริการห้องสมุดและเอกสารวิชาชีพ คุรุสภาได้จัดตั้งห้องสมุดเพื่อบริการแก่สมาชิก ซึ่งตั้งอยู่ที่ตึกหอสมุดคุรุสภาชั้น 2 อาคาร 1 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เปิดบริการวันจันทร์ถึงวันเสาร์ เวลา 08.30 - 16.30 น. เพื่อให้สมาชิกได้ศึกษาค้นคว้าและยืมได้

5.8 การบรรยายหรืออภิปรายเผยแพร่ความรู้ เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ทันสมัย โดยส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นผู้จัดการบรรยาย อภิปราย หรือสัมมนาขึ้น โดยคุรุสภาเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการและการเงิน

5.9 การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครู เพื่อเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครูในด้านสื่อการเรียนการสอน ครูสภาได้จัดให้มีการประกวดสื่อการเรียนการสอน งานนี้เริ่มขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2523 ปัจจุบันครูสหายังจัดให้มีการประกวดผลงานครูขึ้นอีก เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูสนใจสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ช่วยให้ครูเกิดความภูมิใจในตนเองและศักดิ์ศรีของอาชีพครู

5.10 การประกาศเกียรติคุณครูผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ครูสภาได้ดำเนินการประกาศเกียรติคุณและรางวัลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ครูผู้ได้รับเกียรติคุณจะได้รับการยกย่องเพื่อเป็นเกียรติในวันครู โดยได้รับเกียรติคุณจากนายกรัฐมนตรี และได้รับรางวัล 50,000 บาท

5.11 การให้ความช่วยเหลือสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู ขณะนี้กองมาตรฐานวิชาชีพครูได้จัดตั้งศูนย์รวมสมาคม/ชมรมวิชาชีพครูขึ้น เพื่อหาทางสนับสนุนด้านวิชาการและการดำเนินการเพื่อให้สมาคม/ชมรมวิชาชีพครูสามารถให้บริการแก่ครูผู้เป็นสมาชิกสมาคมและกิจกรรม ซึ่งขณะนี้มีสมาชิกของศูนย์เป็นสมาคม 43 สมาคม ชมรม 99 ชมรม (รายงานประจำปีของครูสภา 2530, 2531 : 49)

จะเห็นได้ว่าครูสภาได้พยายามจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิกครูสภาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกครูสภาได้รับตามเหตุการณ์และเลือกใช้บริการของครูสภาตามความจำเป็น เพื่อให้ตรงกับเจตจำนงค์ในพระราชบัญญัติครู มาตรา 6(4) ซึ่งบัญญัติไว้ว่า "จะส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ตามสมควร"

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

มนูญ บุญเชิด (2519 : 125 - 128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด" ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ลักษณะของงาน ความ

สัมพันธระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ และปริมาณของงาน สถานภาพของงานและตำแหน่ง การยอมรับนับถือ นโยบายการนิเทศ ผลสัมฤทธิ์ของงาน องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน เงินเดือน และผลประโยชน์เกื้อกูล ความก้าวหน้าและความมั่นคงของงาน การบริหาร

นิยม ศรีวิเศษ (2521 : 47 - 50) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการส่วนจังหวัดตำแหน่งครู เขตการศึกษา 9" จากการวิจัยพบว่า ข้าราชการส่วนจังหวัดตำแหน่งครู มีความรู้สึกพึงพอใจในปัจจัย ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง การจัดอันดับความพึงพอใจเรียงอันดับจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ปัจจัยกระตุ้น คือ ความรับผิดชอบ ลักษณะงาน ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือ และความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน สำหรับปัจจัยค้ำจุน มีความปลอดภัยในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา สภาพแวดล้อมในการทำงาน และเงินเดือน สำหรับความพึงพอใจในแต่ละปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ครูใหญ่แตกต่างกับครูผู้ทำการสอน และครูผู้มีประสบการณ์มากกับครูผู้มีประสบการณ์น้อย มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบความพึงพอใจในแต่ละปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการส่วนจังหวัดตำแหน่งครูผู้ปฏิบัติงานที่ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล กับครูผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตสุขาภิบาล พบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความพึงพอใจพอ ๆ กัน

อารีรัตน์ หิรัญโร (2531 : 174) ได้ศึกษาวิจัยในเรื่อง "ระบบผู้นำที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ และความพอใจในการทำงาน" พบว่า เงินเดือนเป็นปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลต่อความพอใจในการทำงานของอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาส่วนหนึ่ง เงินเดือนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อประสิทธิภาพของงาน เงินเดือนควรจะรวมถึงสวัสดิการด้านต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือในด้านการเงิน และได้เสนอแนะในวิธีการในการพัฒนาผู้บริหาร เพื่อพัฒนาแรงจูงใจที่เกิดจากปัจจัยเกี่ยวกับเงินเดือนและสวัสดิการบางด้าน เพื่อให้เกิดความพอใจในการทำงานของครูอาจารย์ ดังนี้

1. การจัดกองทุนสงเคราะห์ เป็นกองทุนที่หน่วยงานจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือบุคลากรในหน่วยงานที่เดือดร้อนเรื่องเงิน อาจจะจัดตั้งขึ้นเป็นรูปแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือกองทุนให้กู้ยืม หรืออาจมีการหักเงินสะสมจากเงินเดือน เปิดโอกาสให้สมาชิกผู้มีความจำเป็นกู้ไปใช้ได้ โดยให้ดอกเบี้ยในอัตราต่ำ

2. การจ่ายค่าแรงหรือค่าล่วงเวลา ในกรณีที่ทำงานเกินเวลา หรือปฏิบัติงานพิเศษเพิ่มขึ้น

3.สวัสดิการด้านการเงิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าฌาปนกิจ ค่าศึกษาเล่าเรียนบุตร ค่าพาหนะและค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางให้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาวะการณเศรษฐกิจในปัจจุบัน

4. การประกันชีวิตและอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน เพราะอาจารย์ที่สอนด้านวิชาชีพเกือบทุกประเภทวิชา มักจะเกี่ยวข้องกับเครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องยนต์กลไก และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อาจมีอันตรายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อพัฒนาแรงจูงใจและความพอใจในการทำงานให้มากขึ้น

สรุปได้ว่าปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของงานในองค์การคือ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรมีความพึงพอใจ เกิดแรงจูงใจในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการ

ไพบุลย์ วิสัยจร (2523 : 96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า การจัดสวัสดิการที่ดีเป็นการที่จะทำให้ขวัญของครูดีขึ้นอีกวิธีหนึ่ง ก็คือการให้สวัสดิการหรือประโยชน์แก่กุลแก่สมาชิก เช่น การจัดให้ที่พักอาศัย สหกรณ์ออมทรัพย์ภายในโรงเรียน บริการรถหนากการ การให้บริการสวัสดิการ จะช่วยให้ครูมีความรู้สึกที่มั่นคง

สุพัตรา เพชรมณี (2526 : 28 - 29) ได้สอบถามข้าราชการกลุ่มตัวอย่าง เมื่อ พ.ศ. 2526 ปรากฏว่า ข้าราชการ 270 คน หรือร้อยละ 54 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า รัฐควรจะให้ความช่วยเหลือแก่ข้าราชการในรูปเงินสวัสดิการค่าครองชีพ โดยเพิ่มเป็นเงินเท่ากันทุกระดับ ส่วนอีก 173 คน หรือร้อยละ 3.46 ของทั้งหมด มีความเห็นว่า รัฐควรช่วยค่าครองชีพในรูปสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ข้าวสาร ผงซักฟอก หรือสิ่งบริโภคที่จำเป็นในการดำรงชีวิตมากกว่าที่จะให้เป็นตัวเงิน เพราะเห็นว่าทุกคนมีความต้องการในสิ่งที่จำเป็นดังกล่าวนี้เหมือนกัน

สุนัย เสงี่ยมศักดิ์ (2528 : 44 - 46) ได้วิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อสวัสดิการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 482 คน เป็นผู้บริหาร 125 คน เป็นครู 357 คน ในจำนวนดังกล่าวเป็นหญิง 152 คน เป็นชาย 335 คน ในการศึกษาดังกล่าวได้แยกสวัสดิการออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย และด้านความสะดวกสบายต่าง ๆ พบว่า ครูมีความพึงพอใจปานกลางต่อสวัสดิการทุกด้านโดยเฉลี่ย โดยมีความพึงพอใจน้อยต่อสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ ส่วนด้านอื่น ๆ มีความพึงพอใจปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านการศึกษาและด้านความสะดวกสบาย ส่วนครูผู้สอนมีความพึงพอใจน้อยต่อสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ นอกจากนั้นยังพบว่า ครูชายและครูหญิงมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการในโรงเรียนแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ ครูชายมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านความสะดวกสบายมากกว่าครูหญิง แต่ทั้งครูชายและครูหญิงมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านเศรษฐกิจน้อยเช่นกัน

รายงานการวิจัยการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครู โดยฝ่ายวิจัยติดตามประเมินผล กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 149 - 151) ได้สรุปความต้องการด้านสวัสดิการของครูเป็นรายสังกัดดังนี้

ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องการที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง สามารถผ่อนส่งได้ในระยะยาว ต้องการให้รัฐบาลปรับอัตราเงินเดือน

ให้สูงกว่าเดิม มีความสะดวกรวดเร็วในการโอนย้ายที่ทำงาน ได้ลดค่าโดยสารประจำทาง ให้มีการปรับปรุงระเบียบค่าเช่าบ้านให้ครูทุกคนมีสิทธิเบิกได้ และต้องการให้ครูสภาจัดบ้านพักครูของครูสภา ด้านอุปกรณ์การสอน ต้องการสื่อที่ทันสมัย นอกจากนี้ครูยังต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน ต้องการบุคลากรเพิ่มเพื่อลดชั่วโมงสอน เงินอุดหนุนเพื่อผลิตสื่อ

ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ต้องการบ้านพักอาศัย ให้มีการปรับเงินเดือนได้ลดค่าโดยสารประจำทาง รถไฟ ได้รับค่าล่วงเวลา ลดชั่วโมงทำงานเพื่อให้มีเวลาทำการสอน หาความรู้เพิ่มเติมจากภายนอก ต้องการสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ตลอดทั้งต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน ได้ปฏิบัติการสอนตรงตามความรู้และความถนัด

ครูสังกัดเทศบาล ต้องการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองในราคาถูกลงที่สามารถผ่อนส่งได้ระยะยาว ได้ลดค่าโดยสารรถประจำทาง มีสวัสดิการด้านรถยนต์ที่มีคุณภาพดี ราคาไม่ตก ผ่อนได้ระยะยาว ให้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบค่าเช่าบ้านให้ครูทุกคนมีสิทธิเบิกได้ ต้องการขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ต้องการรับเงินเดือนตรงตามวุฒิ ได้รับค่าครองชีพสูงขึ้น ได้ลดค่าโดยสารประจำทาง ได้ลดค่าโดยสารทางอากาศภายในประเทศครึ่งราคา ให้มีสวัสดิการด้านรถยนต์ที่มีคุณภาพ ผ่อนได้ในระยะยาว นอกจากนี้ครูยังต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน ให้มีเงินอุดหนุนด้านการผลิตสื่อตามแนวคิดของครู ให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในสายวิชาที่สอนแต่ละโรงเรียนภายในจังหวัดหรือต่างจังหวัด เพื่อให้ครูได้มีประสบการณ์ในการสอนมากขึ้น อยากให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ได้ร่วมมือในการเรียนการสอน ให้อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติมากกว่าที่เป็นอยู่

ครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ต้องการให้มีการปรับเงินเดือนครูเสียใหม่ โดยแยกเงินเดือนครูจากข้าราชการอื่น พร้อมทั้งมีค่าครองชีพสูงขึ้น ให้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบค่าเช่าบ้านให้ครูทุกคนมีสิทธิเบิกได้ ได้ลดค่าโดยสารประจำทาง ต้องการสอน

ตรงตามวิชาเอกหรือความสามารถและความถนัดของแต่ละคน อยากให้ครูทุกหน่วยงาน มีความสามัคคีมากกว่านี้ อยากให้เพื่อนร่วมงานและหัวหน้ามีจิตใจที่ดีและยุติธรรม ให้เห็นความสำคัญของทุกวิชาที่สอน ให้ครูทุกคนสำนึกในความเป็นครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และที่สำคัญที่สุดคือ ครูต้องการขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ต้องการสื่อที่ทันสมัย อยากให้มีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูกระทรวงศึกษาธิการให้สูงขึ้น ให้ยกเลิกระบบ 2 ชั้น จัดหน่วยวิชาการเคลื่อนที่ ให้ความรู้และแสดงนิทรรศการนวัตกรรมในส่วนภูมิภาค เพื่อให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้

จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะพบว่า ความต้องการด้านที่อยู่อาศัย เป็นความต้องการที่สูงมาก เรื่องการเพิ่มค่าครองชีพ เพิ่มเงินเดือน ได้ลดค่าโดยสารประจำทางรถไฟ หรือการจัดพาหนะเดินทางให้ผ่อนส่งในระยะยาว เป็นสิ่งที่ต้องการรองลงมาตามลำดับ และครูสังกัดโรงเรียนเอกชนต้องการมากคือ การรับเงินเดือนตรงตามวุฒิ ทั้งนี้จะเป็นข้อสังเกตว่าครูในโรงเรียนเอกชนส่วนมากจะได้รับเงินเดือนไม่ตรงตามวุฒิ จึงเป็นสิ่งที่น่าเห็นใจมาก เพราะครูส่วนมากก็เงินเดือนน้อย และส่วนใหญ่ก็ไม่มีอาชีพรอง อาชีพครูจึงควรจะเป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้มีความสุขได้ ดังนั้นการจัดสวัสดิการต่าง ๆ จึงควรจัดให้เพียงพอและสนองความต้องการของครูผู้ปฏิบัติการสอน จึงจะทำให้เกิดความพึงพอใจ การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อาชีพครูจึงจะเป็นอาชีพที่มีเกียรติและยกย่องในสังคมอย่างแน่นอน

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูสภา

จากรายงานการวิจัยของครูสภาเรื่อง "ทัศนะของสมาชิกครูสภาที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านวิชาการของครูสภา" (สำนักงานเลขาธิการครูสภา. 2523 : 115) พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ว่าจะอยู่ในส่วนภูมิภาคหรือส่วนกลางรู้จักและเคยใช้บริการของครูสภา

ในบริการส่งเสริมวิชาการประเภทส่งเสริมวิทยฐานะครูเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การจัดอบรม เพื่อการศึกษาระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน การสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์ การจัดนิมฟ์ ตำราวิชาชุดครู การจัดอบรมเพื่อเตรียมสอบวิชาชุดครู วารสารของครูสภา

ครูสภาจัดสัมมนาสมาคมวิชาชีพครูครั้งที่ 1 พ.ศ. 2525 (เจริญ มิลินทร์. 2526 : 39) ที่ประชุมได้เสนอข้อเรียกร้องในด้านสวัสดิการที่สำคัญตามลำดับ ได้แก่ความต้องการ ด้านที่อยู่อาศัยหรือเคหะสงเคราะห์ ความต้องการด้านสวัสดิการยานพาหนะเพื่อเดินทางไป ทำการสอน บริการด้านการรักษานายาบาลที่สะดวกและรวดเร็ว และอยากให้ขยายบริการ ของสถานพยาบาลไปยังส่วนภูมิภาคด้วย

จากรายงานการประชุมสัมมนาคณะกรรมการครูสภาจังหวัดและกรรมการครูสภา อำเภอ ประจำปี 2529 (รายงานประจำปี 2529 : 2530 : 90 - 102) ได้สรุป ปัญหาด้านการจัดสวัสดิการดังนี้ การจัดสวัสดิการของครูสภานั้น สำหรับโครงการที่บริการ เงินผ่อน คณะอนุกรรมการส่งเสริมสวัสดิการของครูสภาได้พยายามหาแหล่งเงินกู้ที่จะ บริการสินเชื่อแก่สมาชิก โดยคิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราต่ำผ่อนชำระคืนในระยะยาว ซึ่ง ธนาคารทหารไทยได้ให้ความร่วมมือ อย่างไรก็ตาม ธนาคารหรือสถาบันการเงินใด ๆ ที่ให้ความร่วมมือมีเงื่อนไขว่าครูสภาจะต้องดำเนินการในเรื่องการหัก ณ ที่จ่าย มิฉะนั้น จะไม่ให้ความร่วมมือ แต่มีปัญหาตามมาคือ

1. บางจังหวัดไม่สามารถดำเนินการหัก ณ ที่จ่าย เมื่อนำเงินส่งธนาคาร ทำให้ธนาคารไม่ให้ความสะดวกและไม่ประสงค์จะให้สินเชื่อสมาชิกครูสภาในจังหวัดนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ดี ครูสภาจังหวัดก็ได้พยายามติดตามให้ด้วยความเรียบร้อย
2. บางสังกัดไม่ให้ความร่วมมือในการหักเงินเดือน เมื่อครูสภาจังหวัดหาหรือ มา ครูสภาก็ไม่สามารถจัดการให้ได้ ทำให้สมาชิกเสียประโยชน์และทำเรื่องร้องเรียนมา
3. เมื่อสมาชิกย้ายหรือโอน ผู้บังคับบัญชาไม่ได้แจ้งให้ครูสภาจังหวัดทราบ ทำให้สมาชิกต้องเสียดอกเบี้ยในการกู้มากขึ้น

4. ควรเพิ่มบุคลากรในงาน ช.พ.ค. และ ช.พ.ส. เพราะเป็นงานใหญ่ ครอบคลุมไปทั่วประเทศ ควรตั้งคณะกรรมการขึ้นวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง

ธงชัย กะทา (2530 : 74) ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของสมาชิกคุรุสภาจังหวัดอุบลราชธานีที่มีต่อโครงสร้างและบทบาทของคุรุสภา" พบว่า บทบาทของคุรุสภาด้านการจัดสวัสดิการให้แก่ครู ควรจัดให้มีสถานพยาบาลเพื่อรักษาแก่สมาชิกทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ควรจัดสรรที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกในราคาถูก และควรช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาให้ได้รับการลดหย่อนค่าโดยสารรถยนต์และรถไฟในราคาถูก ควรจัดให้มีสถานที่ประชุมอบรมครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ควรจัดให้มีสถานที่พักไว้บริการสมาชิกทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษาและวิชาชีพครู จัดหาทุนให้สมาชิกได้ไปศึกษาและดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ควรให้มีคณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมาย และจัดคณะวิทยากรไปเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย ให้แก่สมาชิก ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

สนั่น นาคหอม (2530 : 117) ได้วิจัยเรื่อง "บทบาทและการจัดดำเนินการคุรุสภาอำนาจในเขตการศึกษา 9" พบว่า สวัสดิการที่สมาชิกมีความต้องการอยู่ในระดับสูงมี 3 ข้อ ได้แก่

1. การลดค่าโดยสารรถไฟ เครื่องบินให้แก่สมาชิก
2. มุลนิธิช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาผู้ประสบภัยธรรมชาติ
3. การฃาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาในกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม

ประกาศ งามชมภู (2531 : 78) ได้วิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา" พบว่า

1. สมาชิกมีความพึงพอใจปานกลางต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา คุรุสภาไม่ควรคงระดับความรู้สึกพึงพอใจไว้ในระดับนี้ ควรมีการปรับปรุงการจัดสวัสดิการให้เป็นที่ยังพอใจมากขึ้น วิธีการปรับปรุงที่จะได้ผลดีคือการกระจายอำนาจให้องค์กรระดับภูมิภาค

ดำเนินการแทนให้มากที่สุด เพราะองค์กรในส่วนภูมิภาคมีความคล่องตัวมากกว่าองค์กรในส่วนกลาง

2. ปัจจุบันสมาชิกคุรุสภามีวุฒิปรียญาตรึ่มากขึ้น แต่คุรุสภาไม่มีสวัสดิการทางวิชาการสำหรับสมาชิกมีวุฒึระดับนี้มากนัก ทำให้สมาชิกกลุ่มนี้ขาดความรู้ลึกสนใจในงานและกิจกรรมของคุรุสภา ฉะนั้นคุรุสภาควรจัดให้มีทุนการศึกษาทั้งในและนอกประเทศ เพื่อให้สมาชิกได้ศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้มากขึ้น

3. สมาชิกจำนวนไม่น้อยไม่ทราบถึงการจ้ดสวัสดิการของคุรุสภา แสดงว่าระบบการประชาสัมพันธ์ของคุรุสภาไม่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้นควรปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์หรือหาวิธีส่งข่าวคราวไปถึงสมาชิกมากยิ่งขึ้น

4. คุรุสภาควรจะมีการสำรวจความต้องการทางด้านสวัสดิการของสมาชิก เพื่อจะได้จัดสวัสดิการให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด

จากรายงานการวิจัยของ ประภาศ งามชมภู (2531 : 69) ดังกล่าว ยังพบว่าสมาชิกคุรุสภาประเภทข้าราชการครู และสมาชิกคุรุสภาประเภทครูโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาแตกต่างกัน โดยสมาชิกประเภทครูโรงเรียนเอกชนมีความพึงพอใจมากกว่าสมาชิกประเภทข้าราชการครู โดยที่สมาชิกคุรุสภาประเภทครูโรงเรียนเอกชนจะมีความพอใจค่อนข้างมากต่อการจัดสวัสดิการโดยรวมทุก ๆ ด้าน

รายงานการวิจัยการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครู โดยฝ่ายติดตามและประเมินผล กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 176 - 177) สรุปความต้องการของครูให้คุรุสภาช่วยเหลือ ปรากฏดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูที่ต้องการมากที่สุด ได้แก่ การจัดอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และการให้ความช่วยเหลือด้านสื่อการเรียนการสอน ความต้องการที่ต้องการรองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การให้ทุนสำหรับการศึกษาต่อของครู การจัดทัศนศึกษา การออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของครู และการยกย่องเชิดชูเกียรติคุณครูและวิชาชีพครู เหล่านี้เป็นความต้องการของครูมากกว่า

1. สังกัดต้องการ ส่วนความต้องการที่ครูแต่ละสังกัดต้องการแตกต่างกันออกไป ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบต่าง ๆ การสนับสนุนให้มีการจัดอบรม การจัดอบรมความรู้พื้นฐานในการเป็นครูให้แก่ผู้ที่ไม่มีความรู้ โดยเฉพาะครูที่บรรจุใหม่ การแนะแนว วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน การให้ทุนครูสำหรับการอบรม การยกย่องครูผู้กระทำ ความดี การส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนเป้าหมายการผลิตครู การส่งเสริมให้มีการรวมสถาบันการผลิตครูเป็นแห่งเดียว การสนับสนุนให้มีการลดอัตราการผลิตครู การหาแนวทางยกมาตรฐานวิชาชีพครูด้านสมรรถภาพครูและการพัฒนาการเรียนการสอน และการให้รางวัลโรงเรียนดีเด่น

2. ด้านการส่งเสริมสวัสดิการ ความช่วยเหลือที่ครูทุกสังกัดต้องการ ได้แก่ สวัสดิการด้านเคหะสงเคราะห์ ด้านสวัสดิการเงินกู้ และควรเพิ่มปริมาณด้านสวัสดิการ ความช่วยเหลือที่ครูมากกว่า 1 สังกัดต้องการ ได้แก่ สวัสดิการด้านที่พักทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ด้านเครื่องอุปโภคบริโภคราคาถูก ด้านยานพาหนะ ด้านการรักษาพยาบาล การตั้งโรงพยาบาลครู ด้านการลดค่าโดยสาร การให้ทุนการศึกษาสำหรับบุตร การทำประกันชีวิตสำหรับครู การตั้งธนาคารครู และการกระจายสวัสดิการสู่ส่วนภูมิภาค ความช่วยเหลือที่ครูแต่ละสังกัดต้องการแตกต่างกันออกไป ได้แก่ สวัสดิการด้านการลดค่ารักษาพยาบาล ด้านการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ด้านที่พักตากอากาศ ด้านที่ดินจัดสรร สวัสดิการเมื่อเกษียณอายุ การช่วยเหลืออุปกรณ์การเรียน และเสื้อผ้าสำหรับเด็กนักเรียนยากจน การจัดร้านค้าของครูสภาทั่วประเทศ การจัดสวัสดิการโดยไม่ผ่านระบบธนาคาร การนำเงินค่าบำรุงให้สมาชิกโดยคิดดอกเบี้ยราคาถูก การยกเลิกการขยายอายุสมาชิก ช.พ.ค. และ ช.พ.ส. และการปรับปรุงคุณภาพงานสวัสดิการ

3. ด้านการส่งเสริมสวัสดิภาพ ความช่วยเหลือที่ครูมากกว่า 1 สังกัดต้องการ ได้แก่ การหาทางช่วยเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครูเพื่อยกฐานะครู และการนิเทศ์สิทธิครู ความช่วยเหลือที่ครูเพียง 1 สังกัดต้องการ ได้แก่ การแยกเงินเดือนสำหรับข้าราชการครู

4. ด้านการพัฒนาองค์การ ความช่วยเหลือที่ครูทุกสังกัดต้องการ ได้แก่ การปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ ความช่วยเหลือที่ครูมากกว่า 1 สังกัดต้องการ ได้แก่ การส่งข่าวโดยตรงไปยังสถานศึกษา การปรับปรุงเนื้อหาในข่าวครูสภาให้เน้นวิชาการมากขึ้น ลดขั้นตอนการดำเนินงาน การปรับปรุงด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ การจัดเจ้าหน้าที่ออกไปเยี่ยมเยียนครู การกระจายบริการสู่ส่วนภูมิภาค การเปิดบริการในวันหยุดราชการ การชี้แจงเรื่องการเก็บเงินค่าบำรุงสมาชิกและผลประโยชน์ที่ได้รับ การสร้างบทบาทใหม่ให้สมาชิกเห็นความสำคัญของครูสภา และการทำบัตรประจำตัวสมาชิก ความช่วยเหลือที่ครูแต่ละสังกัดต้องการแตกต่างกันออกไป ได้แก่ การเพิ่มเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค การพัฒนาบุคลากรของครูสภา โดยเฉพาะความรู้ในเรื่องระเบียบ การจัดเจ้าหน้าที่ส่วนกลางไปประสานงานที่จังหวัดและสถานศึกษา การลดอัตราการเก็บเงินค่าบำรุงสมาชิก การยกเลิกการเก็บเงินค่าปรับ การค้างชำระเงินค่าบำรุงสมาชิก การปรับปรุงรูปแบบของบัตรครูสภาส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้กระชับและชัดเจนขึ้น การจัดรูปแบบของครูสภาเป็นสภาครูอย่างแท้จริงและเป็นองค์กรอิสระ การสำรวจความต้องการของครู และการประสานงานกับหน่วยราชการเจ้าสังกัดในเรื่องหลักฐานที่จะใช้ประกอบการทำบัตรประจำตัวสมาชิก

สรุปปัญหาที่เกี่ยวกับครูสภา การบริหารด้านสวัสดิการของครูสภามีไม่ทั่วถึง สวัสดิการบางอย่างมีน้อย สมาชิกต้องการเพิ่มเติม สวัสดิการที่จัดบางอย่างมีราคาเกินกว่าสมาชิกจะรับบริการได้ ดังนั้นครูสภาจึงควรจะมีการสำรวจความต้องการของสมาชิก เพื่อจะได้จัดสวัสดิการให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด

สมมติฐานการวิจัย

1. สมาชิกครูสภาที่เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา และสมาชิกครูสภาที่เป็นครูโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการของครูสภาแตกต่างกัน
2. สมาชิกครูสภาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของครูสภาแตกต่างกัน
3. สมาชิกครูสภาที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการของครูสภาแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ เป็นสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2533 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 3,153 คน และครูโรงเรียนเอกชน จำนวน 1,595 คน รวมทั้งสิ้น 4,748 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกคุรุสภาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 370 คน เป็นสมาชิกคุรุสภาที่สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 245 คน และสมาชิกคุรุสภาที่สังกัดโรงเรียนเอกชน จำนวน 125 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งพวก (Stratified Random Sampling) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 81) โดยสุ่มตัวอย่างจากสมาชิกคุรุสภาทุกอำเภอและทุกโรงเรียนตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 สังกัด

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สมาชิกคุรุสภา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ข้าราชการครูกรมสามัญศึกษา	3,153	245
2. ครูสังกัดโรงเรียนเอกชน	1,595	125
รวม	4,748	370

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสังกัด วุฒิ และรายได้ของสมาชิกคุรุสภา

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการจากคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา, เจ้าหน้าที่คุรุสภาจังหวัด และเจ้าหน้าที่คุรุสภาอำเภอ ประกอบกับค้นคว้าจากเอกสาร บทความและรายงานการประชุมของ คณะกรรมการคุรุสภาทุกระดับ ทั้งคุรุสภาส่วนกลางและคุรุสภาจังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่มีต่อการจัดสวัสดิการทั้ง 5 ด้าน คือ

1. สวัสดิการด้านสุขภาพ
2. สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย
3. สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย

4. สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก

5. สวัสดิการด้านบริการวิชาการ

ข้อคำถามแต่ละคำถามมีตัวเลือก 5 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกจะเป็นตัวแทนที่บ่งบอกถึงคามพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการ 5 ระดับ กำหนดค่าคะแนนแทนระดับความพึงพอใจดังนี้

ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

ความพึงพอใจระดับมาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ความพึงพอใจระดับปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

ความพึงพอใจระดับน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้สมาชิกครูสุภาฯระบุความต้องการในการจัดสวัสดิการที่ตนเองต้องการหรือต้องการให้เพิ่มมากขึ้น ระบุข้อบกพร่อง ข้อเสนอแนะ วิถีแก้ไข และข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์ต่อครูสุภาฯต่อไป

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับครูสุภาฯในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความพึงพอใจ รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าไว้แล้ว มาวิเคราะห์และสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้สอบถามความพึงพอใจของสมาชิกครูสุภาฯเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของครูสุภาฯ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้คณะกรรมการควบคุมปฏิบัตินิพนธ์ตรวจแก้ไขปรับปรุงภาษาและเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามที่คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ได้ตรวจแก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของครูสภา ตรวจแก้ไข] 7 ท่าน คือ

นายบุญเรือง ต้นยา	ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นายสุวัฒน์ ปริญญะจิตตะ	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นายเกษมศักดิ์ โยธการี	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นายวิมาน วรรณคำ	ศึกษาธิการอำเภอสูงเนิน
นายวิระ ยาวิษฐ์	ศึกษาธิการอำเภอด่านขุนทด
นายสมาน ดวงสูงเด่น	หัวหน้าฝ่ายแผนงานและวิชาการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นางสาวภิรมยา อินทรกำแหง	หัวหน้างานแผนงานและสารสนเทศ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

5. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุง โดยให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เป็นผู้ตรวจพิจารณาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ในฐานะเจ้าหน้าที่ครูสภาจังหวัดนครราชสีมา ออกหนังสือถึงสมาชิกครูสภาจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยครั้งนี้ การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และขอความร่วมมือให้ศึกษาธิการอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนช่วยเก็บรวบรวมส่งให้ผู้วิจัยสำหรับในรายที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน และสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำกลับไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง

แบบสอบถามที่ส่งไป 370 ฉบับ ได้รับคืนมาโดยถูกต้องและสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 370 ฉบับ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกต้องและสมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. กำหนดน้ำหนัก 1, 2, 3, 4, 5 สำหรับข้อความที่น้อยที่สุด, น้อย, ปานกลาง, มาก และมากที่สุด ตามลำดับ
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยมาพิจารณาระดับความพึงพอใจดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึงสมาชิกพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการนั้นน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึงสมาชิกพึงพอใจต่อสวัสดิการนั้นน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึงสมาชิกพึงพอใจต่อสวัสดิการนั้นปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึงสมาชิกพึงพอใจต่อสวัสดิการนั้นมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึงสมาชิกพึงพอใจต่อสวัสดิการนั้นมากที่สุด

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมสามัญศึกษา กับสมาชิกครูสภาที่สังกัดโรงเรียนเอกชน โดยใช้การทดสอบสถิติ t-test (Independent Group)

4. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันทั้ง 3 ระดับ โดยใช้การทดสอบสถิติ F-test

5. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 เปรียบเทียบรายได้ของสมาชิกครูสภาที่มีรายได้ น้อย กับสมาชิกครูสภาที่มีรายได้มาก ใช้การทดสอบสถิติ t-test (Independent Group)

6. หาร้อยละของจำนวนสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดเห็น และแนวทางข้อเสนอแนะของสมาชิก

7. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X โดยศูนย์ข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการแปลความหมายไว้ดังนี้

- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- X แทน คะแนนเฉลี่ย
- S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติใน t-test (Independent Group)
- F แทน ค่าสถิติใน F-test
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้จัดทำเป็นลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา เป็นรายด้าน จำแนกตามสังกัด วุฒิ และรายได้ ของสมาชิก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา โดยจำแนกเป็นรายข้อแล้วรวมแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน โดยเปรียบเทียบตามสังกัด วุฒิ และรายได้

ตอนที่ 3 หาค่าร้อยละของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการของครูสภา

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน โดย

1. เปรียบเทียบตามสังกัด
2. เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา
3. เปรียบเทียบตามรายได้สมาชิก

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาในจังหวัดนครราชสีมา เป็นรายข้อ โดย

1. เปรียบเทียบตามสังกัด
2. เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา
3. เปรียบเทียบตามรายได้สมาชิก

ขั้นตอนที่ 3 ปัญหาการจัดสวัสดิการและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา โดยหาค่าร้อยละของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบปลายเปิด โดย

1. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของครูสภา
2. รวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการครูสภา

ขั้นตอนที่ 1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาจังหวัดนครราชสีมาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามสังกัด วุฒิ และรายได้ของสมาชิก

ตาราง 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาตามสังกัด จำแนกเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน

สวัสดิการของคุรุสภาด้าน	สังกัด				ค่า t
	สามัญ N=245		เอกชน N=125		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. สุขภาพ	1.96	.80	2.57	.87	-6.69**
2. ที่อยู่อาศัย	2.14	.98	2.56	.99	-3.95**
3. บริการอำนวยความสะดวกสบาย	2.42	.82	2.70	.92	-2.99**
4. สวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก	2.75	.92	3.05	1.03	-2.81*
5. บริการวิชาการ	2.46	.89	2.75	.91	-4.29**
รวม	2.35	.88	2.72	.95	-3.70**

จากตาราง 2 พบว่า สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจในสวัสดิการของคุรุสภาด้านสุขภาพอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด ซึ่งแตกต่างกับสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน ซึ่งมีความพึงพอใจด้านนี้โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สมาชิกคุรุสภา

สังกัดกรมสามัญศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย ขณะที่สมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจปานกลาง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษาก็มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย สมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

สำหรับสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนกรมสามัญศึกษาก็มีความพึงพอใจปานกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบแล้วสมาชิกสังกัดโรงเรียนเอกชนมีความพึงพอใจด้านนี้สูงกว่าสมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับสวัสดิการด้านบริการวิชาการ สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจน้อยกว่าสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสมาชิกคุรุสภาที่เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา และสมาชิกคุรุสภาที่เป็นครูโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการของคุรุสภาแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ตามวุฒิการศึกษา จำแนกเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน

สวัสดิการของคุรุสภาด้าน	วุฒิการศึกษา						ค่า F
	ต่ำกว่า		ปริญญาตรี		สูงกว่า		
	ปริญญาตรี				ปริญญาตรี		
	N = 53		N = 298		N = 19		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. สุขภาพ	2.36	1.02	2.16	0.85	1.72	0.68	4.23*
2. ที่อยู่อาศัย	2.62	1.2	2.23	0.94	2.08	0.81	3.83*
3. บริการอำนวยความสะดวกสบาย	2.76	1.05	2.55	0.83	2.43	0.61	1.62
4. สวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก	2.81	1.06	2.87	0.95	2.66	0.64	0.64
5. บริการวิชาการ	2.70	1.02	2.63	0.91	2.33	0.65	1.24
รวม	2.65	1.09	2.49	0.89	2.24	0.68	1.60

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3 พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน คือ วุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการของคุรุสภาในด้านสุขภาพและด้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสุขภาพ ที่อยู่อาศัยแตกต่างกันตามสมมติฐานการวิจัย แต่ความพึงพอใจด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย สวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกและบริการวิชาการมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบความแตกต่างของความพึงพอใจด้านสุขภาพและด้านที่อยู่อาศัยของสมาชิกครูสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบหาความแตกต่างเป็นรายคู่ดังนี้

สวัสดิการของครูสภาด้าน		df	t
1. ด้านสุขภาพ			
กลุ่ม 1	ต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรี	69	1.351
กลุ่ม 2	ปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี	24	2.691 [*]
กลุ่ม 3	ต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี	49	3.062 [*]
2. ด้านที่อยู่อาศัย			
กลุ่ม 1	ต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรี	64	2.254 [*]
กลุ่ม 2	ปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี	2	2.186 [*]
กลุ่ม 3	ต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี	53	0.781

จากตาราง 4 พบว่าความพึงพอใจของสมาชิกครูสภาด้านสุขภาพมีแตกต่างเป็นรายคู่ดังนี้ กลุ่มระดับปริญญาตรีแตกต่างกับระดับสูงกว่าปริญญาตรี และกลุ่มระดับต่ำกว่าปริญญาตรีแตกต่างจากระดับสูงกว่าปริญญาตรีที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน แต่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรี

สำหรับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีความพึงพอใจแตกต่างกับระดับปริญญาตรี และกลุ่มระดับปริญญาตรีมีความพึงพอใจแตกต่างกันระดับสูงกว่าปริญญาตรีที่ระดับ .05 เช่นกัน แต่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ตาราง 5 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาตามรายได้ของสมาชิกคุรุสภา
จำแนกเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน

	ระดับรายได้				
	รายได้น้อย		รายได้มาก		ค่า t
	N=139		N=231		
สวัสดิการของครูสภาด้าน	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. สุขภาพ	2.52	.86	1.95	.81	6.09**
2. ที่อยู่อาศัย	2.54	.88	2.12	1.02	4.04**
3. บริการอำนวยความสะดวกสบาย	2.71	.87	2.39	.84	3.36**
4. สวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก	3.07	.98	2.72	.93	3.40**
5. บริการวิชาการ	2.90	.86	2.45	.90	4.81**
รวม	2.75	.89	2.32	.90	4.77**

จากตาราง 5 พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาแตกต่างกับสมาชิกที่มีรายได้มากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุก ๆ ด้าน แสดงว่าสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาเป็นรายข้อในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน

ตาราง 6 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ด้านสุขภาพ จำแนกตามสังกัด

สวัสดิการด้านสุขภาพ	สังกัด			
	สามัญ N=245		เอกชน N=125	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การให้บริการของสถานพยาบาล				
คุรุสภามีความเหมาะสม	1.86	.91	2.71	1.13
2. การจัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่				
มีความเหมาะสม	1.72	.88	2.26	1.01
3. การติดต่อขอส่วนลดค่ารักษายาบาล				
ของโรงพยาบาลเอกชน	1.93	.99	2.54	1.12
4. การลดค่ารักษายาบาลของสถาน				
พยาบาลคุรุสภา	1.97	.97	2.58	1.05
5. การนำใบเสร็จค่ารักษายาบาลของ				
ของคุรุสภามาเบิกต้นสังกัด	2.16	1.15	2.76	1.21
6. การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ				
สุขภาพอนามัย	1.92	.93	2.45	1.00
7. การให้บริการตอบคำถามด้านสุขภาพ				
ในการสำรวจคุรุสภา	2.19	1.03	2.80	1.10

ตาราง 6 (ต่อ)

สวัสดิการด้านสุขภาพ	สังกัด			
	สามัญ N=245		เอกชน N=125	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8. การให้บริการอบรมเกี่ยวกับสุขภาพ				
อนามัย	1.93	.89	2.46	.91

จากตาราง 6 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาทั้งสองสังกัดคือ การจัดสวัสดิการด้านสุขภาพ พบว่า สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในด้านการให้บริการสถานพยาบาลของคุรุสภา การติดต่อขอส่วนลดค่ารักษายาบาลของโรงพยาบาลเอกชน การลดค่ารักษายาบาลของสถานพยาบาลคุรุสภา การนำไปเสริมจค่ารักษายาบาลของคุรุสภามาเบิกจากต้นสังกัด การให้บริการตอบคำถามด้านสุขภาพอนามัย ส่วนข้ออื่น ๆ สมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย แสดงว่า สมาชิกคุรุสภาทั้งสองสังกัด มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเกณฑ์น้อย

ตาราง 7 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย
จำแนกตามสังกัด

สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย	สังกัด			
	สามัญ N=245		เอกชน N=125	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การสร้างบ้านจัดสรรให้สมาชิก เพื่อเช่าซื้อ	2.13	1.05	2.63	1.02
2. การสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูก จำหน่ายให้แก่สมาชิก	2.04	1.07	2.50	1.05
3. การจัดโครงการเงินกู้จากธนาคาร พาณิชย์เพื่อปลูกสร้างบ้าน	2.16	1.12	2.46	1.04
4. โครงการช่วยเหลือเพื่อครุมีความ เหมาะสม	2.22	1.08	2.65	1.10

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 7 พบว่า สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยในรายข้อแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์น้อยทุกข้อ ส่วนสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยในการสร้างบ้านจัดสรรให้สมาชิกเพื่อเช่าซื้อ การสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูกให้แก่สมาชิก โครงการช่วยเหลือเพื่อครุสวัสดิการเหล่านี้สมาชิกพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนสวัสดิการที่สมาชิกคุรุสภาสังกัด โรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อยคือ โครงการเงินกู้เพื่อปลูกสร้างบ้าน

ตาราง 8 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย จำแนกตามสังกัด

		สังกัด			
สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย		สามัญ N=245		เอกชน N=125	
สะดวกสบาย		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์					
ราคาถูกและเงินผ่อน		3.33	1.02	3.43	1.08
2. การจัดจำหน่ายรถยนต์กระบะ					
ราคาถูกและเงินผ่อน		2.83	1.09	2.94	1.15
3. การจัดจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคล					
ราคาถูกและเงินผ่อน		2.73	1.09	2.80	1.12
4. การจัดจำหน่ายเครื่องพิมพ์ดีด					
ราคาถูกและเงินผ่อน		2.60	1.01	2.74	1.14
5. การจัดจำหน่ายเครื่องดนตรีราคาถูก					
และเงินผ่อน		2.46	.98	2.60	1.3
6. จำหน่ายเครื่องกรองน้ำราคาถูก					
และเงินผ่อน		2.42	.99	2.60	1.11
7. การจัดบริการลดราคาสินค้าของ					
ร้านค้าในเครือคุรุสภา		2.58	1.10	2.91	1.23
8. การจัดบริการห้องพักคุรุสภา		2.71	1.16	2.97	1.13
9. การจัดบริการบ้านพักตากอากาศ		2.36	1.04	2.59	1.01

ตาราง 8 (ต่อ)

สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวก	สังกัด			
	สามัญ N=245		เอกชน N=125	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10. การให้บริการลดค่าโดยสารรถไฟ	2.15	1.16	2.60	1.37
11. การให้ใช้สถานที่ประชุม อบรม สัมมนา	2.36	1.04	2.80	1.11
12. การให้บริการจัดนิทรรศการ	2.23	.99	2.57	1.10
13. การให้บริการรถยนต์ของครูสภา ในกรุงเทพฯ	2.06	1.02	2.45	1.08
14. การให้บริการรถยนต์แก่สมาชิกไป ต่างจังหวัด	2.06	1.05	2.36	1.13

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 8 พบว่า สมาชิกครูสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของครูสภาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในสวัสดิการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ รถยนต์กระบะ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล เครื่องพิมพ์ดีด การลดราคาสินค้า การจัดบริการหอพักครูสภา ส่วนสวัสดิการที่สมาชิกสังกัดกรมสามัญศึกษาพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย ได้แก่ การจัดจำหน่ายเครื่องดนตรี เครื่องกรองน้ำ การลดค่าโดยสารรถไฟ การใช้สถานที่อบรมสัมมนา การให้บริการจัดนิทรรศการ การให้บริการรถยนต์ของครูสภา สำหรับสมาชิกครูสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านน้อยอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเกือบทุกข้อที่กล่าวมา ส่วนสวัสดิการข้อที่สมาชิกครูสภาสังกัดโรงเรียนเอกชนพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย ได้แก่ การให้บริการรถยนต์แก่สมาชิก

ตาราง 9 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและ
สงเคราะห์สมาชิก จำแนกตามสังกัด

สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและ สงเคราะห์สมาชิก	สังกัด			
	สามัญ N=245		เอกชน N=125	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การจัดสภาพกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือ สมาชิกถึงแก่กรรม	3.36	1.04	3.49	1.06
2. การจัดสภาพกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือ เพื่อนสมาชิกกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม	3.27	1.07	3.37	1.08
3. การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิก	2.73	1.14	3.02	1.24
4. การช่วยเหลือครูอาวุโสโดยมูลนิธิ ช่วยครูอาวุโสในระบมราชูปถัมภ์	2.84	1.13	3.02	1.23
5. การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบอัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติ	2.61	1.07	2.96	1.19
6. การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยจาก การก่อการร้ายชายแดน	2.51	1.10	2.92	1.18
7. การให้การช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ สมาชิก	2.40	1.09	2.84	1.17
8. การให้การช่วยเหลือด้านรายได้ที่ เป็นธรรม	2.26	1.05	2.74	1.23

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกเป็นรายชื่อในสวัสดิการ การจัดฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกถึงแก่กรรม การฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิก การช่วยเหลือครูอาวุโสโดยมูลนิธิช่วยครูอาวุโสฯ การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบอัคคีภัยหรือภัยธรรมชาติ การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายชายแดน สวัสดิการที่กล่าวมานี้สมาชิกครูสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนสวัสดิการในการให้การช่วยเหลือด้านกฎหมาย การให้การช่วยเหลือด้านรายได้ที่เป็นธรรม สวัสดิการเหล่านี้สมาชิกครูสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนสมาชิกครูสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกเป็นรายชื่ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

ตาราง 10 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านวิชาการ
จำแนกตามสังกัด

สวัสดิการด้านบริการวิชาการ	สังกัด			
	สามัญ N=245		เอกชน N=125	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การให้บริการห้องสมุดและศูนย์ วิชาชีพครู	2.33	.98	2.80	1.13
2. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การวิจัย	2.27	1.00	2.66	1.09
3. การแจกวารสารข่าวคุรุสภา	2.64	1.09	2.96	1.20
4. การจัดเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ	2.62	1.03	3.02	1.04
5. การอบรมครูเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้า ทางวิชาการ	2.49	1.07	3.32	1.11
6. การให้รางวัลประกาศเกียรติคุณครูผู้มี ผลงานทางวิชาการดีเด่น	2.80	1.10	3.13	1.16
7. การจัดประชุม อบรม สัมมนา ของครู ในวาระต่าง ๆ	2.56	1.09	2.92	1.08
8. การอบรมเพื่อการศึกษาระหว่างปิด ภาคเรียนฤดูร้อน	2.58	1.07	2.91	.99
9. การจัดสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์ และวิทยุกระจายเสียง	2.45	1.01	2.98	1.08

ตาราง 10 (ต่อ)

สวัสดิการด้านบริการวิชาการ	สังกัด			
	สามัญ N=245		เอกชน N=125	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10. การจัดนิเทศข้าราชการต่าง ๆ เพื่อ				
สมาชิก	2.46	1.02	3.00	1.10
11. การอบรมครูประเภทการช่างและครู				
มัธยมศึกษาช่าง	2.36	.99	2.74	.99
12. การช่วยเหลือสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู				
เพื่อสนับสนุนทางวิชาการ	2.42	1.03	2.85	1.06
13. การเดินทางเพื่อการศึกษาของ				
สมาชิก	2.27	1.01	2.67	1.06

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกครูสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านบริการวิชาการเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางในบริการการแจกข่าวสารครูสภา การจัดเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ การให้รางวัลประกาศเกียรติคุณครูผู้มีผลงานดีเด่น การจัดประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการ การอบรมเพื่อการศึกษาระหว่างบิดาภคเรียนฤดูร้อน สำหรับสวัสดิการที่สมาชิกครูสภาสังกัดกรมสามัญศึกษาพึงพอใจน้อย ได้แก่ การอบรมครูเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ การจัดสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์ และวิทยุกระจายเสียง การจัดนิเทศข้าราชการต่าง ๆ ส่วนสมาชิกครูสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านบริการวิชาการในรายข้อทุก ๆ ข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตาราง 11 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกครุสภา ในสวัสดิการด้านสุขภาพ
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สวัสดิการด้านสุขภาพ	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การให้บริการของสถานพยาบาล						
ครุสภามีความเหมาะสม	2.32	1.14	2.16	1.06	1.53	.77
2. การจัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่						
ความเหมาะสม	2.09	1.16	2.91	.93	1.32	.58
3. การติดต่อขอส่วนลดค่ารักษา						
พยาบาลของโรงพยาบาลเอกชน	2.30	1.22	2.13	1.06	1.74	.81
4. การลดค่ารักษาพยาบาลของ						
สถานพยาบาลครุสภา	2.30	2.25	2.17	1.00	1.85	.90
5. การนำใบเสร็จค่ารักษายาบาล						
ของครุสภามาเบิกต้นสังกัด	2.60	1.39	2.35	1.16	1.79	1.08
6. การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ						
สุขภาพอนามัย	2.28	1.10	2.07	.96	1.95	1.08
7. การให้บริการตอบคำถามด้าน						
สุขภาพในวารสารข่าวครุสภา	2.62	1.21	2.39	1.07	1.79	.85
8. การให้บริการอบรมเกี่ยวกับ						
สุขภาพอนามัย	2.36	1.08	2.09	.90	1.79	.92

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อ การนำไปเสริมจากรักษาพยาบาลของคุรุสภามาเบิกต้นสังกัด และการให้บริการตอบคำถามในวารสารข่าวคุรุสภา ส่วนสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจเกณฑ์น้อย ในการให้บริการของสถานพยาบาลคุรุสภา การจัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ การขอส่วนลดค่ารักษาพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชน การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การให้บริการอบรมเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านสุขภาพในรายชื่อทุกข้ออยู่ในเกณฑ์น้อย สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสุขภาพเป็นรายชื่ออยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุดทุกข้อ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การสร้างบ้านจัดสรรให้แก่สมาชิกเพื่อเช่าซื้อ	2.64	1.26	2.24	1.03	2.16	.96
2. การสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูกจำหน่ายให้แก่สมาชิก	2.62	1.36	2.14	1.02	1.89	.81
3. การจัดโครงการเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์เพื่อปลูกสร้างบ้าน	2.53	1.26	2.22	1.07	2.05	.97
4. โครงการช่วยเหลือครูที่มีความเหมาะสม	2.68	1.19	2.32	1.09	2.21	.85

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านที่อยู่อาศัยเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์น้อยทุกข้อ สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษา

สูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยเป็นรายข้อในเกณฑ์น้อย ในบริการการสร้างบ้านจัดสรรให้แก่สมาชิก การจัดโครงการเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์เพื่อปลูกสร้างบ้าน โครงการช่วยเหลือเพื่อครู ส่วนสวัสดิการการสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูก เป็นสวัสดิการที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาลงกว่าปริญญาตรีพึงพอใจน้อยที่สุด ~

ตาราง 13 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ ราคาถูกและเงินผ่อน	3.43	1.29	3.37	1.00	3.00	.75
2. การจัดจำหน่ายรถยนต์กระบะ ราคาถูกและเงินผ่อน	3.08	1.27	2.85	1.10	2.58	.84
3. การจัดจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ราคาถูกและเงินผ่อน	2.81	1.21	2.76	1.09	2.47	.90
4. การจัดจำหน่ายเครื่องพิมพ์ดีด ราคาถูกและเงินผ่อน	2.83	1.24	2.62	1.04	2.58	.69
5. จำหน่ายเครื่องดนตรีราคาถูก และเงินผ่อน	2.60	1.17	2.50	1.02	2.37	.90

ตาราง 13 (ต่อ)

สวัสดิการด้านบริการอำนวย ความสะดวกสบาย	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
6. จำหน่ายเครื่องกรองน้ำราคา ถูกและเงินผ่อน	2.77	1.25	2.43	.99	2.37	.96
11. ให้บริการใช้สถานที่ประชุม อบรมสัมมนา	2.62	1.21	2.49	1.08	2.47	.84
12. การให้บริการจัดสถานที่และพิธี มงคลสมรส	2.42	1.13	2.34	1.03	2.26	.99
13. การให้บริการรถยนต์ของ ครูสภาในเขตกรุงเทพฯ	2.47	1.22	2.15	1.02	2.05	.97
14. การให้บริการรถยนต์แก๊สมาชิก	2.38	1.29				
11. ให้บริการใช้สถานที่ประชุม อบรมสัมมนา	2.62	1.21	2.49	1.08	2.47	.84
12. การให้บริการจัดสถานที่และพิธี มงคลสมรส	2.42	1.13	2.34	1.03	2.26	.99
13. การให้บริการรถยนต์ของ ครูสภาในเขตกรุงเทพฯ	2.47	1.22	2.15	1.02	2.05	.97
14. การให้บริการรถยนต์แก๊สมาชิก ไปต่างจังหวัด	2.38	1.29	2.14	1.05	1.85	.83

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการของคุรุสภาในสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบายในบริการการจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ รถยนต์กระบะ รถยนต์ส่วนบุคคล เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องดนตรี เครื่องกรองน้ำ การลดราคาสินค้า หอพักคุรุสภา บ้านพักตากอากาศ การลดค่าโดยสารรถไฟ การใช้สถานที่ประชุมอบรมสัมมนา ส่วนสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบายที่สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย ได้แก่ การจัดบริการสถานที่และพิธีมงคลสมรส การให้บริการรถยนต์ของคุรุสภา สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบายในรายชื่อที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางในการจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ รถยนต์กระบะ รถยนต์ส่วนบุคคล เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องดนตรี การลดราคาสินค้า หอพักคุรุสภา ส่วนสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบายที่สมาชิกวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการน้อยในบริการ เครื่องกรองน้ำ บ้านพักตากอากาศ การทำบัตรโดยสารค่ารถไฟ การใช้สถานที่ประชุมอบรมสัมมนา การให้บริการจัดสถานที่และพิธีมงคลสมรส การให้บริการรถยนต์ของคุรุสภา สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านบริการอำนวยความสะดวกสบายในรายชื่อที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในบริการการจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ รถยนต์กระบะ เครื่องพิมพ์ดีด หอพักคุรุสภา ส่วนสวัสดิการที่สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจน้อย คือ รถยนต์ส่วนบุคคล เครื่องดนตรี เครื่องกรองน้ำ บริการลดราคาสินค้า บ้านพักตากอากาศ การลดค่าโดยสารรถไฟ การใช้สถานที่ประชุมอบรมสัมมนา การให้บริการจัดสถานที่และพิธีมงคลสมรส และการให้บริการรถยนต์ของคุรุสภา

ตาราง 14 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและ
สงเคราะห์สมาชิก จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและ สงเคราะห์สมาชิก	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การจัดหาที่พักสงเคราะห์ ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกถึงแก่กรรม	3.43	1.22	3.42	1.03	3.11	.81
2. การจัดหาที่พักสงเคราะห์ ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกกรณี คู่สมรสถึงแก่กรรม	3.21	1.29	3.34	1.05	3.11	.81
3. การให้ทุนการศึกษาแก่บุตร สมาชิก	2.58	1.38	2.87	1.16	2.74	.81
4. การช่วยเหลือครูอาวุโสโดยมูลนิธิ ช่วยเหลือครูอาวุโสในพระบรม ราชูปถัมภ์	2.79	1.41	2.92	1.14	2.89	.74
5. การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัย จากอัคคีภัยหรือภัยธรรมชาติ	2.70	1.34	2.74	1.10	2.63	.76
6. การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัย จากการก่อการร้ายชายแดน	2.68	1.28	2.65	1.13	2.53	.90
7. การให้การช่วยเหลือด้านกฎหมาย แก่สมาชิก	2.64	1.23	2.56	1.13	2.11	.81

ตาราง 14 (ต่อ)

สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและ สงเคราะห์สมาชิก	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8. การให้การช่วยเหลือด้านรายได้ ที่เป็นธรรมแก่สมาชิก	2.45	1.32	2.44	1.11	2.21	.92

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกเป็นรายข้อ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางในด้านการจัดสภาพกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกถึงแก่กรรม การจัดสภาพกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม การให้ทุนแก่บุตร สมาชิก การช่วยเหลือครอบครัว การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบอัคคีภัยหรือภัยธรรมชาติ การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายชายแดน การช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่สมาชิก ส่วนสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีพึงพอใจน้อยคือ สวัสดิการด้านการให้ความช่วยเหลือด้านรายได้ที่เป็นธรรมแก่สมาชิก สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีก็มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์เดียวกับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีนั้น มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกในรายข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ได้แก่

การจัดงานกิจกรรมสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกถึงแก่กรรม การจัดงานกิจกรรมสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิก การช่วยเหลือครูอาวุโส การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบอัคคีภัยหรือภัยธรรมชาติ การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายชายแดน ส่วนสวัสดิการที่สมาชิกวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจน้อยเป็นรายข้อ ที่พบคือ การให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย และการช่วยเหลือด้านรายได้ที่เป็นธรรมแก่สมาชิก

ตาราง 15 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านบริการวิชาการ
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สวัสดิการด้านวิชาการ	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การให้บริการห้องสมุดและศูนย์ วิชาชีพครู	2.58	1.29	2.50	1.03	2.11	.66
2. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน งานวิจัย	2.49	1.20	2.41	1.03	2.00	.75
3. การแจกวารสารข่าวคุรุสภา	2.68	1.22	2.78	1.12	2.53	1.07
4. การจัดเผยแพร่เอกสารทาง วิชาการ	2.75	1.12	2.77	1.05	2.83	.77
5. การอบรมครูเพื่อส่งเสริมความ ก้าวหน้าทางวิชาการ	2.68	1.21	2.69	1.10	2.26	.93
6. การให้รางวัลประกาศเกียรติคุณ ครูผู้มีผลงานดีเด่น	2.85	1.23	2.92	1.13	2.84	.76
7. การจัดประชุม สัมมนา อบรมครู ในวาระต่าง ๆ	2.83	1.16	2.66	1.10	2.58	.84
8. การอบรมเพื่อการศึกษาระหว่าง ปีภาคเรียนฤดูร้อน	2.83	1.10	2.68	1.06	2.47	.70

ตาราง 15 (ต่อ)

สวัสดิการด้านวิชาการ	วุฒิการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N=53		N=298		N=19	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
9. การจัดสอนวิชาชุดครูทางไพรณีย์ และวิทยุกระจายเสียง	2.87	1.20	2.62	1.06	2.16	.83
10. การจัดพิมพ์ตำราชุดครูต่าง ๆ เพื่อสมาชิก	2.83	1.20	2.62	1.06	2.16	.83
11. การอบรมครูประกอบช่างและครู มัธยมช่าง	2.45	1.05	2.51	1.01	2.21	.85
12. การช่วยเหลือสมาคม/ชมรม วิชาชีพครูเพื่อสนับสนุนการอบรม สัมมนาทางวิชาการ	2.64	1.18	2.59	1.04	2.16	1.90
13. การเดินทางเพื่อการศึกษาของ ครูสภา	2.58	1.02	2.39	1.03	2.16	.83

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกครูสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านวิชาการเป็นรายชื่อที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ การให้บริการห้องสมุดและศูนย์วิชาชีพครู การแจกวารสารข่าวครูสภา การจัดเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ การอบรมครูเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ การให้รางวัลเกียรติคุณครูผู้มีผลงาน

ดีเด่น การจัดประชุมอบรมสัมมนา การอบรมเพื่อการศึกษาระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน การจัดสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์และวิทยุกระจายเสียง การพิมพ์ตำราชุดครู การช่วยเหลือสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู และการเดินทางเพื่อการศึกษาของครูสภา สำหรับสวัสดิการด้านวิชาการที่สมาชิกครูสภาวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจน้อยในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัย และการจัดอบรมครูประถมช่วงครุมัธยมช่วง สำหรับสมาชิกครูสภาที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านวิชาการรายชื่อในเกณฑ์ปานกลาง ในการให้บริการห้องสมุดและศูนย์วิชาการ การแจกวารสารข่าวครูสภา การจัดเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ การอบรมครูเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ การให้รางวัลประกาศเกียรติคุณครู การจัดประชุมอบรมสัมมนา การอบรมเพื่อการศึกษาระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน การจัดสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์และวิทยุกระจายเสียง การจัดพิมพ์ตำราชุดครูต่าง ๆ การอบรมครูประถมช่วงและมัธยมช่วง การช่วยเหลือสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู ส่วนสวัสดิการด้านวิชาการที่สมาชิกวุฒิปริญญาตรีพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย คือ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การวิจัยและการเดินทางเพื่อการศึกษา สำหรับสมาชิกครูสภาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านบริการวิชาการเป็นรายชื่อในเกณฑ์ปานกลางในการแจกวารสารข่าวครูสภา การจัดเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ การให้รางวัลประกาศเกียรติคุณครูผู้มีผลงานดีเด่น การจัดประชุมอบรมสัมมนา ส่วนสวัสดิการด้านบริการวิชาการที่สมาชิกวุฒิการศึกษาสูงกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ นอกจากนี้สมาชิกครูสภาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย

ตาราง 16 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านสุขภาพ จำแนกตามรายได้ของสมาชิกคุรุสภา

สวัสดิการด้านสุขภาพ	รายได้			
	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การให้บริการของสถานพยาบาล				
คุรุสภามีความเหมาะสม	2.61	1.12	1.87	.94
2. การจัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่				
มีความเหมาะสม	2.27	1.05	1.68	.83
3. การติดต่อขอส่วนลดค่ารักษา				
พยาบาล	2.57	1.09	1.90	.96
4. การลดค่ารักษาพยาบาลของสถาน				
พยาบาลคุรุสภา	2.51	1.03	1.97	.99
5. การนำไปใช้เสร็จค่ารักษาพยาบาล				
ของคุรุสภามาเบิกต้นสังกัด	2.68	1.20	2.16	1.16
6. การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ				
สุขภาพอนามัย	2.40	.97	1.91	.95
7. การให้บริการตอบคำถามด้าน				
สุขภาพในวารสารข่าวคุรุสภา	2.74	1.08	2.19	1.05
8. การให้บริการอบรมเกี่ยวกับ				
สุขภาพอนามัย	2.44	.93	1.91	.88

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านสุขภาพเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ บริการของสถานพยาบาลคุรุสภา การติดต่อขอส่วนลดค่ารักษายาบาลโรงพยาบาลเอกชน การลดค่ารักษายาบาลของสถานพยาบาลคุรุสภา การนำไปเสร็จค่ารักษายาบาลของคุรุสภาเบิกต้นสังกัด การให้บริการตอบคำถามด้านสุขภาพในวารสารคุรุสภา ส่วนสวัสดิการด้านสุขภาพที่สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย คือ การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และการให้บริการอบรมเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้มาก มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านสุขภาพเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์น้อยทุกข้อ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย
จำแนกตามรายได้ของสมาชิกคุรุสภา

สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย	รายได้			
	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การสร้างบ้านจัดสรรให้สมาชิก เพื่อเช่าซื้อ	2.53	.99	2.16	1.09
2. การสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูก จำหน่ายให้แก่สมาชิก	2.44	1.01	2.04	1.09
3. การจัดโครงการเงินกู้จาก ธนาคารพาณิชย์เพื่อปลูกสร้างบ้าน	2.47	1.01	2.13	1.13
4. โครงการบวหลวงเพื่อครุมีความ เหมาะสม	2.71	1.09	2.16	1.05

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านที่อยู่อาศัยเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ การสร้างบ้านจัดสรรให้สมาชิกเช่าซื้อและโครงการบวหลวงเพื่อครู ส่วนสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์น้อย คือ การสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูกให้สมาชิกเช่าซื้อ การจัดโครงการเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ให้สมาชิกปลูกสร้างบ้าน สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้มาก มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในเกณฑ์น้อยทุกข้อ

ตาราง 18 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา จำแนกตามรายได้ของสมาชิก

รายได้

สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวก	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์				
ราคาถูกและเงินผ่อน	3.52	1.01	3.27	1.05
2. การจัดจำหน่ายรถยนต์กระบะ				
ราคาถูกและเงินผ่อน	2.97	1.11	2.81	1.11
3. การจัดจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคล				
บุคคลราคาถูกและเงินผ่อน	2.82	1.08	2.71	1.11
4. การจัดจำหน่ายเครื่องพิมพ์ดีด				
ราคาถูกและเงินผ่อน	2.71	1.09	2.61	1.04
5. การจัดจำหน่ายเครื่องดนตรี				
ราคาถูกและเงินผ่อน	2.56	1.05	2.47	1.03
6. จำหน่ายเครื่องกรองน้ำราคา				
ถูกและเงินผ่อน	2.59	1.06	2.41	1.02
7. การจัดบริการลดราคาสินค้าของ				
ร้านค้าในเครือ	2.94	1.18	2.55	1.12
8. การจัดบริการหอพักคุรุสภา	3.01	1.06	2.67	1.19
9. การจัดบริการบ้านพักตากอากาศ	2.61	.97	2.32	1.06

ตาราง 18 (ต่อ)

รายได้				
สวัสดิการด้านบริการอำนวย ความสะดวกสบาย	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10. การให้บริการลดค่าโดยสาร รถไฟให้แก่สมาชิก	2.54	1.28	2.56	1.21
11. การให้ใช้สถานที่ประชุมอบรม สัมมนา	2.77	1.09	2.35	1.05
12. การจัดบริการนันทนาการ	2.61	1.06	2.18	.99
13. การให้บริการรถยนต์ของ ครูสภาในกรุงเทพฯ	2.45	1.06	2.03	1.07
14. การให้บริการรถยนต์ให้แก่สมาชิก ไปต่างจังหวัด	2.36	1.11	2.04	1.05

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกครูสภาที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของครูสภาในสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย เป็นรายข้อโดยสมาชิกที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจในสวัสดิการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนการจำหน่ายรถยนต์กระบะ รถยนต์ส่วนบุคคล เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องดนตรี เครื่องกรองน้ำ บริการลดราคาสินค้า บริการหอพักครูสภา บริการบ้านพักตากอากาศ

การลดราคาค่าโดยสารรถไฟ การใช้สถานที่ประชุมอบรมสัมมนา การจัดนิทรรศการ ส่วน
สวัสดิการที่สมาชิกครูสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจในเกณฑ์น้อย คือ การให้บริการ
รถยนต์ของครูสภาทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด สำหรับสมาชิกครูสภาที่มีรายได้มาก
มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบายในการจัดจำหน่ายรถ
จักรยานยนต์ รถยนต์กระบะ รถยนต์ส่วนบุคคล เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องดนตรี บริการลดราคา
สินค้า บริการห้องพักครูสภา ลดค่าโดยสารรถไฟ ส่วนสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวก
สบายที่สมาชิกมีรายได้มากพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย คือ การจำหน่ายเครื่องกรองน้ำ
การจัดนิทรรศการ การให้บริการรถยนต์ของครูสภาทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ตาราง 19 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกครูสภา ในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและ
สงเคราะห์สมาชิก จำแนกตามรายได้ของสมาชิกครูสภา

รายได้

สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การจัดหาที่พักสงเคราะห์				
ช่วยเหลือสมาชิกถึงแก่กรรม	3.50	1.02	3.35	1.06
2. การจัดหาที่พักสงเคราะห์				
ช่วยเหลือสมาชิกกรณีคู่สมรส				
ถึงแก่กรรม	3.40	1.05	3.25	1.08
3. การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิก	3.06	1.20	2.68	1.14

ตาราง 19 (ต่อ)

รายได้				
สวัสดิการด้านบริการอำนวย ความสะดวกสบาย	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
4. การช่วยเหลือครูอาวุโสโดย มูลนิธิที่ช่วยเหลือครูอาวุโสโดย มูลนิธิในพระบรมราชูปถัมภ์	3.08	1.20	2.08	1.14
5. การช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกที่ ประสบอัคคีภัยหรือภัยธรรมชาติ	2.95	1.13	2.60	1.10
6. การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัย จากการก่อการร้ายชายแดน	2.91	1.15	2.49	1.11
7. การช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ สมาชิก	2.88	1.14	2.34	1.08
8. การให้การช่วยเหลือด้านรายได้ ที่เป็นธรรม	2.74	1.20	2.23	1.04

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาในสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกเป็นรายข้อ โดยสมาชิกมีความพึงพอใจในเกณฑ์มากในการจัดฅำปงกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกถึงแก่กรรม ส่วนรายข้ออื่น ๆ สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้มาก มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางในการจัดฅำปงกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกถึงแก่กรรม การจัดฅำปงกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบอัคคีภัยหรือภัยธรรมชาติ ส่วนสวัสดิการที่สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้มาก มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย คือ การช่วยเหลือครูอาวุโส การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายชายแดน การช่วยเหลือด้านกฎหมาย และการช่วยเหลือด้านรายได้ที่เป็นธรรม

ตาราง 20 เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา ในสวัสดิการด้านบริการวิชาการ
จำแนกตามรายได้ของสมาชิกคุรุสภา

สวัสดิการด้านบริการวิชาการ	รายได้			
	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การให้บริการห้องสมุดและ ศูนย์วิชาชีพครู	2.78	1.06	2.32	1.10
2. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน งานวิจัย	2.67	1.03	2.24	1.01
3. การแจกวารสารข่าวคุรุสภา	2.96	1.12	2.63	1.13
4. การจัดเผยแพร่เอกสารทาง วิชาการ	3.04	1.01	2.58	1.05
5. การอบรมครูเพื่อส่งเสริมความ ก้าวหน้าทางวิชาการ	3.00	1.05	2.47	1.10
6. การให้รางวัลประกาศเกียรติคุณ ครูผู้มีผลงานดีเด่น	3.20	1.08	2.70	1.12
7. การจัดประชุม อบรม สัมมนา ของครูในวาระต่าง ๆ	2.95	1.32	2.52	1.11
8. การอบรมเพื่อการศึกษาระหว่าง ปีภาคเรียนฤดูร้อน	2.90	.97	2.57	1.09

ตาราง 20 (ต่อ)

สวัสดิการด้านบริการวิชาการ	รายได้			
	รายได้น้อย		รายได้มาก	
	N=139		N=231	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
9. การจัดสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์ และวิทยุกระจายเสียง	2.95	1.02	2.42	1.04
10. การจัดนิมนต์ตำราชุดครูต่าง ๆ เพื่อสมาชิก	2.95	1.05	2.45	1.05
11. การอบรมครูประเภทการช่าง และक्रमัธยมการช่าง	2.74	1.00	2.33	0.98
12. การช่วยเหลือสมาคม/ชมรม วิชาชีพครูเพื่อสนับสนุนทาง วิชาการ	2.90	1.02	3.38	1.03
13. การเดินทางเพื่อการศึกษา	2.70	1.05	2.22	0.99

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกครูสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของครูสภาด้านบริการวิชาการเป็นรายข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ สำหรับสมาชิกครูสภาที่มีรายได้มาก มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการของครูสภาด้านวิชาการในรายข้อที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ การให้บริการห้องสมุดและศูนย์วิชาชีพครู การเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ การประกาศเกียรติคุณครูผู้มีผลงานดีเด่น การจัดประชุม

อบรมสัมมนา การจัดอบรมเพื่อการศึกษาระหว่างบิดาภคเรียนฤดูร้อน การช่วยเหลือสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู ส่วนรายข้ออื่น ๆ สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้มาก มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย

ขั้นตอนที่ 3 ปัญหาการจัดสวัสดิการและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

จากคำถามปลายเปิดในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบมา สมาชิกคุรุสภาผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 370 ราย ตอบแบบสอบถามตอนที่ 3 จำนวน 298 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.54 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เป็นสมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 191 ราย กับสมาชิกสังกัดโรงเรียนเอกชน จำนวน 107 ราย การเสนอปัญหามีข้อมูลโดยสรุปดังนี้

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของคุรุสภา อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดสวัสดิการในโอกาสต่อไป

ตาราง 21 สวัสดิการที่คุรุสภาควรจัดเพิ่มมากขึ้น

อันดับ	สวัสดิการในด้าน	จำนวน ร้อยละ ผู้เสนอ	มีข้อคิดเห็นและเสนอแนะ
1.	ด้านบริการอำนวยความสะดวก	224 42.26	เพิ่มการจัดรถจักรยานยนต์ รถยนต์ กระบะ การลดราคาค่าโดยสารประจำทาง การให้บริการห้องพักคุรุสภาทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด โดยจัดให้มีคุณภาพกว่าที่เป็นอยู่ จัดบริการลดราคาสินค้าในร้านค้าในต่างจังหวัด การจัดจำหน่ายเครื่องพิมพ์ดีด

ตาราง 21 (ต่อ)

อันดับ	สวัสดิการในด้าน	จำนวน ร้อยละ ผู้เสนอ	มีข้อคิดเห็นและเสนอแนะ
2.	ด้านที่อยู่อาศัย	131 24.50	ต้องการบ้านจัดสรรเพิ่มขึ้น เงินกู้เพื่อ ปลูกสร้างบ้านโดยผ่อนระยะยาวและ ดอกเบี้ยถูก ต้องการบ้านสำเร็จรูป ราคาถูก ครูสังกัดโรงเรียนเอกชน ต้องการความสะดวกในการค้าประกัน เงินกู้เพื่อปลูกสร้างบ้าน
3.	ด้านบริการวิชาการ	66 12.45	ต้องการทุนการศึกษา การวิจัย และ การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ สมาชิก
4.	ด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์ สมาชิก	55 10.37	ให้สิทธิแก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกสงเคราะห์ ต่าง ๆ ที่อายุเกิน 45 ปี
5.	ด้านสุขภาพ	54 10.18	การลดค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาล เอกชน การสร้างโรงพยาบาลคุรุสภา ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ตาราง 22 สวัสดิการที่ครูสภาควรจัดให้น้อยลง

อันดับ	สวัสดิการในด้าน	จำนวน ร้อยละ ผู้เสนอ	มีข้อคิดเห็นและเสนอแนะ
1.	ด้านบริการอำนวยความสะดวก สบาย	57 82.60	การจัดจำหน่ายสินค้าของครูสภาส่วน ใหญ่เป็นสินค้าเงินผ่อน ทำให้ครูมีหนี้สิน เพิ่มมากขึ้น สินค้าบางอย่างปลอมเฟียอ และคุณภาพไม่ดี เช่น เต้าไมโครเวฟ เครื่องดนตรีไฟฟ้า

ตาราง 23 สวัสดิการที่ครูสภาควรเลิกจัด

อันดับ	สวัสดิการในด้าน	จำนวน ร้อยละ ผู้เสนอ	มีข้อคิดเห็นและเสนอแนะ
1.	ด้านบริการอำนวยความสะดวก สบาย	24 53.33	ควรเลิกจัดสินค้าปลอมเฟียอ เช่น รถยนต์ เต้าไมโครเวฟ บ้านพักตากอากาศ การจัดนิชิมงคลสมรส
2.	ด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์ สมาชิก	10 22.22	ต้องการให้ครูสภาเลิกเก็บค่าบำรุงของ สมาชิก เพราะมองไม่เห็นประโยชน์ที่ ได้รับ
3.	ด้านที่อยู่อาศัย	5 11.11	บ้านที่ครูสภาจัดสรรมีราคาแพง คุณภาพ ไม่ดี การควบคุมการก่อสร้างไม่ดี และ ธนาคารคิดดอกเบี้ยแพง

ตาราง 23 (ต่อ)

อันดับ	สวัสดิการในด้าน	จำนวน ร้อยละ ผู้เสนอ	มีข้อคิดเห็นและเสนอแนะ
4.	ด้านบริการวิชาการ	5 11.11	เลิกจัดสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์ การเดินทางเพื่อการศึกษา

ข้อ 2 ข้อคิดเห็นในปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการของครูสภา

ตาราง 24 สวัสดิการของครูสภาที่เป็นปัญหาและข้อเสนอนแนะของสมาชิกครูสภา

อันดับ	สวัสดิการของครูสภา ที่เป็นปัญหา	จำนวน ร้อยละ ผู้ตอบ	ปัญหาและแนวทางเสนอแนะ
1.	ด้านบริการอำนวยความสะดวก	90 46.06	<u>ปัญหา</u> การให้บริการไม่ทั่วถึง มีขั้นตอน ยุ่งยาก สภาพสินค้าชำรุดไม่สมบูรณ์ การให้บริการหลังการขายไม่ได้ทำ อย่างต่อเนื่อง การจัดทำทะเบียนรถ ล่าช้า การส่งข่าวสารล่าช้า ทำให้ ขาดโอกาสในการจัดซื้อรถจักรยานยนต์ ไม่มีลิให้เลือก การหักเงินซ้ำซ้อนไม่ ประสานงานระหว่างหน่วยงาน หอพัก ครูสภาไม่เพียงพอ

ตาราง 24 (ต่อ)

อันดับ	สวัสดิการของครูสภา ที่เป็นปัญหา	จำนวน ร้อยละ ผู้ตอบ	ปัญหาและแนวทางเสนอแนะ
			<u>แนวทางแก้ไข</u> ครูสภาควรติดต่อกับ บริษัทจำหน่ายโดยตรง ควรอำนวยความสะดวกในเรื่องห้องพักแก่สมาชิก บริการให้รวดเร็ว เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง
2.	ด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์ สมาชิก	67 32.05	<u>ปัญหา</u> ความล่าช้าในการรับเงิน สวัสดิการสงเคราะห์ต่าง ๆ เช่น เงิน ช.พ.ค. ช.พ.ส. มีขั้นตอนสอบสวน ยุ่งยาก สมาชิกอายุเกิน 35 ปี ไม่มี โอกาสสมัคร <u>แนวทางแก้ไข</u> ครูสภาควรจัดการให้ รวดเร็ว นำเทคโนโลยี เช่น เครื่อง คอมพิวเตอร์มาใช้ตรวจสอบสมาชิก และเปิดโอกาสให้สมาชิกที่อายุเกินได้ สมัคร ช.พ.ค., ช.พ.ส.
3.	ด้านที่อยู่อาศัย	30 14.35	<u>ปัญหา</u> การกู้เงินเพื่อปลูกสร้างบ้านมี ขั้นตอนยุ่งยาก ครุลังกัดโรงเรียน เอกชนมีปัญหาเรื่องคนค้าประกันเงินกู้ และวงเงินที่ให้กู้น้อยเกินไป

ตาราง 24 (ต่อ)

อันดับ	สวัสดิการของครูสภา ที่เป็นปัญหา	จำนวน ร้อยละ ผู้ตอบ	ปัญหาและแนวทางเสนอแนะ
			ข้อเสนอแนะ ครูสภาควรรหาแหล่งเงินกู้ ที่มีดอกเบี้ยราคาถูกและผ่อนระยะยาว มาบริการแก่สมาชิก ควรจัดบริการ ด้านนี้อย่างจริงจัง เพราะสมาชิกส่วน ใหญ่ต้องการมีบ้านที่อยู่อาศัยเป็นของ ตนเอง

โดยสรุปข้อมูลในตอนที่ 3 สมาชิกครูสภาต้องการให้เพิ่มการจัดสวัสดิการทุกด้าน โดยจัดให้เพิ่มมากขึ้น จัดให้ตรงกับความต้องการของสมาชิกให้มากที่สุด สวัสดิการที่สมาชิกครูสภาต้องการให้ลดลงเป็นบางโครงการคือ สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย เพราะมีสิ่งไม่เพียงพอและไม่จำเป็น ก่อให้เกิดหนี้สินรุงรังตามมา ในการจัดสวัสดิการเจ้าหน้าที่ควรจัดประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงและให้ความสะดวกในการให้บริการโดยรวดเร็ว ครูสภาควรจัดกระจายสวัสดิการให้ถึงสมาชิกในส่วนภูมิภาคให้มากที่สุด เพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์เท่าเทียมกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษากับสมาชิกที่เป็นครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา
2. เพื่อสำรวจความต้องการและความคิดเห็นของสมาชิกคุรุสภาดังกล่าวแล้วที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับปรับปรุงการดำเนินการจัดสวัสดิการ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ และคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา

วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกคุรุสภา จำนวน 370 คน จำแนกตามสังกัดเป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 245 คน และครูสังกัดโรงเรียนเอกชน จำนวน 125 คน การสุ่มใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งพวก (Stratified Random Sampling) โดยคิดสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกทั้ง 2 สังกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสังกัด วุฒิ และ รายได้ของสมาชิก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า มีจำนวนทั้งสิ้น 47 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงทัศนะและ ข้อเสนอแนะของสมาชิกที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของคุรุสภา

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา ใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวม เป็นรายด้านและเป็นรายข้อ พร้อมทั้งทดสอบความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมสามัญศึกษากับสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน สมาชิกที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ทดสอบสมาชิกที่มีรายได้ต่างกันคือ สมาชิกที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 บาทลงมา และสมาชิกที่มีรายได้ 5,001 บาทขึ้นไป ใช้การทดสอบ t-test สำหรับค่าความแตกต่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบ F-test สำหรับค่าความแตกต่าง 3 กลุ่ม

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกคุรุสภาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา วิเคราะห์โดยการใช้อยู่ละของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการอภิปรายผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

1. สมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสุขภาพ ที่อยู่อาศัย อยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย สวัสดิภาพ และสงเคราะห์สมาชิกบริการวิชาการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2. สมาชิกคุรุสภาที่เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สวัสดิการด้านสุขภาพ สมาชิกสังกัดกรมสามัญศึกษาพึงพอใจน้อยที่สุด สำหรับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย บริการอำนวยความสะดวกสบาย บริการวิชาการ สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษาพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก สมาชิกคุรุสภาพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีความพึงพอใจปานกลางต่อการจัดสวัสดิการในทุก ๆ ด้าน และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาทั้ง 2 สังกัด พบว่า สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษากับสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการของคุรุสภาในทุก ๆ ด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

3. สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการโดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านสุขภาพอยู่ในเกณฑ์น้อย นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้าน สำหรับสมาชิกที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความพึงพอใจทุกด้านในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสุขภาพ ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในเกณฑ์น้อย นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้าน สำหรับสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการโดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์น้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านสุขภาพน้อยที่สุด มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย ด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย บริการวิชาการ อยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อ

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพ ด้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน ส่วนสวัสดิการด้านอื่น ๆ สมาชิกมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน โดยสมาชิกที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จะมีความพึงพอใจมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ในสวัสดิการด้านที่แตกต่างกัน ส่วนสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย สวัสดิภาพ และสงเคราะห์สมาชิก บริการวิชาการ สมาชิกที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

4. สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการของคุรุสภาแตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน โดยสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 บาทลงมา จะมีความพึงพอใจในสวัสดิการทุกด้านสูงกว่าสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้ 5,001 บาทขึ้นไป

5. ปัญหาสำคัญของการจัดสวัสดิการของคุรุสภาคือ การจัดบริการไม่ทั่วถึง ล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก การประชาสัมพันธ์ไม่ตีควรปรับปรุงงานในด้านนี้ให้มาก การกวตั้นให้เจ้าหน้าที่จัดการบริการด้วยความรวดเร็วและมีคุณภาพ ควรกระจายการจัดสวัสดิการของคุรุสภาออกสู่ภูมิภาคให้มากในทุก ๆ ด้าน เช่น การจัดบริการหอพัก โรงพยาบาล ควรหาทางประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบถึงการเก็บค่าบำรุงไปจากสมาชิก แล้วนำไปใช้ทำอะไร ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกส่วนใหญ่ต้องการรู้ สมาชิกต้องการให้ออกแบบสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของสมาชิกเป็นประจำเพื่อให้ผู้จัดสวัสดิการได้รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและความต้องการในการจัดสวัสดิการของคุรุสภา และจะได้นำปัญหาที่สมาชิกทั้งหลายไปปรับปรุงแก้ไขการจัดสวัสดิการที่มีอยู่ให้ตรงกับความต้องการของสมาชิกให้มากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภา จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กับสมาชิกคุรุสภาที่เป็นครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อต้องการทราบถึงความพึงพอใจของสมาชิกทั้ง 2 สังกัด ที่มีต่อการจัดสวัสดิการทั้ง 5 ด้านของคุรุสภา คือ ด้านสุขภาพ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย ด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก และด้านบริการวิชาการ และสำรวจความต้องการความคิดเห็นของสมาชิกคุรุสภาที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับปรับปรุงการดำเนินการจัดสวัสดิการ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. การจัดสวัสดิการด้านสุขภาพ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจของสมาชิกในการให้บริการของสถานพยาบาลของคุรุสภา การจัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ การติดต่อขอส่วนลดค่ารักษายาบาลในโรงพยาบาลเอกชน การลดค่ารักษายาบาลของโรงพยาบาลของคุรุสภา การให้บริการอบรมเกี่ยวกับสุขภาพ สวัสดิการเหล่านี้สมาชิกมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยที่สุด ทั้งนี้สมาชิกเห็นว่าสถานพยาบาลของคุรุสภามีเฉพาะในส่วนกลาง ไม่ได้จัดบริการสมาชิกตามต่างจังหวัด ดังนั้นสมาชิกตามจังหวัดอื่น ๆ จึงไม่ค่อยมีโอกาสดังกล่าวได้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเรียกร้องในการจัดประชุมสัมมนาสมาคมวิชาชีพครูครั้งที่ 1 (เจริญ มลิินทร์. 2526 : 39) ซึ่งต้องการให้จัดบริการด้านการรักษายาบาลที่สะดวกและรวดเร็ว ให้ขยายการให้บริการไปสู่ส่วนภูมิภาคด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย กะทา (2530 : 74) พบว่า ควรจัดให้มีสถานพยาบาลเพื่อรักษาแก่สมาชิกทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศงามชมภู (2531 : 69) พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่เป็นข้าราชการครูและสมาชิกคุรุสภา

เพราะสมาชิกที่มีรายได้น้อย ย่อมต้องพึ่งบริการที่สะดวกและถูกกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาก็ยังอยู่ในเกณฑ์น้อยถึงน้อยที่สุด จะต้องหาทางแก้ไข ปรับปรุงอีกมาก โดยเฉพาะสมาชิกให้ข้อเสนอแนะว่าคุรุสภาควรกระจายบริการด้านนี้ออกสู่ส่วนภูมิภาคให้มาก ควรจัดหาส่วนลดในการรักษาพยาบาลเอกชนเพิ่มขึ้นให้มากกว่านี้

2. สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การจัดบริการด้านที่อยู่อาศัยยังเป็นที่พึงพอใจของสมาชิกอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งที่ความต้องการต่อสวัสดิการด้านนี้ของสมาชิกทั้งสองสังกัดอยู่ในอันดับแรก สมาชิกคุรุสภาที่เป็นข้าราชการครู มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านนี้น้อยกว่าสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชนในทุก ๆ ข้อ ซึ่งความต้องการด้านนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพบูลย์ วิสัยจร (2523 : 96) และงานวิจัยของประกาศ งามชมภู (2531 : 71) พบว่า การสร้างบ้านให้สมาชิกเข้าชื่อ เป็นความต้องการที่สมาชิกทุกสังกัดต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 149) พบว่า ความต้องการด้านที่อยู่อาศัยเป็นความต้องการที่สูงมาก และเป็นความต้องการของสมาชิกทุกสังกัด

เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน พบว่า สมาชิกที่มีวุฒิทางการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน โดยเฉพาะในด้านการสร้างบ้านจัดสรรให้สมาชิกได้เข้าชื่อ การสร้างบ้านสำเร็จรูปจำหน่ายแก่สมาชิกโดยสมาชิกที่มีวุฒิต่ำกว่า จะมีความพึงพอใจมากกว่า แต่สำหรับสวัสดิการโครงการเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์เพื่อปลูกสร้างบ้าน โครงการบวหลวงเพื่อครู สมาชิกมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะสมาชิกทุกสังกัดต่างก็มีความต้องการด้านนี้มากพอ ๆ กัน

เมื่อดูผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านรายได้ของสมาชิก พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้ต่างกันคือ สมาชิกที่มีรายได้ 5,000 บาทลงมา มีความพึงพอใจมากกว่าสมาชิก

ที่มีรายได้ 5,001 บาทขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกาศ งามชมภู (2531 : 77) เพราะสมาชิกที่มีรายได้น้อยย่อมต้องการพึ่งบริการหรือสวัสดิการที่ให้ความช่วยเหลือในทางเศรษฐกิจ

จากการสำรวจความต้องการของสมาชิกทั้งสองสังกัด พบว่า ความต้องการให้เพิ่มสวัสดิการในด้านนี้อยู่เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าความต้องการด้านที่อยู่อาศัยเป็นความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 149 - 151)

3. การจัดสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างจากสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน โดยสมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย ขณะที่สมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จากการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายด้านของสมาชิกทั้งสองสังกัด พบว่า มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประกาศ งามชมภู (2531 : 73) และงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 151) สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างทางวุฒิการศึกษาต่อการจัดสวัสดิการด้านนี้ พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน แสดงว่าการที่สมาชิกที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย ทั้งนี้เพราะความต้องการของสมาชิกในด้านนี้อยู่ในเกณฑ์เดียวกัน คือ ปานกลางตามผลการวิจัย แสดงว่า สวัสดิการดังกล่าวยังมีผลต่อความจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวันที่ต้องใช้เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเช่นเดียวกัน

สำหรับความต้องการของสมาชิกที่ต้องการให้จัดเพิ่มขึ้นในด้านนี้เป็นอันดับที่ 2 ทั้งนี้สมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบริการด้านนี้ยังน้อยและไม่ทั่วถึง ปัญหาที่สมาชิกพบคือความยุ่งยากในการหาคนค้าประกันซื้อรถเงินผ่อนของคุรุสภาที่ต้องใช้ข้าราชการค้าประกัน

ให้ ปัญหาเพิ่มการจัดสวัสดิการด้านหอพักครูสภาและควรจัดให้มีในต่างจังหวัดด้วย ปัญหาเหล่านี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย กะทา (2530 : 74) และสนั่น พาหอม (2530 : 17)

4. สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกครูสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างจากสมาชิกสังกัดโรงเรียนเอกชน โดยสมาชิกสังกัดโรงเรียนเอกชน จะมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนสมาชิกสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อย่างไรก็ตามการจัดสวัสดิการด้านนี้ก็เป็นที่ยอมรับของสมาชิกครูสภาว่าได้รับประโยชน์จากครูสภา

การเปรียบเทียบความแตกต่างของวุฒิการศึกษาต่อการจัดสวัสดิการด้านนี้ พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน แสดงว่าสมาชิกที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับความพึงพอใจ ดังนั้นสมาชิกส่วนใหญ่จึงยังต้องการให้มีสวัสดิการด้านนี้อยู่ทุกสังกัด ดังวิจัยของสนั่น พาหอม (2530 : 17)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมาชิกที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิกแตกต่างกัน โดยสมาชิกรายได้ 5,000 บาทลงมา มีความพึงพอใจด้านนี้มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,001 บาทขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการครูสภา (2532 : 149 - 151)

สำหรับสวัสดิการด้านนี้ที่สมาชิกต้องการให้จัดเพิ่มขึ้น คือ การให้ทุนการศึกษา แก่บุตรสมาชิก การจัดหาที่พักช่วยเหลือสมาชิกกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม การให้การช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่สมาชิก การให้การช่วยเหลือด้านรายได้ที่เป็นธรรม

5. สวัสดิการด้านบริการวิชาการ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกครูสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านนี้มากกว่าสมาชิกครูสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา เพราะส่วนมากครูโรงเรียนเอกชนนั้นยังต้องพึ่งพาอาศัยการสอบหรือการอบรมเพื่อเพิ่มวุฒิ ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 149 - 151) ดังนั้นการจัดสวัสดิการด้านนี้จึงเห็นควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ ด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ประภาศงามชมภู (2531 : 74) ที่พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิต่ำ มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิสอง ทั้งนี้เพราะปัจจุบันนี้สมาชิกคุรุสภาส่วนใหญ่จบปริญญาตรีกันแทบทั้งสิ้น สวัสดิการที่คุรุสภาจัดอยู่นั้นเป็นสวัสดิการที่ให้แก่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ดังนั้นจึงไม่ก่อประโยชน์แก่สมาชิกเหมือนเมื่อก่อนนี้ที่สมาชิกมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรียังมีความต้องการและจำเป็นจึงเห็นประโยชน์มากกว่าปัจจุบัน ดังนั้นคุรุสภาควรจะเลิกจัดการให้บริการด้านวิชาการที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมาเป็นการให้บริการด้านวิชาการที่เกิดประโยชน์แก่สมาชิก เช่น การอบรม O.C. การเขียนผลงานทางวิชาการ เหล่านี้เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านนี้แตกต่างกัน โดยสมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการด้านนี้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532 : 176 - 177) ที่สมาชิกคุรุสภาต้องการให้จัดอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และให้ความช่วยเหลือในด้านสื่อการสอน ให้ทุนการศึกษาแก่ครู การให้ความช่วยเหลือทางด้านนี้จะก่อประโยชน์ให้แก่สมาชิกที่มีรายได้น้อยคือ รู้จักการผลิตสื่อการสอนใช้เอง ซึ่งเป็นการลงทุนน้อยเป็นการช่วยเหลือทางวิชาการแก่ครู การให้ทุนการศึกษาหรือทุนวิจัยแก่ครู ก็จะเป็นกำลังใจในการประกอบอาชีพแก่สมาชิกคุรุสภา กระตุ้นสมาชิกให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะก่อประโยชน์แก่ตัวเด็กนักเรียนต่อไป

สรุปผลโดยรวม จากการสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาทั้ง 2 สังกัดที่มีต่อการจัดสวัสดิการทั้ง 5 ด้านของคุรุสภา ได้ดังนี้

1. การจัดสวัสดิการด้านสุขภาพ สมาชิกคุรุสภามีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยที่สุด คุรุสภาควรจัดบริการประสานงานกับโรงพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน โดยให้สมาชิกได้รับส่วนลดในการรักษายาบาลให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะ

ตามต่างจังหวัด เพราะสมาชิกคุรุสภาส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ตามต่างจังหวัดเสียส่วนมาก ควรจัดบริการตรวจสอบสภาพประจำปีแก่สมาชิกเป็นประจำ

2. การจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย ความต้องการด้านที่อยู่อาศัยเป็นความต้องการของสมาชิกคุรุสภาทุกสังกัดและอยู่ในระดับสูง แต่คุรุสภาจัดให้สมาชิกได้ไม่ทั่วถึงและความพึงพอใจของสมาชิกยังอยู่ในเกณฑ์น้อย ควรมีการริบเร่งดำเนินการปรับปรุงและจัดทำโครงการอย่างจริงจัง เพื่อให้สมาชิกมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและมีความมั่นคงในอาชีพ

3. การจัดสวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย สมาชิกมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เพราะสวัสดิการบางอย่าง เช่น รถจักรยานยนต์ยังเป็นที่ต้องการของครูที่อยู่ในต่างจังหวัด แต่คุรุสภาควรเลือกจัดเฉพาะโครงการที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก ลดความฟุ่มเฟือยและภาระหนี้สินของครูลงกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้

4. การจัดสวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก บริการด้านนี้สมาชิกยังต้องการและคุรุสภาจัดดำเนินการต่อไป เป็นที่ยอมรับของสมาชิกทุกสังกัดและควรปรับปรุงการดำเนินงานให้สะดวกรวดเร็วขึ้น

5. การจัดสวัสดิการด้านบริการวิชาการ คุรุสภาควรให้ทุนการวิจัย และเพิ่มการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกโดยเฉพาะจัดให้ทั่วถึงในต่างจังหวัด พร้อมกับจัดการประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารแก่สมาชิกอยู่เสมอ จะทำให้สมาชิกเข้าใจการดำเนินงานของคุรุสภาดีขึ้น จะมีผลในด้านการดำเนินงานของคุรุสภาได้ดียิ่งขึ้น

บุคลากรสำคัญ คือ คณะกรรมการคุรุสภาทั้งส่วนกลาง จังหวัด และอำเภอ ควรจะดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะงานจะสำเร็จลงได้ก็จะต้องเป็นความตั้งใจจริงของคณะบุคคล พร้อมทั้งจะยอมรับปัญหาและแก้ไขอุปสรรคทุกขั้นตอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับครุสภา

จากผลการวิจัย แสดงถึงความพึงพอใจของสมาชิกครุสภาในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีความพึงพอใจสรุปผลโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์น้อย ดังนั้นครุสภาจึงควรต้องปรับปรุงการจัดสวัสดิการทุกด้านให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้สนองความต้องการและให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก ปรับปรุงระบบการทำงาน ค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

1. สวัสดิการด้านสุขภาพ

สมาชิกครุสภามีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย ทั้งนี้เพราะสมาชิกต้องการให้การจัดสวัสดิการด้านนี้กระจายออกสู่ส่วนภูมิภาคให้มากที่สุด เพราะสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในส่วนภูมิภาค ครุสภาควรจะประชาสัมพันธ์งานด้านนี้ให้สมาชิกได้ทราบและรับบริการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพิ่มการให้บริการแก่สมาชิกให้มากกว่านี้ เช่น การจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ บริการแก่สมาชิก การขอส่วนลดค่ารักษายาบาลของเอกชนในส่วนภูมิภาค ควรทำอย่างจริงจัง เพื่อจะได้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกส่วนใหญ่ซึ่งมีรายได้น้อย

2. สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

สมาชิกครุสภามีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้ง ๆ ที่ความต้องการทางด้านนี้มากเป็นอันดับแรก ครุสภาควรหาทางจัดบริการด้านนี้เพื่อสนองความต้องการของสมาชิก โดยพยายามหาทางช่วยเหลือสมาชิกให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง จัดทำบ้านจัดสรรให้สมาชิกได้เช่าซื้อในราคาถูกและมีความทนทาน มีการควบคุมดูแลการก่อสร้างอย่างใกล้ชิดเพื่อเป็นบริการที่ดีแก่สมาชิก หาแหล่งเงินกู้ที่คิดดอกเบี้ยราคาถูก ดอกเบี้ยระยะยาวแก่สมาชิก ซึ่งเป็นการให้บริการแก่สมาชิกครุสภาทุกสังกัดโดยเท่าเทียมกัน และขอให้คณะกรรมการครุสภาดำเนินงานอย่างจริงจัง

3. สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย

สมาชิกคุรุสภามีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงเกณฑ์น้อย เพราะความต้องการด้านนี้ยังเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน และในหน้าที่การงาน แต่คุรุสภาควรลดความเป็นคนกลางในการจัดจำหน่ายสินค้า ควรติดต่อกับร้านค้าโดยตรงไม่ต้องผ่านคนกลาง จะได้สินค้าราคาถูกแก่สมาชิกคุรุสภา ควรเลือกหาสินค้าที่จำเป็นจริง ๆ ในการดำรงชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่การงานมาจำหน่าย ลดสินค้าฟุ่มเฟือยและก่อให้เกิดหนี้แก่สมาชิกคุรุสภา

4. สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก

สมาชิกมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงในเกณฑ์มาก เพราะส่วนใหญ่ที่จัดสวัสดิการด้านนี้สนองความต้องการของสมาชิก แต่สิ่งที่สมาชิกคุรุสภาต้องการให้แก้ไขและควรเพิ่มบริการขึ้น คือ การเพิ่มทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิกคุรุสภา การเปิดโอกาสให้สมาชิกคุรุสภาที่อายุเกิน 35 ปีสมัครเป็นสมาชิกสงเคราะห์ต่าง ๆ ได้

5. สวัสดิการด้านวิชาการ

สมาชิกคุรุสภามีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อยถึงเกณฑ์ปานกลาง คุรุสภาควรปรับปรุงการจัดสวัสดิการให้การให้บริการห้องสมุดหรือแหล่งความรู้ต่างจังหวัด เพราะสมาชิกแต่ละจังหวัดจะได้ใช้บริการได้ และเกิดประโยชน์แก่สมาชิกคุรุสภาในจังหวัดโดยตรง ควรเพิ่มข่าวคราวการให้บริการแก่สมาชิก จัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง บริการทางวิชาการควรปรับปรุงให้ทันสมัย ยกเลิกบริการที่สมาชิกหมดความต้องการ ได้แก่ การอบรม อ.ศ.ร. การสอบชุด พ.ม. พ.กศ. ครูประถม มัธยมศึกษา ข่าง จัดเพิ่มงานการให้ทุนการศึกษาแก่สมาชิกคุรุสภา การให้ทุนการวิจัย การสนับสนุนและส่งเสริมงานทางวิชาการโดยเปิดการอบรม ให้ทุน จัดพิมพ์เอกสารความรู้เผยแพร่แก่สมาชิก จัดพิมพ์เอกสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของคุรุสภาให้ถึงมือสมาชิกให้มากที่สุด

นอกจากนี้แล้ว โดยภาพรวมสมาชิกคุรุสภาเห็นว่าเจ้าหน้าที่คุรุสภาปฏิบัติงานล่าช้า ไม่อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกผู้รับบริการ ดังนั้นจึงเห็นควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการแก่สมาชิก จัดอบรมความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกและแนะนำแก่ผู้มา

รับบริการให้ได้รับความสะดวกและรวดเร็ว คุรุสภาควรลดขั้นตอนการดำเนินงานโดยการให้อำนาจแก่ส่วนภูมิภาคดำเนินการแทน เช่น การออกบัตรสมาชิกตลอดชีพ เป็นต้น และที่สำคัญที่สุดคือ คุรุสภาควรมีการสำรวจความต้องการของสมาชิกเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการของสมาชิกที่แท้จริง มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานทุกสิ้นปี เพื่อจะได้ทราบถึงผลสำเร็จของงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และหาวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ และสนองความต้องการของสมาชิกให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะจัดทำวิจัยกับสมาชิกคุรุสภาทุกจังหวัด เพื่อจะได้มีข้อมูลทางด้านการจัดสวัสดิการเพิ่มขึ้น
2. ควรศึกษาการจัดสวัสดิการเฉพาะด้านลึกลงไป เพื่อดูความต้องการจัดสวัสดิการในแต่ละด้านเหล่านั้นว่า มีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการแต่ละด้าน และจัดให้ตรงกับความต้องการของสมาชิก
3. ควรทำการศึกษาโดยตรงเฉพาะโครงการในสวัสดิการด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดความต้องการที่แท้จริง จะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานในโครงการนั้น ๆ ให้เหมาะสมและประสบความสำเร็จให้มากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีติลล. ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนการพิมพ์, 2529.
- เกศินี หงส์นันท์. การบริหารบุคคลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2528.
- จรรยา มิลินทร์. รายงานประชุมสัมมนาสมาคมวิชาชีพครูครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- ชลิต พูลศิลป์. ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ชัยวัฒน์ พลภักดี และคนอื่น ๆ. "กฎหมายและระเบียบใหม่," วารสารข้าราชการ. 34(4) : 79 - 81 ; กรกฎาคม - สิงหาคม 2532.
- เชิดศักดิ์ โฉवासินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.
- दनัย บุญนาค. "ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของข้าราชการ," วารสารข้าราชการ. 29(12) : 21 - 28 ; ธันวาคม 2527.
- ธงชัย กะทา. ความคิดเห็นของสมาชิกคุรุสภาจังหวัดอุบลราชธานีต่อโครงสร้างและบทบาทของคุรุสภา. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- นันทา นิยมศิริจันทร์. คุรุสภาอำนวยความสะดวกสมาชิกอย่างไรบ้าง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2518.
- นิยม ศรีวิเศษ. ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการส่วนจังหวัด ตำแหน่งครูเขตการศึกษา 9. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

- ประกาศ งามชมภู. ความพึงพอใจของครูสภาในจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อการจัดสวัสดิการของครูสภา. วิทยานิพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ประชุม รอดประเสริฐ. การบริหารบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ประมิน วังศรี. การคุ้มครองการทำงานและสวัสดิการครูโรงเรียนเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ฝ่ายสวัสดิการ, 2532.
- ประวิณ ณ นคร. "สวัสดิการแรงงาน : ด้อยหรือเด่นกว่าสวัสดิการข้าราชการ," วารสารข้าราชการ. 29(12) : 13 - 19 ; ธันวาคม 2527.
- ประคัลต์ นิยากร. สภาพความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.
- เพ็ญศรี วายวานนท์ และเลขา วัลไพจิตร. รายงานการวิจัยผลประโยชน์เกื้อกูลของข้าราชการและลูกจ้าง. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2532.
- ไพบุลย์ วิสัยจร. ขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- พิญโญ สาธร. การบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- มัญญ นุญเชิด. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อัดสำเนา.
- ยุวดี อรุณรักษ์. "คำตอบจากญี่ปุ่น," วิจัยสนเทศ. 8(89) : 34 - 35 ; กุมภาพันธ์ 2531.

รุ่ง แก้วแดง. "จากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน," วารสารการศึกษาเอกชน. 1(5) : 3 ; สิงหาคม 2531.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2531.

เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครู. รายงานการวิจัยฝ่ายติดตามและประเมินผล กองมาตรฐานวิชาชีพครู, 2532.

_____. ทัศนะของสมาชิกคุรุสภาเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านวิชาการของคุรุสภา.

กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2532.

_____. นโยบายและแนวทางของคุรุสภาที่จะสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพครู 97 ปี กระทรวงศึกษาธิการ 1 เมษายน 2532. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

_____. พระราชบัญญัติครู ระเบียบ และหลักเกณฑ์ของคุรุสภา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

_____. รายงานการวิจัยทัศนคติของสมาชิกคุรุสภาเกี่ยวกับการส่งเสริมทางด้านวิชาการของคุรุสภา. แผนวิจัยวางแผนและประเมินผล กองวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครู, พฤศจิกายน 2523.

_____. รายงานประจำปี 2530. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2531.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. คู่มือการเขียนบทนิพนธ์ รายงานภาคินิพนธ์ และปริญยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัทสยาม จำกัด, 2530.

สมุทร นุชนาก. "สภาพครูจังหวัดลพบุรี," วิจัยสนเทศ. 8(89) : 1 - 6 ; กุมภาพันธ์ 2531.

สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหารบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

สำเร็จ นิลประดิษฐ์. "สภาพภาพของครูโรงเรียนเอกชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 23(6) : 48 - 51 ; สิงหาคม - กันยายน 2532.

- สุนัย เสี่ยงมศักดิ์. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดสวัสดิการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. ปรินญาณพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สุนัตรา เพชรมณี. "บัญชี 3," ข้าราชการ. 28(6) : 23 - 29 ; มิถุนายน 2526.
- สุนทร ศรีรักษา. "ท่านเป็นนักบริหารที่ยึดทฤษฎี X หรือ Y หรือ Z," วารสารมิตรครู.
26(2) : 18 - 21 ; พฤศจิกายน 2527.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. "ทำไมต้องมืองค์การครู," วิทยาจารย์. 76(2) : 66 - 80 ;
เมษายน - มิถุนายน 2520.
- _____. "สถาบันอาชีวะครู," ประชาศึกษา. 27(8) : 12 - 15 ; มีนาคม
2519.
- _____. นักบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2520.
- สุรพล อรุณรัตน์. รายงานการวิจัยเรื่องสถานภาพครูจังหวัดอุทัยธานี. ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดอุทัยธานี, 2529 - 2530. อัดสำเนา.
- สมยศ นาวิการ. การพัฒนางานองค์การ. กรุงเทพฯ : สมหมายการพิมพ์, 2524.
- _____. การพัฒนางานองค์การและการจูงใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2527.
- _____. การบริหาร. กรุงเทพฯ : สมหมายการพิมพ์, 2524.
- อนวัช จีรประสาธน์. "เปิดโลกสวัสดิการ," วารสารข้าราชการ. 34(4) : 15 -
18 : กรกฎาคม - สิงหาคม 2532.
- อรุณ รักธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์ในการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- อาภรณ์ บางเจริญพงศ์. มโนภาพและความคาดหวังของครูที่มีต่อครูสภา. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- อารีรัตน์ หิรัญโร. แบบผู้นำที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและความพอใจในการทำงานของอาจารย์
ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปรินญาณพนธ์ กค.ด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

Dwivedi, R.S. Management of Human Resource. New Delhi : Oxford & IBH, 1982.

Good, Carter Vicler. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw-Hill Book Company, 1973.

Herzberg, Frederick, et al. The Motivation to Work. New York : John Wiley and Son, Inc., 1959.

Maslow, Abraham H. Motivation and Personality. New York : Harper and Row, 1954.

McGrager, Douglas. The Human Side of Enterprise. New York : McGraw-Hill Book Company, 1960.

ภาคผนวก

(สำเนา)

ที่ นม 0030/1530

สำนักงานครุสภาจังหวัดนครราชสีมา

ถนนมหาไถย นม 30000

8 ตุลาคม 2533

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

เนื่องจาก นางประทีป แส่นปัญญา ตำแหน่งผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอห้วยแถลง ปัจจุบันเป็นนิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้อยู่ระหว่างทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ครบถ้วนตามหลักสูตรดังกล่าว ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจของสมาชิกครุสภาจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของครุสภา" โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผลการวิจัยไปเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการจัดสวัสดิการของครุสภาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึงตามความต้องการของสมาชิกครุสภาทุกสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์ให้สมาชิกครุสภาในสังกัดของท่านตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้ และโปรดส่งกลับคืนผู้วิจัยตามที่อยู่บนซองบรรจุเอกสารที่ผู้วิจัยส่งมาพร้อมนี้แล้ว และหากท่านกรุณาส่งกลับคืนด้วยความรวดเร็วก็จะทำให้ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลได้รวดเร็ว ทำให้วิจัยสำเร็จเร็วขึ้น จึงขอความอนุเคราะห์ดังกล่าว ขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บุญเรือง ตันยา

(นายบุญเรือง ตันยา)

เจ้าหน้าที่ครุสภาจังหวัดนครราชสีมา

(สำเนา)

ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

8 ตุลาคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

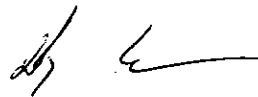
เรียน สมาชิกคุรุสภาที่เคารพ

ด้วยดิฉัน นางประทีป แสสนปัญญา นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา เพื่อนำผลการวิจัยเรื่องนี้เสนอคุรุสภาจังหวัดนครราชสีมา เป็นแนวทางการพิจารณาประกอบการพัฒนา ปรับปรุงงานการจัดสวัสดิการของคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมา ให้เจริญก้าวหน้า และเป็นไปตามความต้องการของสมาชิกทั้งหลายต่อไป

ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลที่ท่านตอบตรงกับความเป็นจริงเท่านั้น จึงจะทำให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ และเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการจัดสวัสดิการของคุรุสภา และขอเรียนว่าข้อมูลนี้จะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อโรงเรียน หน่วยงาน คณะครูหรือตัวท่านเองแต่อย่างใด เพราะผู้วิจัยมุ่งศึกษาเป็นส่วนรวมเท่านั้น

อนึ่งแบบสอบถามนี้ เมื่อตอบเสร็จแล้ว กรุณานำไปมอบให้ผู้แจกแบบสอบถามเพื่อรวบรวมส่งผู้วิจัยต่อไป ขอขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางประทีป แสสนปัญญา)

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลที่ท่านแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อการจัดสวัสดิการของครูสภา ทั้งการจัดสวัสดิการของครูสภา ส่วนกลาง และการจัดสวัสดิการของคณะกรรมการครูสภาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาหาทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานด้านการจัดสวัสดิการของครูสภาให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของสมาชิกส่วนรวมในจังหวัดนครราชสีมา

แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด แต่เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเท่านั้น ขอให้ท่านตอบอย่างตรงไปตรงมากับความคิดเห็น ความรู้สึก ความเข้าใจ และข้อเท็จจริงมากที่สุดเท่าที่จะเป็นได้ คำตอบของท่านจะมีประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุงงานด้านการจัดสวัสดิการของครูสภายิ่งขึ้น

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการจัดสวัสดิการของครูสภาทั้ง 5 ด้าน

ตอนที่ 3 ทศนะและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของครูสภา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ปัจจุบันท่านเป็น

☐ ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา

☐ ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชน

2. ท่านมีวุฒิการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

3. ท่านมีรายได้ต่อเดือน (เฉพาะเงินเดือน)

- ☐ ไม่เกิน 5,000 บาท
- ☐ 5,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาทั้ง 5 ด้าน
ข้อต่อไปนี้เป็นกิจกรรมที่คุรุสภาจัดบริการให้แก่สมาชิกเพื่อเป็นสวัสดิการที่มีอยู่ใน
ปัจจุบัน โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับหมายเลขที่แทนระดับความ
พึงพอใจของท่านดังต่อไปนี้

หมายเลข 5 ถ้าท่านพึงพอใจในสวัสดิการนั้นมากที่สุด

หมายเลข 4 ถ้าท่านพึงพอใจในสวัสดิการนั้นมาก

หมายเลข 3 ถ้าท่านพึงพอใจในสวัสดิการนั้นปานกลาง

หมายเลข 2 ถ้าท่านพึงพอใจในสวัสดิการนั้นน้อย

หมายเลข 1 ถ้าท่านพึงพอใจในสวัสดิการนั้นน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ทำนพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการต่อไปนี้เพียงใด

สวัสดิการของครูสภา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. สวัสดิการด้านสุขภาพ					
1.1 การให้บริการของสถานพยาบาลของ ครูสภามีความเหมาะสม.....					
1.2 การจัดหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่เพื่อ บริการสมาชิกมีความเหมาะสม.....					
1.3 การติดต่อขอส่วนลดค่ารักษายาบาล ของโรงพยาบาลเอกชนให้แก่สมาชิก เหมาะสม.....					
1.4 การลดค่ารักษายาบาลของสถานพยาบาล ครูสภามีความเหมาะสม.....					
1.5 การนำไปเสริมค่ารักษายาบาลของ ครูสภาไปเบิกค่ารักษายาบาลจากต้น สังกัด.....					
1.6 การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย.....					
1.7 การให้บริการตอบคำถามด้านสุขภาพแก่ สมาชิกในวารสารข่าวครูสภา.....					
1.8 การให้บริการอบรมเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ของครูสภา.....					

สวัสดิการของครูสภา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2. สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย					
2.1 การสร้างบ้านจัดสรรให้แก่วรรณิกเข้าซื้อ.....					
2.2 การสร้างบ้านสำเร็จรูปราคาถูก จำหน่ายแก่วรรณิก.....					
2.3 การจัดโครงการเงินกู้จากธนาคาร พาณิชย์เพื่อปลูกสร้างบ้าน.....					
2.4 โครงการช่วยเหลือเพื่อครูมีความเหมาะสม.....					
3. สวัสดิการด้านบริการอำนวยความสะดวกสบาย					
3.1 การจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ราคาถูก กว่าท้องตลาดและเงินผ่อน.....					
3.2 การจัดจำหน่ายรถยนต์กระบะราคาถูก กว่าท้องตลาดและเงินผ่อน.....					
3.3 การจัดจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ราคาถูกกว่าท้องตลาดและเงินผ่อน.....					
3.4 การจัดจำหน่ายเครื่องพิมพ์ดีดราคาถูก กว่าท้องตลาดและเงินผ่อน.....					
3.5 การจัดจำหน่ายเครื่องดนตรีราคาถูก กว่าท้องตลาดและเงินผ่อน.....					
3.6 การจัดจำหน่ายเครื่องกรองน้ำราคาถูก กว่าท้องตลาดและราคาเงินผ่อน.....					

สวัสดิการของครูสภา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3.7 การจัดการลดราคาสินค้าของร้านค้า ในเครือของครูสภา.....					
3.8 การจัดการบริการห้องพักของครูสภาได้รับ ความสะดวกสบายและราคาเหมาะสม.....					
3.9 จัดบริการบ้านพักตากอากาศที่จังหวัด ชลบุรีมีความเหมาะสม.....					
3.10 การให้บริการลดค่าโดยสารรถไฟแก่ สมาชิก.....					
3.11 การให้การใช้สถานที่ประชุมอบรมแก่ สมาชิก.....					
3.12 การให้บริการในการจัดพิธีทำการ มงคลสมรส.....					
3.13 การให้บริการรถยนต์ของครูสภาใน กรุงเทพมหานคร.....					
3.14 การให้บริการจัดรถยนต์โดยสารแก่ สมาชิกไปต่างจังหวัด.....					
4. สวัสดิการด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก					
4.1 การฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อ สมาชิกถึงแก่กรรม (ช.พ.ค.).....					

ส่วลติการของครุสภา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4.2 การจัดการนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อ สมาชิกกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม (ช.พ.ส.)					
4.3 การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิก.....					
4.4 การช่วยเหลือครุอาวุโสโดยมูลนิธิช่วย ครุอาวุโสในพระบรมราชูปถัมภ์.....					
4.5 การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบอัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติ.....					
4.6 การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยจากการ ก่อนการร้ายชายแดน.....					
4.7 การให้การช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่สมาชิก.....					
4.8 การให้การช่วยเหลือด้านรายได้ที่เป็น ธรรมแก่สมาชิก.....					
5. ส่วลติการด้านบริการวิชาการ					
5.1 การให้บริการห้องสมุดและศูนย์วิชาชีพรู ของครุสภา.....					
5.2 การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัย ที่เกี่ยวกับการศึกษาและวิชาชีพรู.....					
5.3 การแจกวารสารข่าวครุสภาแก่สมาชิก.....					

สวัสดิการของครูสภา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
5.4 การจัดเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ ได้แก่ ประชาศึกษา วิทยากร การ ศึกษานอกโรงเรียน แก่ห้องสมุดของ โรงเรียน.....					
5.5 การจัดอบรมครูเพื่อส่งเสริมความ ก้าวหน้าทางวิชาการ.....					
5.6 การให้รางวัลประกาศเกียรติคุณครูผู้มี ผลงานดีเด่น.....					
5.7 การจัดประชุม อบรม สัมมนา ของครู ในวาระต่าง ๆ.....					
5.8 การจัดอบรมเพื่อการศึกษาระหว่างปี ภาคเรียนภาคฤดูร้อน.....					
5.9 การจัดสอนวิชาชุดครูทางไปรษณีย์และ วิทยุกระจายเสียง.....					
5.10 การจัดพิมพ์ตำราวิชาชุดครูต่าง ๆ เพื่อ เผยแพร่และจำหน่ายแก่สมาชิก.....					
5.11 การจัดอบรมครูกรรมการช่างและ มัชฌมการช่าง.....					

สวัสดิการของครูสภา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
5.12 การช่วยเหลือสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู เพื่อสนับสนุนการอบรมสัมมนาทาง วิชาการ.....					
5.13 การเดินทางเพื่อการศึกษาของสมาชิก ครูสภา.....					

ตอนที่ 3 ทักนะและข้อเสนอแนะของสมาชิกเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของครุสภา

ข้อ 1 กรุณาระบุข้อความแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของครุสภา อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดสวัสดิการในโอกาสต่อไป

1. สวัสดิการที่ครุสภาควรจัดเพิ่มมากขึ้น คือ.....

.....

2. สวัสดิการที่ครุสภาควรจัดให้น้อยลง คือ.....

.....

3. สวัสดิการที่ครุสภาควรเลิกจัด คือ.....

.....

ข้อ 2 โปรดใช้ข้อคิดเห็นถึงปัญหาและอุปสรรคข้อบกพร่องในการจัดสวัสดิการของครุสภา

1. สวัสดิการของครุสภาที่มีปัญหา คือ.....

.....

2. มีปัญหาในด้าน.....

.....

3. แนวทางแก้ไขที่ท่านเสนอแนะ คือ.....

.....

ขอขอบพระคุณ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางประทีป แสงปัญญา
เกิดวันที่	19 เมษายน 2493
สถานที่เกิด	อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 2 ซอยมิตรภาพ 19 ถนนมิตรภาพ ต.ในเมือง จ.นครราชสีมา
ตำแหน่งปัจจุบัน	ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอพุทธมณฑล จ.นครปฐม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2500	ป.4 โรงเรียนโยธินนุกูล จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2503	ม.3 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2509	ม.ศ.3 โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2511	ป.กศ. โรงเรียนฝึกหัดครูชนบท กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2517	กศ.บ. (ชีววิทยา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2534	กศ.ม. (บริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2513	ครูโรงเรียนบ้านนากลาง อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
พ.ศ. 2522	ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอกันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ
พ.ศ. 2534	ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอพุทธมณฑล จ.นครปฐม
พ.ศ. 2534	ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอเปือยน้อย จ.ขอนแก่น

พึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภา

บทคัดย่อ

ของ

ประทีป แสงปัญญา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2534

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกคุรุสภาที่เป็นข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา กับสมาชิกคุรุสภาที่เป็นครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดสวัสดิการของคุรุสภาทั้ง 5 ด้านคือ ด้านสุขภาพ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านบริการ อำนวยความสะดวกสบาย ด้านสวัสดิภาพและสงเคราะห์สมาชิก และด้านบริการวิชาการ การวิจัยครั้งนี้จำแนกตามสังกัด วุฒิการศึกษา และรายได้ของสมาชิก

กลุ่มตัวอย่างได้จากสมาชิกคุรุสภา จำนวน 370 คน เป็นข้าราชการครูสังกัด กรมสามัญศึกษา 245 คน กับสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน 125 คน โดยวิธีสุ่มแบบ แบ่งพวก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test (Independent) และ F-test สำหรับ ค่าความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม และ 3 กลุ่ม

ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

1. เมื่อพิจารณาเป็นรายสังกัด พบว่า สมาชิกคุรุสภาทั้งสองสังกัด มีความพึงพอใจ ในการจัดสวัสดิการของคุรุสภาแตกต่างกัน โดยสมาชิกคุรุสภาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความ พึงพอใจอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนสมาชิกคุรุสภาสังกัดโรงเรียนเอกชน มีความพึงพอใจอยู่ใน เกณฑ์ปานกลาง

2. สมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในสวัสดิการ ของคุรุสภามากกว่าสมาชิกคุรุสภาที่มีวุฒิปริญญาตรี และวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรี ในด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพ ส่วนสวัสดิการด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. สมาชิกคุรุสภาที่มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการทุกด้าน มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้มาก

4. ปัญหาการจัดสวัสดิการของคุรุสภาคือ การจัดบริการไม่ทั่วถึง ขาดการ ประชาสัมพันธ์งาน ขาดบุคลากร ขาดทรัพยากร และขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5. ข้อค้นพบและเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้คือ ครูสภาควรจัดสำรวจความต้องการด้านสวัสดิการของสมาชิกเป็นระยะ เพื่อจะได้ทราบและจัดให้สนองความต้องการของสมาชิกให้มากที่สุด ขณะนี้ความต้องการในสวัสดิการด้านสุขภาพ และด้านที่อยู่อาศัย เป็นที่ต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ ซึ่งครูสภาจะต้องรีบดำเนินการ นอกจากนี้ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของครูสภาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกมองเห็นการดำเนินงานของครูสภา ก็จะเกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อองค์การ และจะให้ความร่วมมืออย่างดีต่อไป

SATISFACTION OF KURUSAPHA MEMBERS IN NAKORNRAJASIMA PROVINCE
TOWARDS KURUSAPHA WELFARE SERVICES

AN ABSTRACT

BY

PRATEEP SANPUNYA

Present in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Administration

at Srinakharinwirot University

August 1991

This study was to investigate the satisfaction of the two groups of Kurusapha member teachers in Nakornrajasima province towards the 5 items of Kurusapha welfare service, namely - health, residence, facilities of living, safety and funeral, and academic promotion. The procedure was by classifying the one's department being depended, level of education, and salary earned.

Samples were comprised of 370 Kurusapha member teachers: 245 were government employed, and 125 were private school employed, by using stratified random sampling.

Statistic to be used were percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The findings were as follows:

1. Considering on the department being depended, there was a different satisfaction among the two groups of teachers towards Kurusapha welfare service that the government employed were at low level and, simultaneously, the private school employed were at moderate level.
2. Those who graduated a lower degree than the bachelor got a higher level of satisfaction towards Kurusapha welfare service on residence and health items than those who graduate a bachelor degree or a higher one. But other items of welfare were not different.
3. Those who got a fewer income were satisfied all items of welfare service rather than those who got a higher income.

4. Weak-points of running the Kurusapha welfare service were that it was not entirely reach all of members, lacking of public relations, lacking of staff, lacking of resources, and lacking of modern technology.

5. The Findings and suggestions of this study were that Kurusapha should periodically investigate the needs of all members and keep to serve their needs effectively. Health and residence items are currently the urgent needs of most of members that Kurusapha has to put its service actively into function. In addition, sessions should be arranged for staff training on using modern technology, dissemination of Kurusapha activities to all members continuously for that they would appreciated and help constitute mutual cooperation in the days to come.